

విడి ప్రతి వెల 35 న.పె
ప్రతి నెలా 7,22 తేదిలు

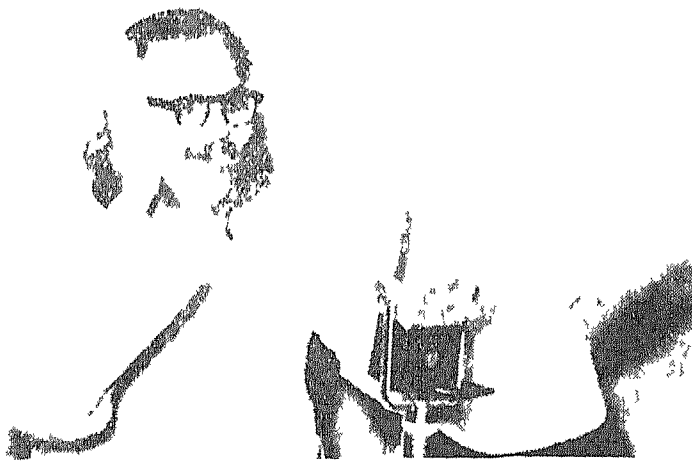

ఆల్ ఇండియా రేడియో ప్రచురణ

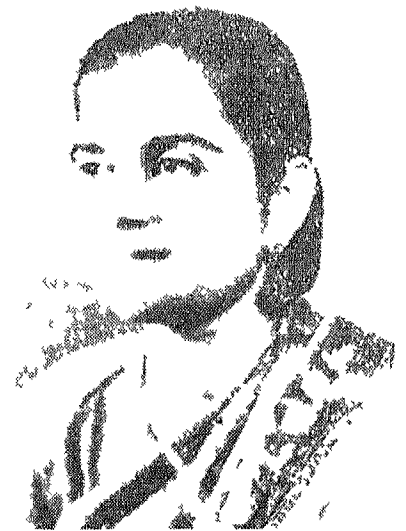
వాణి

7.3.1962

మార్చి 16-31 కౌశ్యక్రమాలు

గుజరాత్
ప్రాంతపు
సంగీతం
| అఖిల భారత
సంగీత
కార్యక్రమము
మార్చి 31 |

వాణి

పత్రికా : 12 : కే.డి. : ఎ. : డి. :
విడివ్రుతి నెల : 30 పయాపైవలు.
సంవత్సర చందా రూ. 3-40 పయాపైవలు.
తెలంగాణమునకు తక్కువ చందా
అంగీకరింపబడదు.

ఇతర నివరములకు !

ఎడిటర్, 'వాణి'

అలండియా కేడియా, మద్రాస్-4.

ALL INDIA RADIO

**It Pays
to Advertise
in VANI**

For advt. rates and other
particulars please write to—

The Editor 'VANI'
All India Radio, Madras-4.

సంపుటము XIII

వాణి 7-3-1962

[సంచిక 20]

సాహిత్యంలో సంప్రదాయము - వ్యక్తిగత ప్రతిభ

డా॥ ఎన్. వి. ఆర్. పుష్పమాచార్య

క్రొత్తదనమును కనలేక కుమిలి క్రుంగి
ప్రసవ వేదన పడుచుండె ప్రాతదనము
ఆ పురిటి నొప్పలే తెరలోపల విను
పిండు జంత్రసంగీతమో పురివి కెల్ల

ఇది నిత్య నిరంతర సాంఘిక చరిత్ర
చరిత్ర పునరావృత్తమౌతుంది - అనే
సిద్ధాంతానికి అంతర్వాహినియైనది ఈ
వేదాంతమే. సంఘానికి సాహిత్యానికేదింబి
ప్రతిబింబభావం ఉండటం సహజం. ఇందు
చేత వాక్యాయ చరిత్రలో గూడ ఈ క్రొత్త
ప్రాతల మేలికలయిక—ఒక మహాకవి
ఉద్భవానికి ఒక నవయుగోదయానికి—
తొలి ఉపన్మలు కల్పిస్తూ ఉంటుంది.
కాల ప్రవాహం నిరంతరంగా సాగిపోతు
న్నప్పుడు కొట్టుకొని పోకుండా నిలిచివుండే
స్పటిక శిలలే సంప్రదాయాలు. ఈ సంప్ర
దాయాలమీద ప్రాతదనం తన ముద్ర
వేస్తుంది. ఇవి చాలకాలం నాణేలకింద్ర
చలామణి బోతుంటాయి. కొన్ని సంగతులు
నాణేలు. కొన్ని ఇత్తడి నాణేలు కొన్ని
లేవలం కాగితపు నోట్లు వీటికి స్వతస్సిద్ధ
మైన విలువ ఏమీ లేకపోయినా. కారణం
తరములవల్ల చలామణిలో వుంటాయి.
అట్లాగే సాహిత్యంలో గూడా ఎన్నో సంప్ర
దాయాలు యుగయుగాలనుండి ఏర్పడుతూ
వుంటాయి ఇవి అదిలో ప్రతిభావంతు

డై : ఏ మహాకవికన్నా ప్రభావాన్ని
సంపాదించుకొని. అధికార ముద్రతో
ప్రభుత్వం నెరపుతూవుంటాయి. అయితే
ఈ ప్రాత సంప్రదాయాలను అధిగ
మించి క్రొత్త సంప్రదాయాలను సృష్టించి
చలామణిలోకి వచ్చేటట్లు చేయగల మహా
కవులు చాల అరుదుగా ఉద్భవిస్తూవుంటారు.
చిర వ్యక్తిగత ప్రతిభావంతులు.

ప్రాతదనమైనటువంటిది ప్రతిభే

ప్రతిభ అనే మాటను సంస్కృతాలం
కారకులు మనోజ్ఞంగా నిర్వచించారు.
నవనవోన్మేష కాలినీ ప్రజ్ఞాప్రతిభ—
అప్పటికప్పుడు సద్యస్సూర్తితో విక
సించగల ప్రజ్ఞకు ప్రతిభ అని పేరు.
సంప్రదాయానికి ప్రాతదనం విలువనిచ్చు
నట్లు ప్రతిభకు క్రొత్తదనం ప్రాణప్రతిష్ఠ
చేకూరుస్తుంది. అభూత పూర్వకమైన
కల్పనాశక్తి ప్రతిభ ఈ ప్రతిభకు సహాయ
స్ఫూర్తి యుజితస్ఫూర్తి నైలక్షణ్యాన్ని
చేకూరుస్తాయి ప్రతిభకుగల ఇంకో
లక్షణం—అది స్వభావసిద్ధంగా సహజంగా
అలవడవలసిన ప్రజ్ఞగిని—అభ్యాసపాన
సాధ్యపడే విద్య కాకపోవటం. మన
ప్రాచీనులు కవితా హేతువులుగా చెప్పిన
అంశాలు మూడు. ఒకటి ప్రతిభ. రెండ

వది వ్యుత్పత్తి. మూడవది అభ్యాసము.
నిద్రహస్తక సాధించవలసినదే అభ్యాసం
అవరసమని అందరూ అంగీకరిస్తారు. ఇక
కవిత్వానికి పాండిత్యమువనరమా అంటే—
పాండిత్యం లేకపోతే కవిత్వం రాణించదని
అంగీకరించక తప్పదు. కాని కవిత్వానికి
ప్రాణప్రదమైనటువంటిది ప్రతిభే. అందు
చేత ప్రపంచంలో పుట్టు! పులుండాలిగాని,
పెట్టుకపులుండటానికి వీలులేదను అండ్ల
నుభాషితమిది అనుసంధేయం 'పొయట్స్

ఈ సంచికలో

ముఖచిత్రం : హువిహూది నాట్య భంగిమ	
(మార్చి 17-వ-తేదీ రాత్రి 7-30 గంటలకు హైదరాబాద్ కేంద్రమునుండి సహాదిహూది నాట్యమేళ కదంబ రార్యక్రమం వినవచ్చు)	
సాహిత్యంలో సంప్రదాయం	1
పుస్తక పరిచయము	3
తీరని కోరిక	5
అంద్రనేతముల్లో పూవస్తు భైరవులు	7
ప్రసార విశేషాలు	11
ప్రపంచములు, నాటికలు, చావరాలు	28
సంగీత కచేరీలు	29
గృహ పరిశ్రమలు	49
సంఘము, మనుష్యుల ప్రవర్తన	50
జీవిత విజయ నాధనలు	53
వివిధ భారతి	55

అరే బోర్నో అండ్ నాట్ మేడ్'. ప్రతిభకు రెండు ముఖ్య లక్ష్య అయితే ప్రతిభ అనేది ఒకవిధం జాణంటాయి. చివకునుండి గా అవిర్భవనీయమైన ప్రజ్ఞ, వారిని తాను అనుసరించకపోవ అంతేగాక ప్రతిభ బహుముఖమూ టం. తన తరువాతి వారు తన్ను ఒక్కొక్కరిలో ఒక్కొక్క ప్రజ్ఞ అనుసరించటం. అయితే సంప్ర పుంటుంది. ఈ విషయాన్నే దాయాన్ని పూర్తిగా నిరసించడ భంగ్యంతరంలో తెలిపే చిరస్మ మని దీనికి అర్థం చెప్పకోగూడ రణీయమైన సుఖాపితం, "ముఖే దు, పునాదిలేకుండా ఇల్లు కట్టడం ముఖే సరస్వతీ" ఈ దృష్టితో ఏవిధంగా అసాధ్యమో సంప్ర చూచినట్లయితే మన ఆంధ్రవాజ్మ దాయాల్ని పూర్తిగా విడిచిపెట్ట యంలో సంప్రదాయాలు ఏవిధం టంగూడ సాధ్యంగాదు—అఖిల గా ఏర్పడినదీ—వ్యక్తిగతమైన పణీయం అంతకంటేగాదు. టువంటి ప్రతిభతో ఏయే మనా ఈసరక్షత్రాలు - సస్యశ్యామలం కవులు ఏయే విన్నూత సంప్ర ఆంధ్రవాజ్మయంలో వ్యక్తి దాయాల్ని నెలకొల్పినదీ—అను గత ప్రతిభచే చాలమంది శీలించదగిన విషయం.

సాహిత్యంలో భాషకుసంబం ధించిన సంప్రదాయాలు — అలంకారాలకు సంబంధించిన సంప్రదాయాలు — ఛందస్సుకు సంబంధించిన సంప్రదాయాలు— మాత్రమేగాక భావనలు భావాలు ఇతివృత్తాలు, పాత్రలు మొదలైన ఎన్నో అంశాలను గూర్చి సంప్రదాయాలు ఏర్పడుతూనే వుంటాయి. ఈ సంప్రదాయాలను సామాన్యులు ఉల్లంఘించలేరు. వ్యక్తిగతమైన ప్రతిభావంతులు మాత్రము క్రొత్తసంప్రదాయాల్ని సృష్టించి తరువాతి తరాలవారికి చేరి మార్గకవిత్వ మాత్రమేగల ఒజ్జబంతులు ప్రసాదించగలగు రాజగౌరవము సభాపూజ్యత దేశి తారు, అంటే నిజమైన వ్యక్తిగత తవితకుగూడ కల్పించినారు—

ఈసరక్షత్రాలు - సస్యశ్యామలం
ఆంధ్రవాజ్మయంలో వ్యక్తి
గత ప్రతిభచే చాలమంది
ప్రాచీన సంప్రదాయాలని అదిగ
మించి క్రొత్తపుంతలుకొక్కిన
మహాకవులెందరో పున్నారు
నన్నయభట్టుకు పూర్వమే తెలు
గులో ఎందరో కాసనకవులు
వర్ధిల్లియున్నారు. నన్నెచోడ
మహాకవి మాటల్లో చెప్పాలంటే
మన మార్గకవిత్వలోకం
బుర వెలయగ దేశికవిత
పుట్టించి తెలుం
గున నిలిపి రంధ్రవిషయం
బున జన చాళక్యరాజు
మొదలగు పలువుర్.

మన పురు ప్రతిభావంతులు
చేరి మార్గకవిత్వ మాత్రమేగల
రాజగౌరవము సభాపూజ్యత దేశి

బిడ్డల ప్రపంచంలో ఎవ్వడూ
నూట్రోన్ ను గురించిన మాటలే

నూట్రైన్ ఎస్సెన్షియల్ ఫుడ్స్
ట్రైవేట్ లిమిటెడ్, చిత్తూర్ (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

ఆ దాళక్య ప్రభువులకాలములో. చదివి గాధలు త్రవ్వ తెలుం కాని అలజ్జాత యుగమున వ్యక్తి గునారికి ఆంధ్ర వాజ్మయమున గత ప్రతిభతో ఎవరు ఏ ప్రాచీన పృథమ కావ్యమూ ప్రధాన సంప్రదాయాల ధిక్కరించిరో కావ్యమూ అని చెప్పదగిన మహా భారతమును సృష్టించిన ప్రతిభా యాలను విర్మించిరో ఆంధ్ర వంతుడు నన్నయ. తెనుగు వాజ్మయ చరిత్రకు అందని దేశమున నన్నయకు పూర్వము విషయం. ఈ అజ్ఞాత కవులలో సాహిత్యభాషగా వున్నది ప్రా చివరి వాడుగ ఆంధ్రవాజ్మయం కృతము. నన్నయకు పూర్వము లో అదికవిగ పేర్కొనదగిన గుణాధ్యునిబృహత్కథ, సోదని వాడు నన్నయభట్టు, కావటినీసే (తరువాతి 46వ పేజీలో)

పుస్తక పరిచయము

టి. వి. సీతారామరావు

గగనకుసుమాలు

రచయిత: హరికిషన్

ఒక మధ్యతరగతి కుటుంబములో వ్యక్తులందరు పేరు పేరు మనస్తత్వాల కలిగి, జీవితంలో పొందిన కష్టసుఖాల అనుభవాలు వాస్తవిక దృష్టిలో చిత్రీకరించినవి ఇవి మధ్య తరగతి జీవితపు కుటుంబ గాథ. ఇందులో తక్కువ జీతంలో ఇద్దరు కూతుళ్ళ చదువులు, పెళ్ళిళ్ళ సమస్యలు తట్టుకోలేక ఏ తార్జితమైన ఒక్క ఇంటిని అమ్ముకొనిన స్కూలు మేష్టరు వెంకట్రామయ్య. ఆడపిల్లలకు చదువు అవసరం లేదని, పెళ్ళిళ్ళ చేయాలని, ఉబలాటంతో, అవధులు దాటిన మాతృప్రేమతో సంసారాన్ని కష్టాలపాదచేసుకున్న ఆయన భార్య, ఒకేసారి కవలలుగ పుట్టి ఒకేసారి స్కూల్ పైసల్ ప్యాసై, కేరు పేరు ఆశయాలతో, కోరికలతో భిన్న మార్గాలు అనుసరించిన సావిత్రి, రుక్మిణి, ఉన్నత విద్యావంతుడై స్వతంత్రంగా జీవిస్తూ, దావత్య జీవితంలో కాలుబెట్టి తల్లినిద ప్రేమతో భార్యను తీవ్రమైన వ్యధకు పాల్పెసిన రామారావు. సంపన్న గృహంలో పుట్టి మొగ్గిరిదినయవ్యవారంభంలో ప్రజయ కలాపంలో వ్యగ్రోత్సాహియై బాధను తట్టుకోలేక, ప్రీహృదయాన్ని గుర్తించాలనే పందెములో ఒడుదుడుకులకు గురియైన ముగవారి, తొలిప్రేమలో పరాజయాన్ని అందుకుని తప్పుడుగుతో గర్భితగర్భాన్ని చేరుకొనిన సాగరీ శ్వరీ యాంధులో ప్రధాన పాత్రలు

సజీవ సాత్రలతో, వాస్తవిక సన్నిరంజనబడినవి. వేగోద్వేగితగల యీ యిత యీ కథాకథనమందొక మూతన పేరాలతో, భిన్నమానసిక సంఘర్షణలతో, పాతకుల ఆసక్తిని యినుచు డింపజేస్తూ కథాకథనం సాగింది.

ప్రేమ, స్నేహము అనే పదాలకు రుక్మిణి, సాగరీశ్వరి అనే పాత్రల చేత పలికించిన విరవ్యవణాలు, అయో ఘట్టములలో వారి మానసిక స్థితిని వివరించటానికి, రుక్మిణి భావి జీవితంలో, రచయిత కల్పించదలచు కొనిన పరిణామానికి తోడ్పడినవే గాని, ఆ పదములలోని ఉదాత్త భావములు ప్రభావితం గాలేదు సంభాషణలు భావస్ఫూర్తికి అనుగుణమైన స్థాయి నందుకోలేదు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో ప్రారంభమైన యీ కథ పది సంవత్సరాలకు 1957 నాటికి ముగుస్తుంది ఈ కథాకథనములో రచయిత పేర్కొనిన సంవత్సరముల క్రమం - అందు సావిత్రి కాపురానికి వెళ్ళడం, రేషనింగు, వెంకట్రామయ్య స్కూల్ మేష్టరు ఉద్యోగం నుంచి రిటైరు కావడం, మొదలైన అంశాలు పాతకులగు ఏ విధంగాను ఆ సక్తి కలిగించేవి గావు. ఇవి కథావృత్తి తోడ్పడనవిగావు. ప్రపంచ యుద్ధకారణంగా జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరగటం, వెంకట్రామయ్య వంటి సామాన్య గృహస్థులకు కూడా అర్థిక పరిస్థితులు క్లిష్టతరం గావటం, అప్పటి ప్రజల జీవితాలలో ఏర్పడిన దయనీయ పరిస్థితులు, ధనవంతులు యుద్ధనాశరముల కొరకు ప్రభుత్వానికి విశములవిచ్చి దిరుదులలో సం తాప క్రయవధటం అతి సహజంగా చిత్రీక

రించబడినవి. వేగోద్వేగితగల యీ కథాకథనంలో పాతకులను పరిణామములు ఆకర్షించినటుగా సంభాషణ లోని భాష ఆకర్షించడంలేదు కాని తెప్పబడినది, తైలి లలితమై మృదు యీ కథలోని సాత్రల జీవితానుభవాలు, సుఖదుఃఖాలు, ఆశయాలు కోరికలు, నాటి పరిణామాలు, వాస్తవిక జీవితంలో కొంతమందికైవా అశ్మ పరిశీలనానికి అవకాశం కలిగిస్తవి. విశ్వజీవితంలో ఇలాంటి అనుభూతులు పొందినవాళ్ళు కూడా సాజెక్కరిస్తూ ఉంటారు. విశేష పరిశీలనా దృష్టి, కథాశిల్పములో నైపుణి భావస్ఫూర్తి కలిగిన ఈ రచయిత కృషి పాతకులను లెస్సగ నాకర్షించగలదు.

రూపీరాణి

రచన: సున్నం వీరరాజకవి

లక్ష్మీబాయి రూపీరాణి. ఈమె జీవితగాథ ఇది. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్రలో యిది ఒక ఉజ్జ్వల ఘట్టము. స్వాతంత్ర్యము మానవ జన్మహక్కు అనే సత్యమును భారత ప్రజలకు విమోచించిన ప్రథమ వీర రమణి ఈమె. ప్రథమ భారత స్వాతంత్ర్య రిజలరంగమునందు యీమె వీర విహారము సల్పి, శత్రుపైవ్యములను చీకాకువరచి, కదనరంగమునందు బ్రాహ్మణ్యించి వీర స్వర్గమలంకరించినది లక్ష్మీబాయి జీవితగాథను ఇతివృత్తముగా స్వీకరించి శ్రీ సున్నం వీర రాజ కవి యీ పద్య కావ్యమును సంతరించినారు. రచ

యిత యీ కథాకథనమందొక మూతన మార్గమును అనుసరించినారు. ఈ కావ్యమునందు కథాశ్రమ అమెకే వడ కోరితమైనది. కవితా సారశ్యమునకు యీ పద్యమును పరికించ వచ్చును.

కరణమునపై రిజరములు

దూది పిం

జలవలెగాల్చు భుజాదిలంబు,

సంగ్రామరంగాన శత్రుశిర్షాలతో

బంతియాడెడు పద బలంబు,

క్షణములో రిపుల కంటను శార

ముగ్గ గొట్టి

తప్పించుకొనెడు మేదా

బలంబు

పరిసందిన గటిమి బట్టి పల్లార్చు

సారెకు బోడు శరీర బలము

కాలగర్భాన కలిసెమగాని, భార

తీయుల హృదంతరముల

ద్వదీతు విరువ

మాన జీవిత ఘట్టాలు మానక రవి

తారకముగాగ నిలిచెడు వీరమాత

అంగ్లేయులు బుందేల్ ఖండను

అక్రమించటానికి అనేక కుట్రలు

చన్నారు. అప్పుడు జరిగిన భానుజ

దురంతములను అత్యంత దయనీయ

ముగ పర్ణించినారు. దేశభక్తి ప్రపూ

రితమే, పీఠకదుబారనమంతో ప్రభా
విశ్వేన యీ కావ్యము శ్రీ తెన్నేటి
విశ్వనాథంగారికి అంకితమివ్వబడింది.
మధుర కవిత్వానిలసితులైన యీ కవి
లేఖనిమండి దేశభక్తుల మహిమాన్నిత
జీవితగాధా సందేశములు, భవిష్య
త్కాలంలోయింకా వెలువడగలవని
ఆశింపవచ్చును.

తాతా మనుమడు

రచయిత : వల్లభనేని కాశీవిశ్వనాథం
ఇటీవలి కాలంలో పెద్దలుగూడ
తాంసాహిత్య సృష్టిపట్ల శ్రద్ధాభక్తు
లగుట యీ సాహిత్య ప్రక్రియ
యొక్క పురోభివృద్ధికి ఒక కుట
సూచన శ్రేయస్కరమగు వేంకట
పీఠాపతి, నేడుమారి గంగాధరం,
దాశరథి ప్రభృతులు యీ సాహిత్యాలి
వృద్ధికి కృషి చేస్తున్నవారితో కొం
దరు. ఛందోత్క్రమణి యీ సాహి
త్యాలివృద్ధికి మార్గము కాజాలవట్టు.
తాలిబాలికల వయఃపరిమితికి గ్రాహ్య
ముగాని ఉదాత్తరాల ప్రకర్షగూడా
యీ సాహిత్యముయొక్క సమగ్ర
స్వరూప చిత్రమునకు దోహద
జాలదు.

తాతామనుమడు, సంభాషణ రూ
పంలో వెలుసరిన గేయం ఇందులో
ఉపయోగించిన చందస్సు ముత్యాలి
సరాలు. వయోవృద్ధులైన తాత తన
మనుమనికి ఒక మహోదయకాల
వరిమితిలో దేశంలో ఇరిగిన విప్లవ
గాతవెపుతాడు.

అంకతిలమున చంక క్రిందను
బొంకమున గూర్చుండె నును
మడు....

ఇలాంటి వయస్సులోని మనుమడు
తాతతో యీవిధంగా మాట్లాడుతాడు,
అందకారంబావరించెన
ముందులోకం బుడకాత్మకు
దుర్గమంబాత్రోవ తాత.

.....

బ్రతుకుగాకను చావుగాకను
చావు బ్రతుకుల సమరమందున
నకనుకంబై నోతె తాత:

తాత చంక క్రింద కూర్చునే
వయస్సులోని మనుమడు ... ముందు
లోకం బుడకాత్మకు, దుర్గమంబా
త్రోవ .... అని చెప్పగల జ్ఞాన స,

[తరువాయి 10వ పుటలో]

ఆరోగ్యానికి ఆనందానికి

ఎదం ఎదంగా పిల్లలు పుడితే తల్లి ఆరోగ్యం,
పిల్లల సంతేమం, కుటుంబంలో ఆనందం,
భద్రత చేకూరుతాయి.

ఏపేటా కాకుండా కావలసినప్పుడే పిల్లలు పుట్టా
లనుకొనే వారితోసమే కుటుంబ నియంత్రణ
వేంబ్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి.

మాకు
సమీపంలోవున్న, ప్రభుత్వ పరిగణన పొందిన
కుటుంబ నియంత్రణ
కేంద్రానికి వెళ్ళి సలహా పొందండి

DA 61, 579

బిటానియా

హెచ్చుచాల్వోత గల
బిస్కెట్లు

నా వసుధా కుంకుమా చల్లగా
పుండి, ఆయనగా రుండగానే, నే
విట్లాగే కళ్ళుమూస్తే ఆంతేదాని,
అడదాని కంతకంటే అపవృష్టం యిం
కేని కావాలో...అనేది మా అమ్మమ్మ.

అదే ఆనిద ఆఖరి కోరిక. ఆ
కోరిక ప్రకారమే కాలం వెళ్ళుచున్న
కుని వెళ్ళిపోయిందానిక. మా
అమ్మమ్మ విజాగానే అదృష్టవంతు
అని.

అంతే...

ఈ తాతయ్య బ్రతినుండగానే
ఎవరినోయింది కాబట్టినికాదు. మా
అమ్మమ్మ మనసారా నమ్మి నోరారా
చెప్పిన కోరిక అదొక్కటే కాబట్టి,
ఆ కోరిక నెరవేర్చుకుని మరీ కాల
ధర్మం చేసింది కాబట్టి.

కాలధర్మం అంటే గుర్తుకొచ్చింది
ఏ కాలాని రా కాలాని కొక ధర్మం
పుగటుంది ఒక కాలాని కదర్మం
వైంది. యింకో కాలానికి ధర్మం
కావచ్చు గదా. అందుకనేనేవో,
వా కోరికల్ని తలచుకున్నప్పుడల్లా
మా అమ్మమ్మ గుర్తుకొస్తుంది. కోరి
కలు లేని కాలమంటూ కాలం వొక
టుంది. ఆ కాలం యీ మామూలు
కాలాలంటిది కాకపోవచ్చుగాక. అది
కాలమే కాదని కొందరంటే అంటారు
గాక.

కోరికల్ని జయించడం మంచిదని
అన్నవాళ్ళున్నారు. కోరికలు శత్రు
పులనుకుని ఋణశేషమూ శత్రు
శేషమూ పుంచరాదని అన్నవాళ్ళు
వాళ్ళు.

కాని ఇక్కడే పున్నదొకకిటుకు.
శత్రుశేషం పుంచని పీరులు కాలమం
దున్నాడు. ఆ కాలమంది చరిత్రలో,
తాత్కాలికంగా ఒక పుటనో. అద్య
యానో అక్రమించుకుని విస్మయ
మిరచారు. ఐతే అతాత శత్రువు
దాన్నారే, ఆ అతాత శత్రువులు

తీరని కోరిక

ఎ. పిచ్చేశ్వరరావు

అవండ్రతారాగ్ధం నిలబడినా నిల తిరోగమనమా? ఏ గమనమైనా
నిడకపోయినా, నిలబడే అవకాశం గమనం మాత్రం బాగు కదా.
'పున్నదని అప్పుడప్పుడూ మన కిని
పిస్తుండే. పుంటూనే పున్నట్లు మన
క్కనిపిస్తూనే వుండే.

ఇందులో ఎవరు గొప్ప?—శత్రు
శేషం పుంచని పీరులా. అతాత
శత్రులా, కోరికలు జయించినవారా;
కోరికలు లేనివారా?

ఈ ప్రశ్నలు నేను పుట్టి బుద్ధెరిగిన
తర్వాత చాలాసార్లు వేసుకున్నాను.
సమాధానం తేలిగా చేతికి చిక్కలేదు.
నేను చిక్కుల్లో పడ్డాను. చిక్కులో
చిక్కుకున్న చిక్కులోంచి ఉక్కిరి
బిక్కిరై పోయాను. చిక్కిపోయాను.
కారీరకంగాకాదు, ఆ చిక్కులో.

అడిగేవాడికి చెప్పేవాడు లోకు
వని మనందరం ఒప్పుకుంటాం. ఆ
గొప్పదనం అడిగేవాడిలో లేదు.
వాడడిగే ప్రశ్నలో పుం. ఆ మాట
కొస్తే, వాడడిగే ప్రశ్నలోనే కాదు.
ప్రతి ప్రశ్నలోనూ పుంది.

అందుకనే ఈ ప్రపంచం ఒక
పెద్ద ప్రశ్నార్థకము... అంటే బహు
గొప్పదన్నమాట.

ఎంత గొప్పది కాకపోతే, ఏ
కోరికలూ లేనికాలంలోంచి, కోరిక
లేన్నో పున్న కాలములోకి దారు
కొస్తుంది? ఇది పురోగమనమా? జాన్ని

కల్లో తెగలూ, తరగతులూ లేకుండా
నైనా పోతాయా అని యింకో
సందేహం వచ్చింది.

నాకింతే కోరికలేదు ఈ ఒక్క
సందేహం తీర్చండి అని అడిగాను
మా నారిని.

ఈ గమనంలో మనం పున్నాం
గదా. అదీ అసలు విషయం. నేను
పున్నాను. మీరున్నారు....నువ్వను
పున్నాం. పున్నాం కనుకనే నేననే
వన్నీ పీరవకపోయినా వింటున్నాను.
మీరు విచారించే నా కోరిక.

నా కోరికల వ్వింటిలాగే, యీ
కోరికా కరిమింగివ్వెలగవందైతే....
అని నా సందేహం ఎదురంటే,
నాకు సందేహం లేకుం. ఆ సందే
నాల్లోనే కోరికలు పుట్టుకొచ్చినై
నాకు.

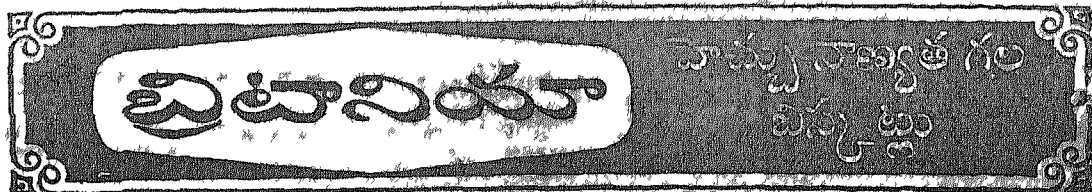
ఆ మాటే ఒకసారి నేను మా
వారిలో అన్నాను. వారేమన్నారో
తెలుసా? దేహం పున్నంతకాలం
యీ సందేహాలు తప్పవన్నారు. ఐతే,
కోరికలూ తప్పవుగదా అన్నాను.

ఎంత స్వార్థం.

అప్పటికి మా అమ్మమ్మంకా చని
పోలేదు. అమ్మమ్మా, అమ్మమ్మా.
తాతయ్యకంటే ముందు నువ్వు చని
పోతే, తాతయ్య కిచ్చిందికాదా?
అనడిగేగాను. అడిగేగానేగాని అదే
గానే నాలుక్కరుచుకున్నాను.

చావుకంటే బ్రతుకు గొప్పదనే
అయ్యుండాలి మా అమ్మమ్మ ఉద్దేశం.
ఆ గొప్పదనం మాతాతయ్యకు దక్కా
లనే అయ్యుండాలి ఆవిడ కోరిక.
అంత గొప్ప బ్రతుకును తాతయ్య
కప్పగించి. విస్వార్థంగా తాను కళ్ళు
మూసుకోసడమే, తాతయ్యంటే తన
కున్న సేతుకు తార్కాణం అనుకు
నుండాలిమా అమ్మమ్మ....

కాబట్టి. అమమ్మ చచ్చిపోయి
సుఖపదదామని కాదు అనుకుందో.
బ్రతుకులో పున్న సుఖాన్ని కొదను

కోవలసి గొప్ప అనుకుంది తాత యొక్కంటే ఎక్కువకాలం బ్రతికి తాతయ్యంటే వున్న బంధాన్ని తెలుసు కోలేక తారలదేంటే తనకు తెలియకుండా అబద్ధం తెలిపితేనే మంచి దినుకుంది.

ఇదింతా గమ్యత్తుగా వుండటం నన్ను.

చింది

ఐతే, అమ్మమ్మ వద్దనుకున్నది బ్రతుకులో వున్న సభాస్మికాను, తీయదనాన్నికాదు, తాతయ్యకంటే ఎక్కువకాలం బ్రతికితే, బ్రతుకులో దుది చూడవలసివచ్చే దేదవి

ఇదంతా ఆలోచించుకుంటూ కూర్చుంటే ఎంతో ఆక్రమం చేసింది, ఆ ఆశ్చర్యాన్ననుముకోలేక, అమ్మమ్మ మొహం తేరిపారజూగాన్నేను.

అదేమిటే, నా ముహంవంక అదే పదిగా అట్లా చూస్తావా? నా మొహం కేవలం నా కోతు లాడుతున్నయ్యో? అని విస్వేసింది.

అడిగితే మావారు నవ్వారు.

అడిగి, నాడుక్కరచుకుని, ఆలోచించుకుంటూంటే మా అమ్మమ్మ నవ్వింది.

ఐతా నాకు నవ్వు రాలేదు.

మా అమ్మమ్మ అన్న కోతులు గుర్తుకొచ్చినై.

కోతులూక్కడా కోరికలుంటాయా?

అన్నట్టు మానవజాతికి వానరజాతికి మూలజాతి ఒక్కంటే అని కదూ అంటారు కొత్తనేతలు.

వానరుల్లా మానవత్వం ఎక్కువా? నడల్లా వానరత్వం ఎక్కువా? అందు, ప్రాణవిత్తమానకంగమందు మనలో కోరికలు ఆ వానరత్వానికి చిన్నమా?

మానవత్వానికి చిన్నమా?

ఈ ప్రశ్ననేను కాలేజీలో చదువు చేసేప్పుడో, లెక్చరర్ గారి నడిగాను.

నెంట్టిది....అని నవ్వకారాయన.

క్లారంకా పగలబడి నవ్వారు. బొంకవచ్చు నవ్వు....అన్నాడు బ్రతు చిన్నప్పూ నేను చింతలతో బడి తున్నాను. చూచి నవ్వాలి పిల్లల్లాగా. చిక్కిపోతే. కానీ, అదీ మనం ఆదో....అన్నా న్నేను, తనానీ చిదుకున్ననేనే

నాకు వచ్చు రాలేదు కానీ సిగ్గునీది.

అదాటి సిగ్గు యీనాటికి వదిలేసు

త్రీకి సిగ్గు పెట్టించి ఆధరదంబాంటి దూ అంటారు నా అని నరిపుపు కుళ్ళానుగాని, అనాడు నేనీన కళ్ళ కిశాటికి సమాధానం తొరకలేదు నాకు.

దొరకడుగదా అని పూరుకోలేదు

నేను. మా అమ్మమ్మ నడిగాను. చదివేస్తే వున్నమతిగూడా నా యిందనీ .. ఎంమాలలే అని? అని కూర్చున్న చోటునుంచి చివలన లేచిపోయింది

విజనీ నడిపించింది నాకు. చదువుకోకుండా ఎంటేనే పోయేదే, నో నడిపించింది, విజం చెప్పిందా?

ఈ నిజం చెప్పాన్నమాటగూడా నాకా చదువే నేర్పింది. అందుకనే నేనో, విజనీకివి రోజులు కావనే వాళ్ళు చదువుకంటే బ్రతుకు గొప్పదని అంటారు చదువు చెప్పలేని అనుభవం జీవితం చెప్పుకుంటుంటారు. విజానికి చదువుకూ బ్రతుకుకూ అంతదురం వుందా?

బ్రతుక్కు సమర్థయం చదువు వేర్చుకుందా? చదువుకు దండస్వయం బ్రతుకు నేర్చుకుందా?

వారిజాతీయం, వైవాహికము గలం అన్నాచ్చేను నా తెలివికి నేనే సరిపోవు

అదేమిటి? అన్నాడు నాడు. అర్థంకాని చదువంటే మీకదేకం ఆదో....అన్నా న్నేను, తనానీ తప్పించుకో, నీ చూద్దా అంటూన్న

ఈ సంతకానికి సమాధానం మా బద్ధం కాకుండా.

నాకు చెప్పారు.

విద్విదద్దమ్మా చదువంటే గతం వారు. యీసా రమాయకంగా.

బ్రతుకంటే ప్రస్తుతం....అన్నారు.

ప్రస్తుతాన్ని మనం చదువుకో వేయకంట వెయ్యకుండా.

లేమా? అనడిగాన్నేను.

మవ్వుచేస్తున్న పనదేగా....అన్నా

రు నాడు.

అదేమంటే, కోరికల్లాలాగానే, చదువుల్లామా తెగలూ తరగతులూ వుళ్ళాయన్నాడు. అని పూరుకుంటే నా నే పూడేది. మళ్ళీ నవ్వారు.

ఇక పూడబట్టలేక, నవ్విస్త నావ చేసే వండుతుందిలే....అన్నాను. అది మవ్వు వదువుకున్న మాట కాదు....అన్నారు.

ఐను. వదువుకున్నదే అమ్మమ్మ చెప్పిన చదువు....అన్నాను.

అర్థంకాని చదువని అన్నాడు. నాక్కోవం నచ్చింది. అమ్మమ్మ వర్ణం చేసుకోలేనిదాన్నానేనని. కాని, వెంటనే తమాయించుకున్నాను. మా వారు ద్వంద్వార్థంగా మాట్లాడారని తెలిసిందాన్ని కాట్టి, మాట్లాడారేమో నని నంపిపించి.

ఆ చదువుకో దబ్బు చేసుకో లేనోనోనాని, బ్రతుకు కాగుచేసుకో నర కూ విద్రబోకండా వుండడమేనా

అదేమిటి? అన్నాడు నాడు. అర్థంకాని చదువంటే మీకదేకం ఆదో....అన్నా న్నేను, తనానీ తప్పించుకో, నీ చూద్దా అంటూన్న

ఈ సంతకానికి సమాధానం మా బద్ధం కాకుండా.

నాకు చెప్పారు.

విద్విదద్దమ్మా చదువంటే గతం వారు. యీసా రమాయకంగా.

బ్రతుకంటే ప్రస్తుతం....అన్నారు.

ప్రస్తుతాన్ని మనం చదువుకో వేయకంట వెయ్యకుండా.

లేమా? అనడిగాన్నేను.

మవ్వుచేస్తున్న పనదేగా....అన్నా

రు నాడు.

అది ప్రశ్నకాదు. ఆ ప్రశ్నలోనే తవ్వు చెప్పలేనన్న అర్థం స్ఫురించింది.

ఆ అర్థాన్ని వట్టించుకోవటం నటించాన్నేను. అర్థాన్ని అనలు అర్థం పోయి దబ్బు అన్న అర్థం ఎప్పుడు వచ్చిందో? ఎందుకోచ్చిందో? అని అలోచనలో పడ్డాను.

నానచేసుకూ, నానానికి అర్థ సామ్యం వున్నదా అన్న ఆలోచనలో పడ్డాను.

మనిసికి లోపకాదు ముఖ్యమా. ఆలోచన ముఖ్యమా అన్న ఆలోచనలో పడ్డాను.

నా ఆలోచన చూసారికి మగత విద్రదా కనుపించింది. ఆయన గాథ నిద్రపోయాడు.

ఇక నా జీవితం యింతేనా? అర్థం వర్ణంలేని ఆలోచనల్లా అర్థరాత్రి నర కూ విద్రబోకండా వుండడమేనా

[తరువాయి రి2వ పుటలో]

చిత్రానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల చిన్నట్టు

ఆంధ్రదేశములో పురావస్తుస్థానములు: గుంటుపల్లి

రాళ్ళభండి నువ్వురావు

ప్రశ్న: ఆంధ్ర ప్రదేశములోని పురావస్తుస్థానములలో గుంటుపల్లి ఒకటి. అందరి విశేషములు గురించి తెలియజెప్పవలెను....

జవాబు: పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణమగు ఏలూరుకు ఆరుమైళ్ళ తూర్పునయున్న, ఒకప్పుడు వేంగిరాజ్యమునకు రాజధానియైన వేంగిపురము కలదు. దానికి యిదిమిది మైళ్ళ దూరమున తూర్పుగా రోడ్డుమీద కామవరపుకోట అను పట్టణం కలదు. దానికి ఆరుమైళ్ళ దూరమున ఈశాన్య దిక్కుగా గుంటుపల్లి గ్రామము కలదు. దీనినే యిప్పుడు జీలకర్ర గూడెము అని పిలుతురు. ఇది ఒకప్పుడు జమీందారీ గ్రామము. ఆ గ్రామమునకు ఒక మైదూరమున తూర్పు పడమరగా ఒకకొండ గలదు. ఆకొండ దొరిచి విరియించిన అనేకస్థూపములు చైత్యాలయములు, బౌద్ధపుత్రములు క్రీస్తుకు పూర్వం మూడవ శతాబ్దియందు ఆంధ్ర శాతవాహన రాజులు కట్టించితి. యీ కొండలో విరియించిన గుహలు సాయంకాల మందు చూచిన సూర్యకిరణముల ప్రసారములతో నిండి, వెలుగు గల్గిన ఒకపెద్ద అతస్తులొని గదులవలె కనబడను.

ప్ర: ఇక్కడ విరియించిన ప్రాచీన కట్టడములు అవి విరియించుటకు కారణములు, అవి ఏ ప్రకారము విరియించినది తెలియజెప్పవలెను.

జ: గుంటుపల్లి తీర్థమున బహుప్రాచీనమైన కట్టడములు గలవున ఇవి అశోకుని కాలమునాటి వనినీ. అందు దొరికిన పాతి ప్రాకృతశాసనములనబట్టియు కట్టడముల శైలినిబట్టియు తెలియును. గుంటుపల్లి కొండ పశ్చిమభాగమున గుండవి చైత్యమండప మొకటిగలదు. యీ గుహచైత్యము బహుప్రాచీనమైనది. మంచి అడదమైన కట్టడము, దానికి ముందు ఒక దాదాయము, అందుండి పైనున్న బౌద్ధపుత్రమునకు మూర్ధమును గలవు. యీ మతమున అనేక చిన్న రాతి గుహలు కలవు. యీ బౌద్ధపుత్రములేక విహారమునకు ముందొక దాదా, దాని కుత్తరంగా కొండపైని మరయొక గుహ విహారమును, దాని చెంతను కొన్ని ఇటికపూపములు, ఒక చైత్యము కలవు. వాటి నమీషమున ఒకపెద్ద మండపం

కలదు. చేరువనున్న స్థూపములలో ఒక రాతిస్థూపమునందు బుద్ధుని స్మారకచిహ్నములుగల పెద్ద దొరికెను....

బౌద్ధస్థూపములు అప్పటికాలపు బుద్ధుని విగ్రహములు, పూజాద్రవ్యములు, శిల్పకళకట్టకపు పనివాడితము తెలియజేయుచున్నవి. బుద్ధుని పరినిర్వాణానంతరము దహనముచేయగా మిగిలిన మెముకముక్కలు భస్మము మొదలగునవి సంచయము ప్రోగుచేసి వాటిని దేశములోని వివిధభాగములకు పంచిపెట్టగా ఆ పవిత్రశేషములు ఒకగాజు భరిణయందుగాని, రాతి భరిణయందుగాని ఉంచి వాటిపైని మట్టిదిబ్బచేసి అది వర్షకాలములో కరిగిపోకుండా శిలాఫలకములు దానిచుట్టును అమర్చి వాటిపైని బుద్ధుని జీవితచరిత్రకనూ అతడుముందు జీవితములోని విశేషములను గ్రహించి శిల్పరంగుల అందముగా చెక్కించుచుండిరి. దీనికే స్థూపము అనిపేరు. దీనికే దగోబ, దాకుగర్ప యనియు, చితివల్ల వచ్చినది గాన చైత్యమనియు ప్రజలు వాడుకగా పిలుచుచుండిరి. బుద్ధుడే ఇట్టి నిర్మాణము కట్టుటకు ప్రోత్సహించెను. శారీరక ఉద్దేశిక అను రెండు భకముల స్థూపములు ఆంధ్రదేశమందు గలవు. గుంటుపల్లి స్థూపములలో దొరికిన శేషములు ఇట్టివే. ప్రతిస్థూపమునకు ఐదు ముఖభాగములు. ఇటికతోగాని రాతితోగాని కట్టినపునాది లేక వేది, నలుము లేక అంద-పర్చిక-చక్రము-స్థూపమునకు చుట్టూ కట్టినకంచే దీనికి నాలు సక్కులునూ నాలుగు మూర్ధములుండెను. ఆరాధకులు వీటిద్వారా లోనికి పోయి స్థూపముచుట్టూ ప్రదక్షిణము జరిపెదరు. స్థూపమునకు నాలుగు అయకవేదికలు స్థంభములు ఉండును. ఇతర శిల్పములు, యుండును. చైత్యాలయమునందు రాతిమీద అందమైన చెక్కడములు అనగా పువ్వులు లతలు పక్షులు మృగములు మొదలగునవి కనబడును. గుంటుపల్లిలో కొండరాయి దొరికి కట్టిస్థూపములు కొన్నియు, ఇటుక లేక రాతితో కట్టినవి కొన్నియు గలవు. మొత్తముమీద చిన్నవి పెద్దవి అరవై శత్రై స్థూపములవరకు గలవు. ఈమహాభాగల భూమి విస్తీర్ణము 9,400 చదరపు గజములుండునని తెలియును. ఒకస్థూపమునందు ఒకచిన్న రాగి పాత్ర, ఒకపెద్ద తెల్లగాజుపూస, ఒక బంగారపు అక్షయపాత్ర రెండు బంగారపు నువ్వులు దొరికినవి.

గుంటుపల్లిలోని కొండ దొరికికట్టిన ఒకపెద్ద చైత్యాలయమునూ దానికి ప్రభాగమునున్న విహారమునూ అనేక వెంతుడి

యాత్రికులచే చూడబడుచుండును. అవి చైనాదేశము యాత్రికుడు యూఆన్ స్వంగ్ 610 ప్రాంతమున వేంగి రాజ్యముచేరి, గుంటుపల్లి మొదలగు బౌద్ధ క్షేత్రములను గురించి వ్రాసెను.

క్రీ. పూ. మూడవ శతాబ్దమున కొండదొరిచి కట్టిన గుంటుపల్లి బౌద్ధదేవాలయం అర్ధగోళాకారముగల పైకప్పుగల్గి రాతి చూరుతో దివలుగల గుండ్రనిగొడుగు ఆకారములు బోలియుండెను. లాంగుకాట్సు అనేదొర ఇట్టి చైత్యాలయను గురించి ఇట్లు వ్రాసెను. చైత్యాలయము పైకప్పు అర్ధగోళాకారముగల్గి గుట్టపు లాడిమును పోలిన చూరుకల్గి, చెక్కినరాతి శాసనములతో ఒప్పుచుండెను. అప్పటికాలపు బౌద్ధ చైత్యాలయములన్నియు ఇట్లే కట్టబడెను. నీలగిరియందు నివసించు తోడాలగుడిసెలు పోలి కళా కట్టబడెను. పెరురువాసములతో కట్టిన బండిపైప్పును జ్ఞాపికి తెచ్చును. దరిమిలాను అజంతా ఎల్లోరా బౌద్ధ చైత్యములందు యీ శైలియే కనబడును. చైత్యాలయ గర్భమందు ఒక స్థూపముగలదు. అదియు ఏకశిలా చెక్కడము-చైత్యాలయమున కావలదావినంటి బౌద్ధసన్యాసులు నివసించుటకై పెక్కంగదులు దొలపబడినవి. ఇటీవల పురావస్తుశాఖవారు యీ చైత్యస్థూపములను మెట్లను సంఘరామమును బాగుచేయించిరి. చైనా యాత్రికుడు యూ ఆన్ స్వంగ్ యీ మతమును విహారమును ఇట్లు వర్ణించెను-వేంగికి సమీపముననున్న ఒకగొప్ప సంఘారామము గుంటుపల్లి ఎత్తయిన గోడలున్న అంతస్తులుగల గోపురములున్న శిల్పములతో ఆలరారు మేడలున్న కల్గియుండెను దీనికి స్థూపమందున రెండు సూపములలో ఒకటి అనేకవందల అడుగుల ఎత్తుకల్గియుండెను.

ప్ర: యీ కట్టడములలో నివసించు బౌద్ధసన్యాసులు ఎట్టి నియమము లాచరించుచుండిరి? ఎట్లు ప్రజలకు ఉపయోగపడుచుండిరి?

జ: గుంటుపల్లి సంఘారామమునందు అనేక అంతస్తులుగల విహారములుండెననియు, అవి అనేకమంది బౌద్ధభిక్షువులతో నిండెననియు, యూ ఆన్ స్వంగ్ వ్రాతలవలన తెలియును. బౌద్ధసన్యాసులు కొన్ని మంచి నియమములతో తమ సంఘమును మతమును బలపరుచుకొనుచుండిరి. వారి మత గ్రంథములలో నిండినపెక్కు భాండా గారములువారికుండెడివి. బుద్ధ,

ధర్మ, సంఘ అను త్రిరత్నములను పోషించుకొనుటయే వారి ముఖ్యధర్మము. అందుకు స్వయంకృషి, విద్యాభివృద్ధితఃసన్న, ఆరాధన, ధర్మబోధన చేయుచుండెడివారు. విహారమునకు చేరువుగా విద్యాపీఠముండెడిది అందు భిక్షువులు తమధర్మములను నియమములను శాస్త్రములను నేర్చుకొనుచుండెడివారు. గురువులవల్లను, పుస్తకభాండాగారములవల్లను స్వయంకృషివల్లను విద్యనభ్యసించుచుండెడివారు. వ్యాకరణము సూత్రములు, తత్వశాస్త్రము, తాంత్రికము, పురాణము, ఆయుర్వేదము మొదలగునవి నేర్చుకొని చుట్టుప్రక్కలనుండిన గ్రామములవల్ల భిక్షపొందుచు ప్రజలకు కావలసిన జ్ఞానము ఇచ్చుచుండెడివారు. యీకాలమున శాంతి అహింస సత్యము ధర్మము మొదలగు సుగుణములు ప్రబలియుండుటచేత పాశీలేక ప్రాకృతము సంస్కృతము కూడ ప్రబలినది. అనేక శాస్త్రములున్నా అనేక విషయములను గురించిన గ్రంథములున్న వెలువడినవి. సామాన్యులకు తెలియునట్లు వారిభాషలోనే అనగా ప్రాకృతములోనే బౌద్ధపురాణాధలు వ్రాయబడెను బుద్ధుని ధర్మములు బోధింపబడెను. అశోకుని శాసనములు వ్రాయబడెను, గుంటుపల్లిలో క్రిందినుండి ప్రభాగమునకు అనగా చైత్యాలయము చేరుటకు ఒక బౌద్ధసన్యాసిని మెట్లు కట్టించెనని పాలిభాషలో చెక్కబడిన ఒక శిలాశాసనమనుబట్టి తెలియుచున్నది, ఇట్టి పురాతన శాసనములలో సూపములు అమరావతి భట్టిప్రోలు సంఘారామము రామతీర్థములందును గలవు. అవి క్రీస్తు రెండవ శతాబ్దినాటివి. గుంటుపల్లి రాతి శిల్పములు రాతిశిల్పములను బోలియున్నవి. చైత్యముయొక్క విస్తీర్ణము 51 న్నర అడుగులు పొడవు 14 న్నర అడుగులు వెడల్పు. గుమ్మమున కిరుప్రక్కలనున్న గూళ్ళయందు సుద్దరాతితో చేసిన బుద్ధుని విగ్రహములు గలవు. వాటిని బౌద్ధమతస్తులు పూజించుచుండెడివారు. విహారపుగోడలమీద పాలిశాసనముల చిహ్నములుగలవు. ఆంధ్రదేశములోని కట్టడపు పనితనము శిల్పశైలి చిత్రలేఖనము వాఙ్మయము భాషమతము, విద్య అన్నీ బౌద్ధమత సాంప్రదాయములన్నవల్ల వృద్ధిపొందెను-బౌద్ధసంఘములు, భిక్షువులు విద్యావంతులై క్రమశిక్షకులొబడి తమతమ విదానములను సంస్కృతిని ఇతర దేశములకు బోయి అందు వ్యాపింపజేసిరి. ధర్మం, సత్యం, నీతి, విద్య, అహింస, ప్రజలకు బోధించిరి. బుద్ధునే దైవంగా భావించి ధర్మాలను అవలంబించి వాటిని వ్యాప్తిచేయమని బోధించుచుండిరి.

స్వతంత్ర భారతము (పాత)

కన్నెకంటి పీఠభద్రాచార్యులు

(పల్నాటి సోదరసభ)

అలమిన కాలుఁజీకటల వట్టిటుగట్టి కళాప్రపూర్ణమై
వలవలిచేత చక్కని త్రివర్ణ పతాక ధరించి మోదముం
గొలుపుచు వెల్లుచున్న దదిగో నవభారత రాజ్యలక్ష్మి. చె
న్నులరెడుగడ్డెప్లి జయజయ ధ్వను లాకనమంటి మోగఁగన్

తీయని వారలారెడి నడినడముల్ ప్రవహించి కాల్యలై
పాయలు నాయలై కదలి పంటవలంతులఁ జేరి సాయముం
జేయుచు భార్యసంపదలఁ జిమ్ము బలంబొడ గూర్చుచుండె ను
స్థాయిని హాయినింగని ప్రజల్ ముడమంద నమస్తకాలముల్.

వడివడిగా బవంతులయి వర్జిల్లు చున్నవి మొండవానలన్
తెడి వడుచున్న పూరిగుడిసెల్. జవనతత్వకళాకాసులై
నడుచుచు మన్నచార నొకనాఁడు విరాజయలై దరిద్రులై
యడుగిడలేని సోదరులు హర్షవయోనిది సోలరాడుచున్.

అదిగదిగో ప్రనన్న హృదయాంబుజమై కరుణాసమేతమై
చదువులరాజి నర్వజన సంఘములన్ శనింప దీక్షతోఁ
గడతఁ బ్రయాణమై వసిడి గంబము గేల ధరించి జ్ఞాన పం
వదల నలంకరించి నవభారత లక్ష్మి నముద్ధరింపఁగన్.

రకల కళాధురంధరులు సాత్విక భావులు దీరులైన నా
యకుల సమీక్షతో మదయమై జయహుచన లిచ్చు వక్ర్రుణా
ళలు నమస్తకాలం పరించుచు నున్నవి దిగ్విగతముల్
వ్రజటన చేయుచున్నయని భారతరాజ్య రమాయశోద్యుతిన్.

అరమర బాల్మిక బోక నిజమాడుచు ధర్మము బోధచేయుచున్
గురుకరుణన్ నహించి యురుగుం బొరుగున్ గడుహర్మిజాచుచున్
శరణుమోరి నేలుచు, స్వసంస్కృతిఁగ్రాణుచు భక్తితోఁ బరా
త్పరుని భజించుచున్ మధుర భారతలక్ష్మి ధరించెఁగిరితిన్.

కుల మత వర్ణ పైరములకుం గురిగక విదేశ సులం
జాలకన చేయఁబోవక యనూయమెలంగక యెచ్చు తగులం
వలంపక సత్యధర్మముల దప్పక భారత రాజ్యలక్ష్మినేఁ
తలంపు నుండె హరతుల నందుచుఁ బొందుచుఁ గీర్తినంపదన్.

కలవు వసుల్ గనుల్ వసిడికండల నిండి మహాతరులగిరుల్
కలవు నదుల్ నిధుల్ కలవు కమ్మని పంటల విచ్చు క్షేత్రముల్
కలవు క్రుతుల్ స్పృతుల్ కలవు గర్భమునన్, గలదెంతోస్వీయమా
లగము గాన నేటి జయభారత లక్ష్మికి లోటుకల్గినః

ఎదిగ తనకళానిధుల పీఠవరేణ్యుల జేకాణుక
పదలం బిల్పిశేఖరుల భక్తుల గాయక ప్రకృవద్దులన్
పుల మహాపతివ్రతలఁ గప్పక కార్మిక యోధులన్ జయో
వములఁ గన్న లరతికి సాగిరి మ్రొక్కుచిహార బలిదులే:

పురములు వృద్ధిఁబొందినవి పుణ్యోద్యుల్ వి సింపె గుళ్లు గో
పురములు కాంతిఁగన్నవి యపూర్వకళన్ ధరియించి, పేద కా
పురములు బోగభాగ్యములఁ బొందుచు నున్నవి తా న్స్వతంత్రయై
సురుచిర నవ్వభారత వసుంధర కూరిమిబంపు దీవెనల్.

పాయకపత్తవంబులను బల్లెల వృద్ధికిఁ దెచ్చుచుండెఁ బ
దాయతి రాజ్యలక్ష్మి సువికల గుణమ్ములతో జనించి జా
తీయ కళన్ వరించి ప్రగతిన్ విహరించి నమస్త మానవ
శ్రేయమునెంచి కాంతి నహజీవనమున్ నమకూర్చ దీక్షమై.

ఆకిలముల్ భుజించుచు మహాబపులన్ గిరిగహ్వకాదలన్
మాకలు మాకలై తిరుగు మాధజనమ్ములఁ గూర్చి పేర్చిమై
చేకొని సంస్కరించి నవజీవనముల్ నమకూర్చుచుండె న
స్తోకమనీష భారత వసుంధర చల్లని తల్లి కాపునన్.
వెలువడియెం బురాతన పవిత్ర చరిత్రలులై వశిష్టముల్
వెలువడె జాతి వైభవము వెల్లడఁజేసిడి కానశావకుల్
వెలువడె కాలగర్భమున విగిన వల్లెలుఁ వట్టణంబులన్
బిలుపురు సంతసించ నవభారతలక్ష్మి జయంబుగాంచుకన్.

ఈ పుణ్యదినమునందేకదా ఫరియించె

గాంధీ మహాత్ము దీక్షవతస్సు

ఈ పుణ్యదినమునందేకదా వరియించె

వీరాధివీరులన్ విజయలక్ష్మి

ఈ పుణ్యదినమునందేకదా మొరయించె

జయకంఠరవములన్ కాంతిరజము

ఈ పుణ్యదినమునందేకదా కడలె ను

ద్యుద్ధిప్తిఁ బాల్చి స్వాతంత్ర్య రథము

ఈ మహాపుణ్యదినమునందే కదా ద

యా రసము చింద గుఱింబ భారతాంబ

యధివసించెను మాతృ సింహాసనమున

బ్రహ్మ లోనరింతు నీ సుధావర్షమునకు

జవమజ నత్వమున్ గలిగి నత్వము ధత్వము విల్పి దివ్యగో
రవము గడించి యఖ్యుడయ రత్నములన్ వెలయించి భవ్యవై
రవములతోఁ జరించి జయభారత రాజ్యరమలలాచు తా
రవిశశభారతమ్ముగ విరాజిం గాక శతమ్ములిచ్చుచున్.

(4.వ పేజీ తరువాయి)

వస్తువై విప్లవ యీ పరిస్థితి నిజంగా హద్దించదగినదే. కావి యిది వాస్తవికతకు దూరమైన సత్యం.

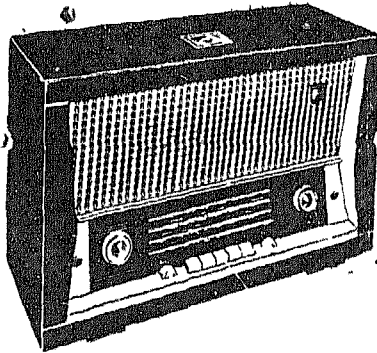
త్యాగధమయి, దేశభక్తులు అయిన నాయకుల, వీరుల మహాపురుషుల జీవితగాధలు, వారు సలిపిన ఘన కార్యములు, భావి పోరులు కాదగిన నేటి భారతాలికలకు గేయరూపంలో పరిచయం చేయటం, వారి లేత మనస్సులలో ఉదార భావాలు మొలక తెత్తించడం బహుధా ప్రశంసనీయం దేశభక్తి ప్రపూరితమైన మహాపురుషుల జీవిత గాధలను గేయరూపంలో భారతాలికలు కంఠస్థం చేసినపుడు వాటికి ఆ మహాపురుషుల నామములతో పరిచయం గలగడమేగాక, వారు జీవిన మహత్తర కార్యములు గూడా కథలరూపంలో అవగాహన మౌతరి. ఆ మహాపురుషులు వారి జీవితకాలంలో సాధించిన అఖండ కార్యములు, పతీతల మనో నేత్రాము, ముప్పదూసాక్షకర్మిస్తూవుంది నిరంతరము ఉర్రేణులు కలిగిస్తవి, తెలుగు మహిళారములోని సౌంధ్య పెంపులో, కోమల శైలిలో, అన్వయ లాభివ్యము లేకుండా, అయిబద్ధమై సాగిన యీ గేయము పాఠకులను తెప్పగ నాకర్షించగలదు

సత్యభామంజరి

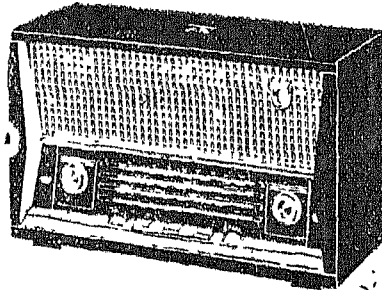
రచన: పురాణపుండ కృష్ణమూర్తి

ఇది కథల సంపుటి. మహా తపః ములు, ఇతిహాసములు, బ్రాహ్మణ స్వీకరించి కొందరి మహద్గురులు, విజ్ఞానమును, ప్రస్తుతజీవన యీ సంవత్సరాలైన యిటులు భారత ములు, సంహితలు, రామాయణ వత్తులు, రాజనీతి గాధలు ఆకర్షక కథల దారానాహిక ప్రచరణ బహు ప్రజల జీవితాదర్శమును, రక్ష్య భారతములు, ఉపనిషత్తులు, శృతి జీయంగా ఉత్తేజం కలిగించేట్లుగా జాడర సాత్రమై విశేష ప్రయో యును కథల రూపంలోను, ఉపా న్మృతుల రూపంలో కావికి వెల్ల యీ రచయిత తిరిగి వాటిని కథ జనకారి కాగలదు.

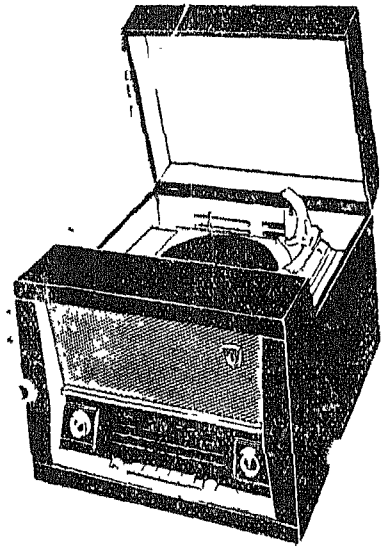
HIS MASTER'S VOICE

మోడల్ 5169
ఫాల్స్ 6 వాల్వలు
ఎ.సి కి మాత్రమే.
రూ. 450/-

మోడల్ 5269
అల్ఫ్ లాన్
5/6 వాల్వలు
ఎ.సి.డి.సి. మెయిన్స్ కు
రూ. 425/-

మోడల్ 5369 స్క్వాల్లో
4-స్పీడుగల 6 వాల్వల ఆటో
రేడియోగ్రాం ఎ.సి.కి మాత్రమే.
రూ. 1,150/-

షెర్వా 4-స్పీడుగల రికార్డు
ప్లేయరు
మోడల్ 8160 ఎ.సి. మెయిన్స్ కు
మోడల్ 8660 టైల్ బ్యాకర్ లకు
రూ. 185/-

మోడల్ 5860 ఎవరెస్ట్-1
అల్ ట్రాన్సిస్టర్ పోర్టబుల్
రేడియోగ్రాం రూ. 435/-

THE FINEST IN HOME ENTERTAINMENT

All Prices are Inclusive of Excise Duty. (Sales and Other Taxes Extra)
The Gramophone Co., Ltd. (Incorporated in England with Limited Liability)

ప్రసార విశేషాలు

మార్కండేయ చరిత్రం

మార్చి 18 వ తేదీన కుత్రవారం నాడు రాత్రి 9-30 గంటలకు మేలటూర్ సంప్రదాయానికి చెందిన "మార్కండేయ చరిత్రం" సంగీత శాటిక విజయవాడ కేంద్రం నుండి ప్రసారము చేయబడును.

రచన: మేలటూర్ వెంకటరామరాత్రి సంప్రదాయ సంగీతం: మేలటూర్

జాలు భాగతతర్

నేకరణ: టి శంకరన్

నిర్వహణ: ఓలేటి వెంకటేశ్వర్లు

పాల్గొనుచారు:

శాళం వనజాగుప్త

వింజమూరి లక్ష్మి

డి. పరువతి

ఎం. వి. రమణమూర్తి

సి. సూర్యారావు

చల్లా కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

కోనేటి రామమూర్తిశాస్త్రి

ఎన్. సి. వి. జగన్నాథాచార్యులు

* * *

నదులు మన చిరకాలపు నేస్తాలు. స్పష్టి కలిగినవృత్తిమంబి ఆవి మన దాహం తీరుస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ఆశేషజలశీతానికి బహుళ ప్రయోజనార్థం వాటికి అనకట్టలు కడు తున్నారు మార్చి 18 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 2-20 గంటలకు, ఘాడవ ప్రణాళిక కింద నదీజన వధ కాలమీద జాలలకు ప్రత్యేకంగా రచించిన "పాతమిత్రులతో వరివయము" అనే రూపకం ఆకాశవాణి, హైదరాబాదు నుంచి కేంద్రం వింటారు.

మంచి ఆస్తి వస్తుందనే అశతో భాగ్యవంతులైన చుట్టాలు చవిచాయి నప్పుడు మొనరికన్నీరు కారుస్తారు. "ఫరామర్చ" అనే తెలుగు శాటిక

మద్రాస్ పార్ట్ వేవ్ ప్రసారాలు

ఉదయం 19-30 మీ (6085 కిలోసై)

మధ్యాహ్నం 41-32 మీ (7260 కిలోసై)

సాయంత్రం 60-98 మీ (4920 కిలోసై)

పైన ప్రచురించిన పార్ట్ వేవ్ మీటర్లలో ఉదయం 7-00 నుండి 7-15 వరకు, ము 1-50 నుండి 2-00 వరకు, సాయంత్రం 7-00 నుండి 7-15 వరకు, రాత్రి 9-30 నుండి 10-30 వరకు మద్రాస్ (ఎ) కార్యక్రమాలు ప్రసారమౌతాయి.

సోమవారములు రాత్రి 9-15 గంటలనుండి, బుధవారములు రాత్రి 7-45 నుండి 9-30 వరకు పై మీటర్లలో మద్రాస్ (ఎ) కార్యక్రమాలు విసవచ్చును. కక్కిన పనులలో పై పార్ట్ వేవ్ మీటర్లలో మద్రాస్ (బి) కార్యక్రమాలు ప్రసారమౌతాయి.

ఒక మనలమ్మ కథ. ఆమె భాగ్య "స్వేదకణాలు" అనే తెలుగు శాటి పంతురాలు కావడంనల్ల చుట్టాలు కకు ఇదీ వస్తువు. మార్చి 28 వ అమెరు చాలా గౌరవంగా చూస్తారు. తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు ఈ శాటిక ఆకాశవాణి, హైదరాబాదు నుంచి ప్రసారమవుతుంది.

ఆంధ్రదేశంలోని సుప్రసిద్ధ పుష్ప క్షేత్రాలలో భద్రాచల దేవాలయం ఒకటి. ప్రజలలోనుండే మతానక్తిని పెంచుతూ ఇటీవలే దీనిని పునర్నిర్మాణం చేశారు. లక్షలాది జనులకు మహాప్రయమైన ఈ రామాలయ విశేషాలను వివరిస్తూ రచించబడిన "యాత్రస్థలాలు-భద్రాచలం" అనే తెలుగు రూపకం, మార్చి 28 వ తేదీ సా. 8-15 గంటలకు, ఆకాశవాణి, హైదరాబాదు నుంచి విసవచ్చు.

EX-1901 డైవోర్స్

రంగస్థల శాటిక

మార్చి 17 వ తేదీ శనివారం రాత్రి 7-40 గంటలకు ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రము నుండి 'డైవోర్స్' రంగస్థల శాటిక విస గలరు

రచన: విద్వాంతి మర్రికొద్దునం నమర్పణ: శాశ్వత కళామందిర్. నెల్లూరు

పాల్గొనుచారు:

అమరశాస్త్రి, తె. రాజగోపాల్

మహాదేవయ్య.

విహెచ్. సుందరరామిరెడ్డి రామానుజం, బి నంవత్ దామోదరం, వి. శాగేశ్వరరావు ఓంకారం, ఎస్. ఉమాశంకర్

మార్చి 26 వ తేదీ రాత్రి 9-45 గంటలకు, "అమరభారతి" త్రైమాసిక పంస్కృత మాగజైన్ కార్యక్రమంలో, సుప్రసిద్ధములైన కొన్ని ఉపనిషత్ సూక్తుల వేదాంతాల్ని వివరించుతేనే "శాత్యాత్మం", పంస్కృతంలో చర్చ, ఆకాశవాణి, హైదరాబాదు నుంచి ప్రసారమవుతుంది. శ్రీ కె. సోమశేఖరశాస్త్రి, శ్రీ సూరి రామకోటిశాస్త్రి, శ్రీ యస్ లక్ష్మీనారాయణమూర్తి ఆవధాని. శ్రీ కె. శేషావధాని, శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్రహ్మణ్యం చయనులు. ఈ చర్చలో పాల్గొంటారు

చిత్రానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల బిస్కట్లు

శ్రీవారం మార్చి 16
1883 పాఠశాల 25

మద్రాస్-ఎ

- ప్రసారము I
416 7 మీ (720 కిలోమీటర్ల)
6-45 నిమగ్నగానం
6-50 బిందెపాకర్లగర్
7-00 వాద్యగోష్ఠి
7-10 నేటికావ్యక్రమ వివరణ
వారాపరణ సూచన (ప్రసారం)
7-15 చివరమున వార్తలు
7-30* వాగ్వివరణ
(విజయవాడ నుండి రిలే)
8-00 మధురగీతం
8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రత్యేక ప్రసారము

- 8-30 సంగీత కచేరీ
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
9-30 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
416.7 మీ (720 కిలోమీటర్ల)
1-00* హిందూస్థానీ సంగీతం
హమ్మర్లాడ్ మోస్: వేబుర్గ్

- 1-30 గానమండలి
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 గీతమండలి
2-00 రమణమున వార్తలు
2-10 వారాపరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
416 7 మీ (720 కిలోమీటర్ల)
5-30* ప్లాగెట్: నిలయవిద్వాంసుడు

- 5-45 గాంధీకథ (ప్రసారము)
6-00 ధజన్
6-05 ప్రాంతీయ తెలుదిగర్

- 6-15 గ్రామస్థలరు (తమిళం)
(విజయవాడ నుండి రిలే)
7-00 నుండి 7-15 చివర చార్ట్
చేర్చెగూడా
7-15 రమణమున వార్తలు
7-30* నేడుసూరి కృష్ణమూర్తి
(విజయవాడ నుండి రిలే)
9-00 వాద్యగోష్ఠి
9-15 చదవడం
9-30 మార్కంబేయ చరిత్రం
సంగీత రూపకము
(విజయవాడ నుండి రిలే)
11-00 వారాపరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-ఓ

ప్రసారము I
211.3 మీ (1420 కిలోమీటర్ల)
49.30 మీ (6085 కిలోమీటర్ల)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ పర్
7-00 తెలుగులో వార్తలు**
7-15 సంగీతమాల
7-30 మీనాక్షి అమ్మైపిళ్ళై రమిక్:
వి. ఎ. ఎస్. రాజశేఖరన్
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
211.3 మీ (1420 కిలోమీటర్ల)
41.32 మీ (7260 కిలోమీటర్ల)

- 12-00* కార్మికుల కార్యక్రమం
12-30 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము II (రమణము)
1-00 మాదర్ విగప్పి
ప్రీతకు (రమణము)

- 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
1-40 గీతమండలి
1-50 తెలుగులో వార్తలు**
2-00 మధురగీతం
2-10 ప్రసార సమాప్తి

- విజయవాడ ప్రసారము I**
(857.1 మీ (840 కిలోమీటర్ల)
6-30* భువోదయం
అకాశవాణి
7, రామభద్రరావు గేదయం
అక్షి. రత్నం
6-35 వక్త్రంజని
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
6-55 ప్రసార చివరికి
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గాంధీమార్గము
గాంధీజీ జీవితగాథలు, భజన్
7-30 హైదరాబాద్ పర్
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 సంగీత కచేరీ
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
9-30 ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
211.3 మీ (1420 కిలోమీటర్ల)
60-9* మీ, (1920 కిలోమీటర్ల)

- 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతం
5-50 స్థానిక ప్రకటనలు,
వాణిజ్యవార్తలు (ఆంగ్లం)
6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
6-05 మద్రాస్ ఎ పర్
6-15 కార్యక్రమ వివరణ
(తమిళము)
6-20 వి. ఎస్. సుబ్బంజీ
7-00 తెలుగులో వార్తలు**
7-15 సంగీతమాల
7-30 మద్రాస్ ఎ పర్

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 The Species in Variation - the Gourmet talk by P. G. Chochrane
9-30 Radio Report on Azad Memorial Lectures 'Gate' ways of Knowledge by Dr. C. V. Raman (relay from Delhi)

- 10-00 పాశ్చాత్య సంగీతం**
11-00 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

- 193.5 మీ (1550 కిలోమీటర్ల)
వివిధభారతి (రిలే)
(వివరాలు 56-ఎ పేజీలో)
+ పార్ట్ వేప్ గూడా
**మిడియం వేప్ పై మాత్రం

- మ|| ప్రసారము II
11-30* రాషాసము
11-40 ఫిల్మ్ సంగీతం
12-10 ప్రరావరుద్రమదేవి
నాటిక (6-వధానం)
3|| శే|| కె. నారాయణరావు
సవల నాచారంగా
రేడియో అనుసరణ:
పుష్పాక్ష శేషగిరిరావు
12-30 కార్మికుల కార్యక్రమం
కార్మికుల
హాస్య: చన: ఎన్. వి. చితల్
కలుర్లు
పిల్లసంగీతం
1-00 ఎమ్. ఎస్. చలసుబ్రహ్మణ్య
శర్మ
వాద్యబృందమునచ
1-30 రేడియో కళాశాల
విశ్వవిద్యాలయాలకు
రాజ్ మహర్ నాటిక
మలయాళ మార్పుక;
మలయాటూర్ రామకృష్ణన్
తెలుగు; పుట్టపర్తి
నారాయణాచార్యులు
సమర్పణ; డి.ఆర్. ప్రభుత్వ
కళాశాల విద్యార్థులు, కాకినాడ
బృందగానము
1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 గీతగోవిందం
సంగీత రూపకము
2-30 సుగందామిన్,
శమంర రామన్
4-30 వారాపరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయవార్తలు
6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం
7-30 రేడియో సప్తాహం

- నేడుసూరి కృష్ణమూర్తి
ఎమ్. చంద్రశేఖరన్: పయ్యునిన్
వి. కమలాకరరావు: మృదంగం
గుంటుపల్లి కృష్ణమూర్తి :
కంజీరా
(ఆహూతుల సమక్షమున)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 చదములు;
టి. బృంద, టి. ముక్త

- 9-30 మార్కంబేయ చరిత్రం
సంగీత రూపకము
సర్వహాణ; డిరేటి వెంకటేశ్వర్లు
11-00* వారాపరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

(అపరాధుల సమక్షమున)

11.00 వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార సమా

1.40 హిందీలో వార్తలు

1.00* మాడర్ నిగమ్మ

11-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

11-00* ప్రసార సమాచార

శనివారం మార్చి 17
 1883 ఫిబ్రవరి 26

సంఘానం ఎ

ప్రసారము I

416 7 మీ (720 కిలోవై)

- 6-45 మంగళనామము
- 6-50 తుదిప్రార్థన
- 7-00 వాద్యగోష్ఠి
- 7-10 నేటికార్యక్రమ వివరణ, వాతావరణ సూచన (తమిళము)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30+ వాద్యమాధురి
- 7-45 రేడియో తెలుగు సమాచారం (తమిళము)
- 8-00 మధురగీతం
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

వార్త, కళా కమము

- 8-30 గానసుధ
- 9-00 రంగగీతం
- 9-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

416 7 మీ (720 కిలోవై)

- 1-00+ కదంబం
- 1-30 గానమంజరి
- 1-40 హిందీలో వార్తలు
- 1-50 గీతమంజరి
- 2-00 తమిళమున వార్తలు
- 2-10 వీణ, విలయవిద్వాంసుడు
- 2-30 సి. ఆర్. లక్ష్మీనారాయణ
- 3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

416 7 మీ (720 కిలోవై)

- 5-30* బి. ఆర్. సి. అయ్యంగార్
- 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
- 6-15 గ్రామస్థలకు (తమిళము) (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- 7-00 నుండి 7-10 వరకు ప్రాంతీయ వార్తలు
- 7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30* ఎమ్. వి. మాలి
 8-00 ఎస్. బాలకృష్ణన్ వీణ
 8-30 R du L...
 Azad Memorial
 Lecture, G...
 ...
 Dr. C. V. Ram...
 (relay from Delhi)

- 9-00 శౌలమంగళం
- 9-15 మధురగీతం
- 9-30 అఖిలభారత సంగీత ద్వారం వెంకటస్వామిస్వామి సమైక్య (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- 11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

మధ్యాహ్నం

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోవై)
 49.30 మీ (6485 కిలోవై)

- 6-45 మధ్యాహ్నం వార్త
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 సుప్రభాతము
- 7-30 మధ్యాహ్నం వార్త
- 7-45 మధ్యాహ్నం వార్త
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోవై)
 41.30 మీ (7200 కిలోవై)

- 1-00* మధ్యాహ్నం వార్త
- 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 1-40 గీతమంజరి
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు
- 2-00 మధురగీతం
- 2-10 ముత్తుకుమార్
- 3-30 For Children

Conducted by
 Ucla Handel
 3-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోవై)
 60.98 మీ (1920 కిలోవై)

- 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతము
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-00 వాణిజ్యవార్తలు (ఆంగ్లము)

విజయవాడ

357.1 మీ (340 కిలోవై)

- 6-30+ భువనము
- 9-35 భారతదేశం
- 9-35 శ్రీవేంకటేశ్వర సుప్రభాతము
- 9-35 ప్రసార రంగుగీతం
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 సంగీతకళలు
- 7-30 అఖిలభారత సంగీత కచేరీ నుండి కొన్ని పుట్టలు
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 హిందీలో వార్తలు
- 8-30 శ్రీరంగ సంగీతము (మద్రాస్ నుండి రిలే)
- 9-00 కర్ణాటక రంగస్థల సంగీతము (మద్రాస్ నుండి రిలే)
- 9-30 ప్రసార సమాప్తి

- 6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 6-05 మధ్యాహ్నం వార్త
- 6-15 కార్యక్రమ వివరణ (తమిళము)
- 6-20 విరాటపురం సర్వనారాయణ క్లాబ్ నెట్
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-10 సంగీతమాల
- 7-30 వేంగై తిరయన్ రంగస్థల నాటిక (తమిళము) (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 Talk
- 9-25 వాద్య సంగీతము
- 9-30 పాశ్చాత్య సంగీతము
- 11-00 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్

193.5 మీ (1500 కిలోవై)

వివిధ భారతి (రిలే)
 (వివరాలు 56 వ పేజీలో)

మద్రాస్ ప్రైవేట్
 ** మీడియం వేవ్ లై మాత్రం

ప్రసారము II

- 11-30+ సుగ్రహ మహాదేవన్ డి. పాండ్యుర గౌరవం
- వయోలిన్
- యెల్లా సోమన్న: మృదంగం
- 12-30 కారి కల కార్యక్రమము (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 1-00 పనివాచి శ్రీల కార్యక్రమము
- హే భువన మోహిని
- టానూ పాదకు తెనుగు; సత్య నాటిక
- రచన; భమిడిపాటి రామగోపాలం మంగళం
- 1-30 రేడియో కళాశాల విశ్వవిద్యాలయాలకు అనార్కలి నాటిక
- రచన; ముద్దుకృష్ణ
- నమర్పణ; ఎ.ఎన్.ఆర్. కళాశాల విద్యార్థులు, గుడివాడ బృందగానము
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు
- 2-00 ఓలేటి వెంకటేశ్వర్లు ఎన్. సి. హెచ్. కృష్ణ
- మాచార్యులు; పయోలిన్ క్రొవ్విడి హనుమంతరావు; మృదంగం

- 3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

- 4-30* రేడియో దొమరి రిల్లె
- సిల్లెల ప్రత్యేక కార్యక్రమము
- నిర్వహణ; వివిధ కౌమేస్వరరావు
- 6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
- 6-15 గ్రామస్థల కార్యక్రమము
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 గ్రామస్థల కార్యక్రమము
- 7-30 జీవము-

భూమిపై దాని ఉత్పత్తి ప్రసంగము
 బి.బి.ఆర్. కృష్ణమూర్తి

- 7-40 డైవోర్స్ రంగస్థల నాటిక
- రచన; సిద్ధాంత మల్లికార్జునం
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 Radio News Reel
- 9-30 అఖిలభారత సంగీత కార్యక్రమము
- ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడు; పయోలిన్ (తిరుచ్చినుండి రిలే)

- 11-00 *వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

శనివారం మార్చి 17

హైదరాబాద్

పసాతము I

405.4 మీ (740 కిలోనై)
 6-30* సుప్రసాత్
 6-35 భక్తరంజని
 (విజయవాడనుండి రిలే)
 6-55 కార్యక్రమ వివరణ
 7-00 తెలుగులో వార్తలు
 7-15 సంగీత శిక్షణ
 (విజయవాడనుండి రిలే)
 7-30 విజయవాడవలే
 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8-15 హిందీలో వార్తలు
 8-30 గానసుధ
 కేరళ భక్తిసంగీతము
 (కోళికొడ్నుండి రిలే)
 9-30 ప్రసార సమాప్తి
 ము॥ ప్రసారము II
 12-30* కార్మికులకు
 కదంబి కార్యక్రమము
 1-00 వనితావాణి
 (విజయవాడనుండి రిలే)
 1-30 గీతికాగుచ్చుము :
 సంగీతనాటక గీతాలు
 1-50 తెలుగులో వార్తలు
 2-00 హైదరాబాద్ వివరణ
 2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
 2-20 హైదరాబాద్ వివరణ
 3-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి
 ప్రసారము III
 3-45 బాలసంగీతగోష్ఠి
 పిల్లల కార్యక్రమము
 4-15 ప్రసార సమాప్తి
 సా॥ ప్రసారము IV
 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
 6-15 కన్నడ శ్రోతలకు
 7-00 తెలుగులో వార్తలు
 7-15 ఉర్దూలో వార్తలు
 7-30 హైదరాబాద్ వివరణ
 7-45 హమారి భావనా ఏక్ హై
 (ప్రస్థానము (హిందీ)
 గుండేరావ్ హర్కారే
 7-55 శ్రోతల ఉత్తరాలకు
 జవాబులు (ఉర్దూ)
 8-00 లలిత సంగీతచేరి
 (ఆహూతుల సమక్షమున)
 సమర్పణ: ఎమ్ జె. రావు

8-30 Radio Report on
 Azad Memorial
 Lectures, 1962
 (relay from Delhi)

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
 9-30 అఖిలభారత సంగీత
 కార్యక్రమము
 ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడు
 వయోలిన్
 (ధిల్లీనుండి రిలే)
 11-00* వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి
 హైదరాబాద్
 పసాతము I
 60.12 మీ (4990 కిలోనై)
 6-30* హైదరాబాద్ వివరణ
 7-45 ప్రసార సమాప్తి
 ప్రసారము I (తరువాత)
 42.02 మీ (7140 కిలోనై)
 8-00 హైదరాబాద్ వివరణ
 9-30 ప్రసార సమాప్తి
 ము॥ ప్రసారము II
 42.02 మీ (7140 కిలోనై)
 12-30 హైదరాబాద్ వివరణ
 1-00 డి. వి. వలూనర్ :
 బయార్, భజన్
 1-50 హైదరాబాద్ వివరణ
 2-00 ఓలేటి వెంకటేశ్వర్లు
 (విజయవాడనుండి రిలే)
 3-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి
 ప్రసారము III
 3-45 హైదరాబాద్ వివరణ
 4-15 ప్రసార సమాప్తి
 సా॥ ప్రసారము IV
 60.12 మీ (4990 కిలోనై)
 6-00* హైదరాబాద్ వివరణ
 6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము
 ఇరవైయేళ్ళ తర్వాత రూపకము
 రచన: వి. సహజానంద
 ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణం
 7-00 తెలుగులో వార్తలు
 7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము
 విశేషాలేమిటి
 చేయగల విన్నపాలు
 7-30 కూచిపూడి నాట్యమేళా
 కదంబి కార్యక్రమము
 (కూచిపూడి నృత్యనాటికనుండి)
 సమర్పణ: చింతా కృష్ణమూర్తి
 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9-15 ఎంత సుదీనము: నాటిక
 రచన: పి. యశోదా తిరుమలరెడ్డి
 9-30 హైదరాబాద్ వివరణ
 11-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

బెంగళూర్

పసాతము I

491.9 మీ (616 కిలోనై)
 7-00* సుప్రసాత్
 కార్యక్రమ వివరణ
 మేళగాన
 7-15 వెంకటేశ్వరసుప్రభాతమ్
 7-35 నాదస్వరం
 7-45 కన్నడమున వార్తలు
 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8-15 దేవకి కె. రావు :
 కన్నడ పాటలు
 8-30 రేడియో సప్తాహం: గానసుధ
 కేరళభక్తి సంగీతము
 (కోళికొడ్నుండి రిలే)
 9-00 రేడియో సప్తాహం: రంగగీత
 కర్ణాటక రంగస్థల సంగీతము
 (ధ్యార్వాన్ముండి రిలే)
 9-30* ప్రసార సమాప్తి
 ము॥ ప్రసారము II
 12-00* సంగీత కచేరీ
 12-30 బాలజగత్
 1-10 కన్నడమున వార్తలు
 1-20 ఎన్. రామచంద్రరావు:
 దేవరనామ
 1-20 ఆంగ్లమున వార్తలు
 1-40 హిందీలో వార్తలు
 1-50 ఎన్. రామచంద్రరావు:
 దేవరనామ

2-00* వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

6-00 ఆంగ్లములో వార్తలు
 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
 6-19 ఎన్. రామచంద్రరావు:
 దేవరనామ
 6-25 సుగమ్ సంగీత
 6-35 ప్రదేశసమాచార
 6-45 గ్రామస్థులకు
 7-45 కన్నడమున వార్తలు
 8-00 యారో ఇల్లదల్లి
 నాటిక (కన్నడము)
 మరాఠీ మాతృక;
 పి. ఎల్. దేవపాండే
 8-30 Radio News Real
 (relay from Delhi)
 8-40 వాద్యసంగీతము
 8-45 గానసుధ
 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9-15 విజ్ఞాన మున్నడే
 శ్రీమీర్, (కన్నడము)
 ఎ. నారాయణరావు
 9-25 లలిత వాద్యగీతాలు
 9-30 అఖిలభారత సంగీత
 కార్యక్రమము
 (ధిల్లీనుండి రిలే)
 11-00* వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

తరుచ్చి

ప్రసారము I

319.1 మీ (940 కిలోనై)
 6-45* మంగళగానము
 6-50 భక్తిగీతాలు
 7-00 వాద్యసంగీతము
 7-10 కార్యక్రమ వివరణ
 7-15 తమిళమున వార్తలు
 7-30 ఎన్. శివస్వామి: వయోలిన్
 7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం)
 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8-15 ఇతైకోనై
 8-30 మద్రాస్ వివరణ
 9-30* ప్రసార సమాప్తి
 ము॥ ప్రసారము II
 1-00* భక్తిపాటలు;
 వైద్యేశ్వరన్ కోయల్
 చొక్కలింగం
 (తమిళము)
 1-20* పిల్లలకు
 1-40 హిందీలో వార్తలు
 1-50 గాత్ర సంగీతము

2-00 తమిళమున వార్తలు
 2-10 ఎన్. శివస్వామి: వయోలిన్
 2-45 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

4-45* వివిధభారతి
 5-45 సంగీతపాఠము
 6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
 6-15 గ్రామస్థులకు
 7-15 తమిళమున వార్తలు
 7-30 వెంగై తిరైయన్
 రంగస్థలనాటిక (తమిళము)
 రచన: జి. వెల్ద్రం
 (ఆహూతుల సమక్షమున)
 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9-15 మద్రాస్ వలే
 9-30 అఖిలభారత సంగీత
 కార్యక్రమము
 (ధిల్లీనుండి రిలే)
 11-00 Radio News Real
 11-10 ప్రసార సమాప్తి

అధికారిక ప్రకటన 18
 శక 1383 ఫాల్గుణ 27

మ దా న్-వి

ఉ|| ప్రసారము I
 416.7 మీ (720 కిలోవై)

6-45 మంగళగానం
 6-50 కుదిప్పాడకగళ
 7-00 గోవద్యుతి
 7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ,
 వాతావరణ సూచన (తమిళం)
 7-15 తమిళమున వార్తలు
 7-30* కీవలూర్ సుబ్రహ్మణ్య
 అయ్యర్

8-00 మధుర గీతము †
 8-15 నాదస్వరం
 (తిరుచ్చినుండి రిలే)
 9-15 ప్రసార సమాప్తి

షు|| ప్రసారము II
 416 / మీ (720 కిలోవై)

12-30* కీర్తనమాల †
 1-00 హిందూస్తానీ సంగీతము ‡
 1-30 గానమంజరి †
 1-40 హిందీ రత్నాలు
 1-50 గీతమంజరి
 2-00 తమిళమున వార్తలు
 2-10 వీణ, గోటు ద్వారా
 నిలయవిద్యాలనులు

2-30 రంగనాయకి వరదరాజన్
 3-00 నియతు ఉరువము
 నాటిక (తమిళము)
 రచన; సరోజా రామమూర్తి
 4-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
 416.7 మీ (720 కిలోవై)

5-30* ఎన్. శ్యామల
 6-00 ప్రాంతీయ తెలుదిగళ
 6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళం)
 (తిరుచ్చినుండి రిలే)
 (7-00 నుండి 7-10 వరకు
 పోస్ట్ వేవ్ పై గూడా)
 7-15 తమిళమున వార్తలు
 7-30* కుక్రిణి రాజన్; వీణ

8-00 ఎ. లక్ష్మి
 8-30 Matters of Moment
 (Relay from Delhi)

8-45 వద్య స గీతము †
 9-00 హెచ్. వై. నారాయణన్
 9-30 హోరీ సంగీత కవచీ
 (తిరుచ్చినుండి రిలే)
 11-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

మ ద్రాన్-వి

ఉ|| ప్రసారము I
 211.3 మీ (1420 కిలోవై)
 49.30 మీ (6065 కిలోవై)

6-45 మద్రాస్ ఎ వరె
 7-0 తెలుగులో వార్తలు**
 7-15 సంగీతమంజరి †
 7-30 మద్రాస్ ఎ వరె
 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8-15 మద్రాస్ ఎ వరె
 9-15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
 211.3 మీ (1420 కిలోవై)
 41.32 మీ (7260 కిలోవై)

10-45 ఆటవిమపు
 పిల్లల మ్యూజికల్
 కార్యక్రమము
 నిర్వహణ; సి. ధనలక్ష్మి
 11-30 కళారంగము
 మలయాళమున కార్యక్రమము
 12-00 హూమశె
 కన్నడమున కార్యక్రమము
 12-30 సూర్యకాంతి
 (తిరుచ్చినుండి రిలే)
 1-00 వాద్యగోష్ఠి
 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
 1-40 తేవరం
 1-50 తెలుగులో వార్తలు*
 2-00 మధుర గీతము †
 2-10 పాపామలర్
 పిల్లలకు (తమిళము)

విజయనాథ

357.1 మీ (310 కిలోవై)

ఉ|| ప్రసారము I
 6-30* శుభోదయం
 6-35 భక్తరంజని:
 వె.కూడి కీర్తనలు
 నిలయవిద్యాలనులు
 6-55 ప్రసార విశేషాలు
 7-00 తెలుగులో వార్తలు
 7-15 సంగీత శిక్షణ
 7-30 అమరవాణి
 సంస్కృత కార్యక్రమము
 (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

3-00 నేలం జి. శేషకన్
 వి. సేతురామయ్య; వయ్యలిన్
 పాట్లాట్ కె. కుంజమచె;
 మృదంగం

4-00 ప్రసార సమాప్తి
 సా|| ప్రసారము III
 211.3 మీ (1420 కిలోవై)
 60.98 మీ (1020 కిలోవై)

5-30 పాశ్చాత్య సంగీతము †
 5-55 స్థానిక ప్రకటనలు(ఆంగ్లం)
 6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 6-05 మద్రాస్ ఎ వరె
 6-15 కార్యక్రమ వివరణ(తమిళం)
 6-20 కద జం †
 7-00 తెలుగులో వార్తలు**
 7-15 వాద్యగోష్ఠి
 7-30 మద్రాస్ ఎ వరె
 8-00 మద్రాస్ ఎ వరె
 8-30 తిరుప్పావైముర్
 వి. రాజు; వయ్యలిన్
 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9-15 U. N. Speaks
 9-30 వాక్య గోష్ఠి
 9-45 పాశ్చాత్య సంగీతము †**
 10-30 ప్రసార సమాప్తి

వ ధ్రాన్-సి

193.5 మీ (1570 కిలోవై)
 వివిధభారతి (రిలే)

(వివరాలు 56-వ పేజీలో)
 పోస్ట్ వేవ్ పై గూడా విసవచ్చును
 * పోస్ట్ వేవ్ పై మాత్రం

7-45 త్యాగరాజ కృతి
 సమాచారము;
 డి. పురుషోత్త

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8-10 హిందీలో వార్తలు
 8-20 పాలవెల్లి
 పిల్లల కార్యక్రమము
 9-00 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

12-30 సాత్వర్క. సి. సుబ్రహ్మణ్యం
 1-00 అలీ హుస్సేన్, బృందా;
 శహనాయ్
 1-30 లలిత సంగీతం;
 పి. సూర్యారావు
 1-50 తెలుగులో వార్తలు
 2-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

3-00 కంగరాభరణము నాటిక
 రచన; కీ. శే. పానుగంటి
 లక్ష్మీ నరసి హారావు
 రేషియో అనువరణ;
 బ దా కనకలింగేశ్వరరావు
 4-00 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
 6-15 గ్రామస్థుల కార్య క్రమము
 శ్రీ కృష్ణ తులాభారం
 రంగస్థల నాటకమునుండి
 ప్రకటనలు, వాతావరణము
 7-00 తెలుగులో వార్తలు
 7-15 గ్రామస్థుల కార్య క్రమము
 సామాన్య ని స్వగతాలు
 రచన; శ్రీరామకవచం
 సర్వనారాయణ

7-30 కల్పలత-
 శ్రోతలుకోరిన పాటలు
 8-00 కె. కృష్ణన్; వేణువు
 డి. పొడురంగరాజు;
 వయ్యలిన్
 జె. సింహాచలశాస్త్రి;
 మృదంగం

8-30 Matters of Moment
 (relay from Delhi)

8-45 కె. కృష్ణన్; వేణువు
 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9-15 లలిత సంగీతము;
 పి. సూర్యారావు
 9-30 టి. బృందా, టి. ముక్త
 10-30* వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

17

సోమవారం మార్చి 19
1883 పాల్వంచ 28

మద్రాస్-ఎ

ఉ|| ప్రసారము I
416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 6-45 మంగళగానం
- 6-50 తుదిప్పాడర్ గో
- 7-00 వాద్యసంగీతం
- 7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ, వాతావరణ సూచన (తమిళం)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* సరస్వతీ నరసింహన్
- 8-00 మధుర గీతం
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 1-00* మాడర్ విగప్పి త్రీలకు (తమిళము)
- 1-30 గానమంజరి
- 1-40 హిందీలో వార్తలు
- 1-50 గీతమంజరి
- 2-00 తమిళమున వార్తలు
- 2-10 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 5-30* లక్ష్మీకాంతా నటరాజన్ : వీణ
- 6-05 ప్రాంతీయ తెలుదిగ్గ
- 6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళము) (తిరుచ్చినుండి రిలే) (7-00 నుండి 7-15 వరకు పార్ట్ వేవ్ పై గూడా)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* For the Universities quiz conducted by Rev. Fr. Bernard J. Coyle 'The Land and the People' Uganda-talk by Benedict Ochieny 'Cameroons' talk by Nona Nukechay

- 7-50 వాద్యసంగీతము
- 8-00 పోలగం ఎ. కె. సాంబశివన్
- 8-30 పద్మా సౌమ్యనారాయణన్
- 9-00 కదంబం
- 9-15 కుచ్ఛయహా నే కుచ్ఛ వహా నే మాగజైన్ కార్యక్రమము (హిందీ)
- 9-30 కె. సుబ్రహ్మణ్యం; వీణ తంజావూర్ నారాయణ స్వామి పిళ్లై; మృదంగం
- 10-30 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-బి

ఉ|| ప్రసారము I
211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.30 మీ (6085 కిలోపై)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ వరె
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు**
- 7-15 వాద్యగోష్ఠి
- 7-30 మద్రాస్ ఎ వరె
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
211.3 మీ (1420 కిలోపై)
41.32 మీ (7260 కిలోపై)

- 12-00* కార్మికుల కార్యక్రమము (తమిళము)
- 12-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II (తరువాతి)

- 1-00 కదంబం
- 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 1-40 గీతమంజరి
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు**
- 2-00 మధుర గీతము
- 2-10 ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
211.3 మీ (1420 కిలోపై)
60.98 మీ (4920 కిలోపై)

- 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతము
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు, వాణిజ్య వార్తలు (ఆంగ్లము)

విజయవాడ

357.1 మీ (840 కిలోపై)

ఉ|| ప్రసారము I

- 6-35* కుబోదయం
- 6-35 భక్తిరంజని (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 6-55 ప్రసార విశేషాలు
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 సంగీత శిక్షణ
- 7-30 హైదరాబాద్ వరె
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 హిందీలో వార్తలు
- 8-30 ప్రసార సమాప్తి

6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

- 6-05 మద్రాస్ ఎ వరె
- 6-15 కార్యక్రమ వివరణ(తమిళం)
- 6-20 యార్ త్యాగి నాటిక (తమిళము) రచన; కె. జయలక్ష్మి
- 6-35 వేమూర్ హరిహర సుబ్రహ్మణ్యం
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 మయూరం విశ్వనాథశాస్త్రి కృతులు; డి. విమల
- 7-50 సమదు తపాల్ పెట్టి
- 8-00 శ్రోతలుకోరిన పాటలు
- 8-30 మద్రాస్ ఎ వరె
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 రేడియో నాటక గీతాలు
- 9-30 Finals of the Inter-University Radio discussion Competition in Hindi (relay from Delhi)
- 10-45 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193.5 మీ (1550 కిలోపై)

వివిధభారతి (రిలే)

- (వివరాలు 56-వ పేజీలో)
- పార్ట్ వేవ్ పై గూడ వివరమును
- **మిడియంవేవ్ పై మాత్రం

మ|| ప్రసారము II

- 12-30* కార్మికుల కార్యక్రమము గళపడి సంవత్సరాలలో మన రాష్ట్రాభివృద్ధి తంతి తపాలా పోకర్లముల ప్రసంగము పిల్మ పంగీతము శ్రామిక విశేషాలు
- 1-00 ద్వారం భావనారాయణరావు నయోలిన్
- 1-30 విశ్వవిద్యాలయాలకు (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు
- 2-00 ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III

- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
- 6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము పిల్మ సంగీతము గ్రామకచేరి వంశాక్షర విజ్ఞాన తరంగాలు నేను-ప్రణాళిక; మేము నిర్మించుకొన్నాము వచ్చేమాసానికి రైతుకుసూచనలు ప్రకటనలు,ధరలు, వాతావరణము
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము విశేషాలేమిటి? చేయంగల విన్నపాలు
- 7-30 శ్రీరంగం గోపాలరత్నం ఎన్. సిహెచ్. కృష్ణమాచార్యులు; నయోలిన్ క్రొవ్వడి హనుమంతరావు; మృదంగం (అవకాశంలో ఆహూతుల సమక్షమున జరిగే కచేరీ)
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 Art and artists Interview with Prof N. S. Bendre
- 9-30 నాటిక (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

బోమబాయ్ హార్ట్ 19

హైదరాబాద్-2

ప్రసారము I
405.4 మీ (740 కిలోమీటర్ల)

6-35* సుప్రభాత్
6-34 భక్తిరంజని; సుదర్శనాష్టకం
6-55 కార్యక్రమ వివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 సంగీత శిక్షణ
(విజయవాడనుండి రిలే)

7-30 మల్లికార్జున మహర్షి;
భిక్షుగోష్ఠి
7-45 గులాంఘరాభ్యుదయం;
సారంగి

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 హిందూస్థానీ సంగీత శిక్షణ
8-45 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II
12-30* కార్మికుల కార్యక్రమము
(విజయవాడనుండి రిలే)

1-00 కె. శాంత
1-30 విశ్వవిద్యాలయాలకు
జత కథ నవ్వుయ్యు,
తిక్కన ఎలా చెప్పారు;
ప్రపంగం
కె. లక్ష్మీరంజనం

1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 హైదరాబాద్ వివరణ
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 హైదరాబాద్ వివరణ
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 కర్ణాటక కార్యక్రమము
(హిందీ)

7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 మేరేబాద్
మిర్ బాక్ గాబ్ ఘజల్;
కె. ఎమ్. జేగ్
7-30 కర్ణాటక సంగీత కచేరీ
(విజయవాడనుండి రిలే)
8-55 Today in Parliament
(relay from Delhi)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
9-30 Finals of Inter-
University Radio
discussion
Competition, 1962
(relay from Delhi)

10-45* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-1

ప్రసారము I
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
6-30* హైదరాబాద్ ఎవరె
7-45 ప్రసార సమాప్తి
(ప్రసారము I (తరువాయి)
42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)

8-00 హైదరాబాద్ ఎవరె
8-45 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము II
42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)
12-30* హైదరాబాద్ ఎవరె
2-00 కె. శాంత
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
6-00* హైదరాబాద్ ఎవరె
6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము
7-30 హైదరాబాద్ ఎవరె
9-15 లలిత్ సంగీత్;
ఎమ్. చిత్తరంజన్
కె. బి. కె. మోహనరాజు
9-30 హైదరాబాద్ ఎవరె
10-45 వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

బెంగుళూర్

491.8 మీ (610 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I
7-00* సుప్రభాత
కార్యక్రమ వివరణ
మేళగాన
7-15 వి. నారాయణ అయ్యర్: పీఠ
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 గానవిహార-సంగీత పాఠం
8-30* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II
12-00* కార్మికుల కార్యక్రమము
12-30 ఎమ్. ఎ. వెంకటాచార్
1-00 సి. కె. తార; దేవరనామ
1-10 కన్నడమున వార్తలు
1-20 శారదా బి. హంగల్;
కన్నడగీతలు
1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 హిందీగీతం

తిరుచ్చి

319.1 మీ (940 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I
6-45* మంగళగానం
6-50 భక్తిగీతాలు
7-00 వాద్యసంగీతం
7-10 కార్యక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 తిరుచెంచూర్
ఆర్. శరవణముత్తు
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం)
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II
12-00* కార్మికుల కార్యక్రమము
(మద్రాస్ నుండి రిలే)
12-30* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
1-00* ఎన్. కామక్షి
1-30 వాద్యసంగీతం
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 గాత్రసంగీతం

2-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III

6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-10 హిందీ భజన్
6-35 ప్రదేశ సమాచార
6-45 గ్రామస్థులకు
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 మీరు మెచ్చిన పాటలు
8-15 పి. భువనేశ్వరయ్య;
టి. కె. వయ్యప్పరి దేవర్;
మృదంగం
ఎస్. శేషగిరిరామ్; కంజీరా
రాగం, తానం, వల్లవి
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 Man in Space
by Joseph Lubin
9-30 Inter-University
Radio discussion
Competition in Hindi
(relay from Delhi)
10-45* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

2-00 తమిళమున వార్తలు
2-10 తిరుచెంచూర్
ఆర్. శరవణముత్తు
2-45* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము IV

4-45* వివిధభారతి
5-45 సంగీత పాఠము
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 గ్రామస్థులకు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 ఈ మాసపుపాట
7-35 నల్లరే
7-40 చిత్రగానం
8-00 హాస్యవిహార
కదంబ కార్యక్రమము
8-55 Today in Parliament
(relay from Delhi)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 ఎన్. కామక్షి
9-30 Inter-University
Radio discussion
Competition
(relay from Delhi)
10-45* ప్రసార సమాప్తి

మంగళవారం మార్చి 20
1883 ఫాలో 29

మద్రాస్-ఎ

ప్రసారము I

416.7 మీ (720 కిలోవై)

- 6-45 మంగళగానం
- 6-50 తుదిప్రాధికార
- 7-00 వాద్యగోష్ఠి
- 7-10 వేటికార్యక్రమ వివరణ, వాతావరణసూచన (తమిళము)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* తిరువాలంగాడు సుందరేశ అయ్యర్: పయోలిన్
- 8-00 మధురగీతం
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం II

416.7 మీ (720 కిలోవై)

- 1-00* కదంబం
- 1-15 వాద్యగోష్ఠి
- 1-30 గానమంజరి
- 1-40 హిందీలో వార్తలు
- 1-50 గీతమంజరి
- 2-00 తమిళమున వార్తలు
- 2-10 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం III

416.7 మీ (720 కిలోవై)

- 5-30* చిన్నమనూర్ ఎమ్. జాలసుబ్రహ్మణ్యం
- 6-05 ప్రాంతీయ తెలుగుదిన
- 6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళము) (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- (7-00 నుండి 7-15 వరకు పార్ట్ వేవ్ పై గూడా)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* చిత్రగానం
- 7-45 తిరుచ్చివలె
- 9-00 సంగీతమాల
- 9-15 పెసాకి పరచాయి నాటిక (హిందీ) రచన: కె. తులసి తమిళ హాస్యక: పూవై ఆరుముగం

- 9-30 తిరుచ్చివలె
- 9-50 ప్రసంగం (తమిళము) (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- 10-00 సంగీతామృతం: చిత్తూర్ సుబ్రహ్మణ్యపిళ్లై
- 10-30 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-ఎ

ప్రసారం I

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

49.30 మీ (6085 కిలోవై)

- 6-15 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు**
- 7-15 సంగీతమంజరి
- 7-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం II

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

41.32 మీ (7260 కిలోవై)

- 7-00* కార్మికుల కార్యక్రమం (తమిళము)
- 12-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం II (తరువాయి)

- 1-00 మద్రాస్ ఎ వలె
- 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 1-40 గీతమంజరి
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు**
- 2-00 మధురగీతం
- 2-10 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం III

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

(60.98 మీ (4920 కిలోవై)

- 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతం
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు, వాణిజ్యవార్తలు (ఆంగ్లం)
- 6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ వలె
- 6-15 కార్యక్రమ వివరణ (తమిళము)
- 6-20 లక్ష్మీ సూర్యనారాయణ
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు**
- 7-15 గోటువాద్యం: నిలయవిద్వాంసుడు

విజయవాడ

(357.1 మీ (840 కిలోవై)

ప్రసారము I

6-30* శుభోదయం

6-35 భక్తిరంజని:

దీక్షితదాస్ కృతులు

నేదునూరి కృష్ణమూర్తి

ఎ. వి. ఎస్. కృష్ణారావు

రేవతి రత్నస్వామి

ఎస్. గోపాలరత్నం

6-55 ప్రసారవిశేషాలు

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 సంగీతశిక్షణ

7-30 జె. సుబ్బులక్ష్మి: వీణ

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 హిందీలో వార్తలు

8-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం II

12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

7-30 ఇలక్కియ పొన్ని

రూపకం (తమిళము)

7-45 మద్రాస్ ఎ వలె

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 వరంద ఇరవు

నాటిక (తమిళము)

రచన: కె. తులసి

హిందీ హాస్యక: చిరంజీవ్

9-30 Finals of the Inter-University Radio discussion Competition in English (relay from Delhi)

10-30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-ఎ

193.5 మీ (1550 కిలోవై)

వివిధభారతి (రిలే)

(నివారాలు 56 వ పేజీలో)

పార్ట్ వేవ్ పై గూడ వివరము.

**మిడియంవేవ్ మాత్రం

- 1-00 పేరంటం ప్రీలకు మీరుకోరిన పాట అందచందాలు: ముఖవర్చస్సు ప్రసంగం వసంతా రామకృష్ణ కావ్యపఠనం శ్రోతల ఉత్తరాలు మంగళం

- 1-30 లలిత సంగీతం: పి. నాగేశ్వరరావు సీత, అనసూయ ఎమ్. ఎస్. రామారావు

1-50 తెలుగులో వార్తలు

2-00 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారం III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-00 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 సాహిత్యసంచిని (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

6-30 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం ఫిల్మ్ గీతం విశేషాలేమిటి చేయంగలవిన్నపాలు ప్రకటనలు, భరణ వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 క్రామస్థుల కార్యక్రమం ప్రత్యక్ష రిలే దిక్ నిర్ణయనివేదిక పాలిక్షేత్రము:

పాలనుంచి వెన్నతయారుచేయువద్దతి సంభాషణ యెగుమతి సౌకర్యాలు సంభాషణ

7-45 రేడియో వార్తావాహిని (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

8-00 జె. సుబ్బులక్ష్మి: వీణ

8-30 ఉభయకుళలోపరి - శ్రోతల ఉత్తరాలకు జవాబులు

8-45 ఫిల్మ్ సంగీతం

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 త్యాగరాజ కృతీసమ్మాయం: రాధ, జయలక్ష్మి

9-30 Radio Report on the finals of the Inter-University Radio discussion competition in English, 1962 (relay from Delhi)

10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

+ మామిడిపూ రికార్డింగ్

23

గురువారం మార్చి 22
శక 1884 చైత్ర 1

ప్రసారము I

416 7 మీ (720 కిలోవై)

6.45 మంగళగానం

6.50 తుదిస్పాడల్ గళ

7.00 వాద్యగోష్ఠి

7.10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ, వాతావరణసూచన (తమిళం)

7.15 తమిళములో వార్తలు

7.30* లలితా కృష్ణమూర్తి

8.00 మధురగీతం †

8.15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోవై)

1.00* మహిళామండలి

శ్రీల కార్యక్రమము

హిందీ నవలా పరిచయము :

సునీతా

ప్రసంగము

కె. రంగనాయకమ్మ

వనితా రోగము

ఎమ్. సుశీల

మంగళం

1.30 గానమంజరి †

1.40 హిందీలో వార్తలు

1.50 గీతమంజరి †

2.00 తమిళములో వార్తలు

2.10 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III

416 7 మీ (720 కిలోవై)

5.30* సి. వి. వెంకటేశన్ :

నాదస్వరం

6.05 ప్రాంతీయ శైలిగళ

6.15 గ్రామస్థలకు (తమిళము)

(7.00 నుండి 7.15 వరకు

షార్ట్ వేవ్ పై గూడా)

7.00 శైలివికల్పం

వార్తాసమీక్ష (తమిళము)

7.10 తిరుచ్చివరే

7.15 తమిళములో వార్తలు

7.30* వానోలిమస్రం

7.40 ఇలమయిన్ కురర్

సీరియల్ నవల (తమిళం)

చన : మాయావి

8.00 పాడి పయగువోం

పాట నేర్చుకుందాం

8.10 గీతమంజరి †

8-30 Radio News Reel

(relay from Delhi)

8.40 వాద్య సంగీతం †

8.45 సంగీతమాల †

9.00 టి. ఎస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం

9.30 అఖిలభారత నాటక

కార్యక్రమము

(తమిళము)

(తిరుచ్చినుండి రిలే)

10.30 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-2

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

49.30 మీ (6085 కిలోవై)

ప్రసారము I

6.45 మద్రాస్ ఎ వరే

7.00 తెలుగులో వార్తలు **

7.15 సంగీతమంజరి †

7.30 మద్రాస్ ఎ వరే

8.00 ఆంగ్లములో వార్తలు

8.15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

41.32 మీ (7260 కిలోవై)

12.00* కార్మికుల కార్యక్రమము

12.30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II (తరువాతి)

1.00 కదంబం †

1.30 ఆంగ్లమున వార్తలు

1.40 గీతమంజరి †

1.50 తెలుగులో వార్తలు**

2.00 మధుర గీతం †

2.10 ప్రసార సమాప్తి

విజయవాడ

ప్రసారము I

357.1 మీ (840 కిలోవై)

6.30* కుఞ్జోదయం

6.35 భక్తిరంజని :

ప్రయాగ రంగడాస్ కీర్తనలు

పి. సీత, ఎ. సత్యవతి,

మోతే వేదకుమారి

6.55 ప్రసార విశేషాలు

7.00 తెలుగులో వార్తలు

7.15 సంగీత శిక్షణ

7.30 కె. మస్తాన్ సాహెబ్ :

నాదస్వరం

సా|| ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

60.98 మీ (1920 కిలోవై)

5.30* పాశ్చాత్య సంగీతం †

6.50 స్థానిక ప్రకటనలు,

వాణిజ్య వార్తలు (ఆంగ్లం)

6.00 ఆంగ్లమున వార్తలు

6.05 మద్రాస్ ఎ వరే

6.15 కార్యక్రమ వివరణ (తమిళం)

6.20 ఆర్. శీలామణి

7.00 తెలుగులో వార్తలు *

7.15 వీణ, క్లారిన్ట్ :

నిలయవిద్వాంసులు

7.45 రాగం, తానం, వల్లవి

కె. ఆర్. గణపతి : వేణువు

చిత్తూర్ గోపాలకృష్ణన్ :

వయోలిన్

కోయంబత్తూర్

ఎన్. రామస్వామి :

మృదంగం

8.30 శ్రోతలకోరిన పాటలు †

9.00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 The Industrial

Economy- The

Ethics of profit

talk by

G. Lakshminarayanan

9.25 వాద్య సంగీతం †

9.30 అఖిలభారత నాటక

కార్యక్రమము

(విజయవాడనుండి రిలే)

10.30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193.5 మీ (1550 కిలోవై)

వివిధభారతి (రిలే)

[వివరాలు 56వ పేజీలో]

సార్ వేవ్ పై గూడ వినిపిస్తును

**మీడియం వేవ్ పై మాత్రం

8.00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8.15 హిందీలో వార్తలు

8.30 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

12.30* కార్మికుల కార్యక్రమము

వినోదాల వీరయ్య

కలుస్

పిల్ల సంగీతము

1.00 కె. మస్తాన్ సాహెబ్ :

నాదస్వరం

1.30 రేడియో కళాశాల

విశ్వవిద్యాలయాలకు

1.40 తెలుగులో వార్తలు

2.00 ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III

6.00* స్థానిక ప్రకటనలు

6.05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6.15 గ్రామస్థల కార్యక్రమము

జయజయ దేవహరే పాట

పాఠశాలధర్మము-వికాసకార్యము

ప్రసంగము

బి. నిరంజనరావు

పురాణము

ఎ. మల్లికార్జునయ్య

వార్తావాహిని

ప్రకటనలు, దరలు, వాతావరణము

7.00 తెలుగులో వార్తలు

7.15 గ్రామస్థల కార్యక్రమము

విశేషాలెమిటి ?

చేయంగల విన్నపాలు

7.30 ప్రసంగము

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

7.45 రాగం, తానం, వల్లవి

(మద్రాస్ నుండి రిలే)

8-30 Radio News Reel

(relay from Delhi)

8.40 లలిత సంగీతం †

9.00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9.15 లలిత సంగీతం †

9.30 అఖిలభారత నాటక

కార్యక్రమము

10.30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

25

శ్రీకృష్ణ వారం మార్చి 23
 1884 చైత్ర 2

మద్రాస్-ఎ

ప్రసారము I
 416.7 మీ (720 కిలోపై)
 6.15 మంగళగానం
 6.50 బుదిప్పాడర్ గళ్
 7.00 వాద్యగోష్ఠి
 7.10 నేటికార్యక్రమ వివరణ,
 వాతావరణసూచన (తమిళము)
 7.15 తమిళమున వార్తలు
 7.30* తిరుచ్చివలె
 8.00 మధురగీతం
 8.15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II
 416.7 మీ (720 కిలోపై)
 1.00* హిందూస్థానీ సంగీతం:
 హిందూస్థానీ బరోడేశ్ కర్
 1.30 గానమంజరి
 1.40 హిందీలో వార్తలు
 1.50 గీతమంజరి
 2.00 తమిళమున వార్తలు
 2.10 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
 416.7 మీ (720 కిలోపై)
 5.30* ముఖ్యవీణ:
 నిలయవిద్వాంసుడు
 5.15 గాంధీకథ
 (తిరుచ్చినుండి రిపోర్ట్)
 6.00 భజన్
 6.05 ప్రాంతీయ తెలుదిగళ్
 6.15 గ్రామస్థులకు (తమిళము)
 (తిరుచ్చినుండి రిపోర్ట్)
 (7.00 నుండి 7.15 వరకు
 షార్ట్ వేవ్ పై గూడా)

7.15 తమిళమున వార్తలు
 7.30 నామగిరిపేటైక్కుప్పన్:
 నాదస్వరం
 డోరనాద్ గోవిందరాజపిళ్ళై:
 దోలు
 9.00 కదంబం
 9.15 వాద్యగోష్ఠి
 9.30 మెల్లెత్తై కదంబం
 9.45 సంగీతామృతం
 తమ్మంగుడి
 ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యర్
 10.30 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-బి

ప్రసారము
 211.3 మీ (1120 కిలోపై)
 49.30 మీ (6085 కిలోపై)
 6.15 మద్రాస్ ఎ వలె
 7.00 తెలుగులో వార్తలు**
 7.15 సంగీతమంజరి
 7.30 ముద్రాస్ ఎ వలె భుజంగం:
 ఆర్. వేదవల్లి
 అదై కాలపట్టు:
 సులోచనా పట్టాభిరామన్
 8.00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8.15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II
 211.3 మీ (1120 కిలోపై)
 41.32 మీ (7260 కిలోపై)
 12.00* కార్మికుల కార్యక్రమం
 (తమిళము)
 12.30 ప్రసార సమాప్తి
 ప్రసారము II (తరువాతి)
 1.00 మాడర్ నిగమ్మి
 శ్రీలక్ష్మ (తమిళము)
 1.30 ఆంగ్లమున వార్తలు
 1.40 గీతమంజరి
 1.50 తెలుగులో వార్తలు**
 2.00 మధురగీతం
 2.10 ప్రసార సమాప్తి

విజయవాడ
 357.1 మీ (840 కిలోపై)
 ప్రసారము I
 6.30* కుఠోదయం
 6.35 భక్తిరంజని
 (హైదరాబాద్ నుండి రిపోర్ట్)
 6.55 ప్రసార విశేషాలు
 7.00 తెలుగులో వార్తలు
 7.15 గాంధీమార్గము
 ఛజన్
 (హైదరాబాద్ నుండి రిపోర్ట్)
 7.30 హైదరాబాద్ వలె
 8.00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 8.15 హిందీలో వార్తలు
 8.30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
 211.3 మీ (1120 కిలోపై)
 60.98 మీ (4929 కిలోపై)
 5.30 పాశ్చాత్య సంగీతం
 5.50 స్థానిక ప్రకటనలు,
 వాణిజ్యవార్తలు (ఆంగ్లం)
 6.00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 6.05 మద్రాస్ ఎ వలె
 6.15 కార్యక్రమ వివరణ
 (తమిళము)
 6.20 చెంగల్ వత్ రంగనాథన్
 7.00 తెలుగులో వార్తలు**
 7.15 సంగీతమాల
 7.30 మద్రాస్ ఎ వలె
 9.00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9.15 In the news:
 Political Spotlight
 9.30 పాశ్చాత్యసంగీతం**
 10.30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి
 193.5 మీ (1550 కిలోపై)
 వివిధభారతి (రిలే)
 [వివరాలు 56వ పేజీలో]
 షార్ట్ వేవ్ పై కూడా వివరమును
 **మిడియం వేవ్ పై మాత్రం

ప్రసారము II
 12.30* కార్మికుల కార్యక్రమం
 వినోదాల పేరియడ్
 కిబుక్కు
 పిక్చర్ సంగీతం
 1.00 శిష్ట ప్రభాకరకృష్ణమూర్తి
 శాస్త్రి
 1.30 అలితసంగీతం
 1.50 తెలుగులో వార్తలు
 2.00 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
 6.00* స్థానిక ప్రకటనలు
 6.15 ప్రాంతీయ వార్తలు
 6.15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం
 గ్రామపత్రిక శ్రీలక్ష్మ
 అశోకవనము సీత:
 పద్మపతనము
 పి. అలితాదేవి
 మిలకోరిన పాటలు
 ఉత్తరాలు-జవాబులు
 రంగులరామ్మం
 పిల్లల కార్మికమం
 ప్రియమిలు, దరలు, వాతావరణం

7.00 తెలుగులో వార్తలు
 7.15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం
 గాంధీ సుధాపితా
 చేయంగల విన్నపాలు
 7.30 సంగీతచేరీ
 (మద్రాస్ నుండి రిపోర్ట్)
 9.00 ఆంగ్లమున వార్తలు
 9.15 వీణపై రాగప్రస్తారము
 ఆకాశవాణి కార్యబృందము
 9.30 నాటిక
 (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
 9.45 శిష్ట ప్రభాకరకృష్ణమూర్తి
 శాస్త్రి
 10.30* వాతావరణ సూచన,
 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసంగములు

మద్రాస్

మార్చి	21	బు॥	రా॥	7-45	స్వీయకవిత సాశ్వ కృష్ణమూర్తి
..	22	గు॥	మ॥	1-00	హిందీ నవలలు: సునీరా ప్రసంగం కె. రంగనాయకమ్మ
..	28	బు॥	రా॥	7-45	పుస్తక పరిచయము సమీక్ష పి.వి. రాజమన్నార్

విజయవాడ

మార్చి	17	శ॥	రా॥	7-30	జీవము-భూమిపై దాని ఉత్పత్తి బి. బి. ఆర్. కృష్ణమూర్తి
..	20	మం॥	మ॥	1-00	అందచందాలు-ముఖవర్ణము వసంతా రామకృష్ణ
..	22	గు॥	సా॥	6-15	పౌరభాధ్యతలు-ఐకమత్యము బి. నిరంజనరావు.
..	24	శ॥	మ॥	1-00	సరదాకోసం చేతిపనులు: గవ్వలతో డొమ్మలు తయారీ పి. సత్యవతి
..	..	..	రా॥	7-30	పుస్తక సమీక్ష బుద్ధపరపు నాగరాజామాత్య
..	27	మం॥	మ॥	1-00	జీవిత విజయ సాధనలు- మాటలలో ఎమ్. సూర్యకాశం
..	..	..	సా॥	6-15	గజదొంగ భూపతి; కథానిక రచన: ఘట్టి ఆంజనేయశర్మ
..	29	గు॥	మ॥	1-30	స్వీయకవిత ఇంద్రగంటి హనుమద్వాత్తి ముద్రారాక్ష సమయంలో చాణక్యడు చర్చ నిర్వహణ: డా॥ ఎస్. వి. తోగారావు
..	31	శ॥	మ॥	1-00	జానపద గేయాలలోని అంతరార్థము సామెతలు-పొడుపుకథలు కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ
..	..	..	రా॥	7-30	క్రీడారంగ సమీక్ష ఎమ్. జానకిరామయ్య

హైదరాబాద్

మార్చి	19	సో॥	మ॥	1-30	ఒకే కథ నన్నయ తిక్కనలు ఎలా చెప్పారు కె. లక్ష్మీరంజనం
..	20	మం॥	సా॥	6-15	రచయిత-సమాజము ఎస్. రంగచార్ (నంపత్)
..	21	బు॥	మ॥	1-00	పుస్తకపరిచయం వై. సీతాకుమారి
..	22	గు॥	రా॥	7-30	పుస్తక సమీక్ష పి.ఎస్.పి. దీక్షితులు (ఉపశ్రీ)

నాటికలు, రూపకములు

మద్రాస్

మార్చి	25	ఆ॥	మ॥	3-00	'అయ్యప్ప' సంగీత రూపకం రచన: అయ్యగారి విశ్వేశ్వరరావు
..	26	సో॥	రా॥	9-15	కోతపై కోత రచన: బి. ఎ. రామారావు

విజయవాడ

మార్చి	16	శు॥	రా॥	9-30	మార్కండేయ చరిత్ర సంగీత రూపకం నన: మేలట్టూర్ వెంకటరామశాస్త్రి
..	17	శ॥	రా॥	7-45	నిర్వహణ: ఓలేటి వెంకటేశ్వర్లు 'డైవర్స్' రంగస్థల నాటిక రచన: సిద్ధాంతి మల్లికార్జునం నమర్పణ: నాగార్జున కళామందిర్, నెల్లూరు
..	18	ఆ॥	మ॥	3-00	కంతాభరణము రచన: కి. శే. పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావు రేడియో అనుసరణ: బందా కనకలింగేశ్వరరావు
..	21	బు॥	రా॥	8-00	'పేరింథొట్టు' హాస్యనాటిక రచన: ఎస్. పి. విఠల్
..	24	శ॥	రా॥	9-15	'మాప్రాక్టీస్' రచన: సిద్ధాంతి మల్లికార్జునం
..	29	గు॥	రా॥	9-30	'మువ్వ' సంగీత రూపకం రచన: కరుణాశ్రీ నిర్వహణ: సత్య

హైదరాబాద్

మార్చి	17	శ॥	రా॥	9-15	ఎంత నుదినము రచన: పి. యశోదా తిరుమలరెడ్డి
..	18	ఆ॥	సా॥	6-15	చంద్రమతి ఏకపాత్రాభినయం అభినేత్రి ఎ. పూర్ణిమ
..	20	సో॥	మ॥	6-30	సౌభద్రుని ప్రణయయాత్ర సంగీతరూపకం నిర్వహణ: గోపీచంద్
..	23	శు॥	రా॥	9-30	వరామర్చ రూపకం రచన: పి. సహజానంద
..	25	ఆ॥	మ॥	3-00	ఎర్రచేప నాటిక
..	..	..	సా॥	6-15	కృషివలుడు సంగీత రూపకం
..	28	బు॥	రా॥	8-00	'స్నేడకణాలు' రచన: నిర్వహణ: టి. గోపీచంద్
..	31	శ॥	రా॥	9-15	అమృతవర్షిణి సంగీత రూపకం రచన: రజని

మద్రాస్	మార్చి	18	ఆ	మ	3-00	సేలం జి. డివిజన్ వి. సేతురామయ్య: వయొలిన్ పాట్లాట్ కె. కుంజుమణి:	27	మం	ఉ	7-30	మాదభూషి రామలక్ష్మి రా 8-00 } రంగనాథన్: వీణ ఉ 7-30 } నానా కోదండపాణి: నాదస్వరం రా 8-00 }
..	19	సో	రా	9-30	మృదంగం తె. సుబ్రహ్మణ్యం: వీణ తంజావూర్ నారాయణస్వామి	29	గు	ఉ	7-30	గంగనాథన్: వీణ రా 8-00 }	
..	21	బు	రా	9-45	పిల్లై: మృదంగం ఎస్. మోహనరంగం: నాదస్వరం	16	కు	ఉ	7-30	గంగనాథన్: వీణ రా 8-00 }	
..	22	గు	రా	7-45	రాగం, తానం, పల్లవి	18	ఆ	ఉ	8-30	కాళినాథ్ ముఖర్జీ: పితార్ మాతలి వద్ద నాదరావు	
..	23	కు	రా	7-30	నామగిరిపేటై కె. కృష్ణన్: నాదస్వరం	19	సో	మ	1-00	తె. శాంత	
..	25	ఆ	ఉ	8-15	విమలా కృష్ణమూర్తి	20	మం	మ	2-00	టి. వి. సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రి	
..	26	సో	రా	9-30	ఎన్. రాధాకృష్ణ నాయుడు: క్లారిన్	21	బు	ఉ	7-30	సునర్ల శివరాం	
..	29	గు	రా	7-45	ఎ. సుబ్బయ్య: వయొలిన్ కుచింద్రం కృష్ణన్: మృదంగం రాగం, తానం, పల్లవి వి. సేతురామయ్య: వయొలిన్ మద్రాస్ ఎ. కణ్ణన్: మృదంగం	22	గు	మ	1-00	ఆర్. స్వామినాథన్	
విజయవాడ	మార్చి	16	కు	రా	7-30	నేదునూరి కృష్ణమూర్తి ఎమ్. చంద్రశేఖరన్: వయొలిన్ వి. కమలాకరరావు: మృదంగం గుంటుపల్లి కృష్ణమూర్తి: కంజీరా (అహూతుల సమక్షమున) సురోచనా మహాదేవన్ డి. పాండురంగరాజు: వయొలిన్ యెల్లా సోమన్న: మృదంగం ఓలేటి వెంకటేశ్వర్లు టి. బృంద, టి. ముక్త శ్రీరంగం గోపాలరత్నం ఎన్. సి హెచ్. కృష్ణమాచార్యులు: వయొలిన్ క్రొవ్విడి హనుమంతరావు: మృదంగం (అనకాపల్లిలో అహూతుల సమక్షమున జరిగే సంగీత కచేరీ)	26	సో	రా	7-30	వింజమూరి వరదరాజ అయ్యంగార్ ఎ. కె. సుబ్బారావు: వేణువు అనూర్ సూర్యనారాయణ పి. భువనేశ్వరయ్య: వయొలిన్ ఎ. సుబ్బారావు హెచ్. ఎస్. అనసూయ హెచ్. ఆర్. రాధాకృష్ణన్ ఆర్. కె. శ్రీకంఠన్ డి. కె. పట్టమూర్తి వి. దొరై స్వామి అయ్యంగార్: వీణ
..	17	శ	మ	11-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	18	ఆ	ఉ	8-30	ఎమ్. పి. ఎన్. సేతురామన్, ఎమ్. పి. ఎన్. పొన్నుస్వామి: నాదస్వరం	
..	17	ఆ	రా	9-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	19	సో	రా	8-15	అలత్తుర్ సోదరులు	
..	19	సో	రా	7-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	20	మం	రా	9-30	శ్రీవై కుంతం ఎస్. వరమశివంపిల్లై: లలితా శేషాద్రి	
..	20	మం	ఉ	7-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	21	బు	రా	8-15	ఎ. సుబ్బయ్యపిల్లై, ఎన్. పి. రాజు పిల్లై: నాదస్వరం	
..	22	గు	ఉ	7-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	24	శ	రా	8-00	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	23	కు	మ	1-00	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	25	ఆ	రా	8-30	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	24	శ	ఉ	7-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	26	సో	రా	8-15	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	25	ఆ	రా	8-00	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	27	మం	రా	9-30	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	26	సో	రా	9-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	28	బు	రా	8-15	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	27	మం	రా	9-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	29	గు	ఉ	7-30	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	28	బు	రా	8-15	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	30	కు	ఉ	7-30	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	
..	29	గు	ఉ	7-30	జె. సుబ్బలక్ష్మి: వీణ	31	శ	ఉ	7-30	చిదంబరం ఎస్. భామానుజం: వయొలిన్	

శనివారం మార్చి 24

శక 1884 చైత్ర 3

తెలంగాణ ప్రభుత్వం

మద్రాస్-ఎ

ఉ॥ ప్రసారము

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 6-45 మంగళగానం
- 6-50 తుదిపాఠశాల గళ
- 7-00 వాద్యగోష్ఠి
- 7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ, వాతావరణ సూచన (తమిళము)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30 రామ్మూడ్ కృష్ణన్ †
- 7-45 రేడియో తెలుగులో వార్తావాహిని (తమిళము)

- 8-00 మధుర గీతం †
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి
- మ॥ ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 1-00* కదంబం †
- 1-30 గానమంజరి †
- 1-40 హిందీలో వార్తలు
- 1-50 గీత మంజరి †
- 2-00 తమిళమున వార్తలు
- 2-10 వయోలిన్ యుగళం : నిలయవిద్వాంసులు
- 2-30 మయూరం ఎస్. పార్థసారథి
- 3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 5-30* మదురై ఎస్. వైద్యనాథన్
- 6-05 ప్రాంతీయ తెలుగుగళ
- 6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళన) (తెలుపునుండి రిలే)
- 7-00 నుండి 7-15వరకు పోర్ట్ వేవ్ వై గూడా)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* రాజం వైద్యనాథన్
- 8-00 అయ్యగారి సోపానోరరావు : పీఠాంశ
- 8-30 Radio News Reel (relay from Delhi)
- 8-40 వాద్య సంగీతం †
- 8-45 వాద్యగోష్ఠి
- 9-00 బి. కృష్ణమూర్తి †

- 9-15 మధుర గీతం †
- 9-30 అఖిల భారత సంగీత కార్యక్రమము సిద్ధేశ్వరీదేవి (డిల్లీనుండి రిలే)
- 11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-బి

ఉ॥ ప్రసారము I

211.3 మీ (1120 కిలోపై)
49.30 మీ (6085 కిలోపై)

- 6-15 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు**
- 7-15 సుప్రభాతం సంస్కృత కార్యక్రమము త్రివిక్రముని 'సలచంపు' ఉదాహరణాత్మక ప్రసంగం యు. వెంకటకృష్ణారావు
- 7-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-15 మద్రాస్ ఎ వలె
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

- మ॥ ప్రసారము II
- 211.3 మీ (1120 కిలోపై)
- 41.32 మీ (7260 కిలోపై)
- 1-00* మద్రాస్ ఎ వలె
- 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 1-40 గీతమంజరి †
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు**
- 2-00 మధుర గీతం †
- 2-10 ముత్తుకుమారి వియల్ పిల్లలకు (తమిళం)

- 3-00 For Children prepared by Mrs. C. G. Sampson Conducted by; Uncle Handel
- 3-30 ప్రసార సమాప్తి

- సా॥ ప్రసారము III
- 211.3 మీ (1120 కిలోపై)
- 60.98 మీ (1920 కిలోపై)
- 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతం †
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు, వాణిజ్య వార్తలు (ఆంగ్లం)
- 6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ వలె

విజయవాడ

357.1 మీ (340 కిలోపై)

ఉ॥ ప్రసారము I

- 6-30* కుభోదయం
- 6-35 భక్తిరంజని : శివశంకర స్తోత్రం, శివతాండవ స్తోత్రం లక్ష్మి, రత్నం, రజని
- 6-55 ప్రసార విశేషాలు
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 సంగీత శిక్షణ
- 7-30 ఇవటూరి విజయేశ్వరరావు : పయోలిన్
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 హిందీలో వార్తలు
- 8-30 ప్రసార సమాప్తి

- 6-15 కార్యక్రమ వివరణ (తమిళం)
- 6-20 ఆలతూర్ జి. నాగరాజన్ : వేణువు
- 7-09 తెలుగులో వార్తలు**
- 7-15 సంగీత మాల †
- 7-30 అన్నప్ప లలిత నాటిక (తమిళము) రచన; తోట్రార విశ్వనాథన్
- 8-30 కలకాడ్ ఎస్. మహాదేవన్
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 Interview with Mary Morgan, and Tony Paton
- 9-25 వాద్య సంగీతం †
- 9-30 పాశ్చాత్య సంగీతం †**
- 11-00 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193.5 మీ (1550 కిలోపై)

- వివిధభావతి (రిలే)
- [వివరాలు 66వ పేజీలో]
- పాశ్చాత్య వై గూడ వివరము
- **మిడియంవేవ్ పై మాత్రం

మ॥ ప్రసారము II

12-30* కార్మికుల కార్యక్రమము (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

- 1-00 వనితావాణి శ్రీల కార్యక్రమము దూరాన నారాజు-యెంకిపాట రత్నం సుబాకోనం చేతిపనులు- గవ్వలలో దొమ్మల తయారీ ప్రసంగం పి. సత్యవతి శ్రోతల ఉత్తరాలు మంగళం
- 1-30 డి. కె. పట్టమ్మా †
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు
- 2-00 దొమ్మరిల్లు పిల్లల కార్యక్రమము
- 3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

- 6-00* స్థానిక ప్రకటలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
- 6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము విశేషాంశమిటి? చేయంగల విన్నపాలు
- 7-30 పుస్తక సమీక్ష బుద్ధవరపు నాగరాజామాత్య
- 7-45 ఫిల్మ్ సంగీతం
- 8-00 ఇవటూరి విజయేశ్వరరావు : పయోలిన్
- 8-30 Radio News Reel (relay from Delhi)
- 8-40 విరామ సంగీతం †
- 8-45 హైదరాబాద్ వలె
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 మా ప్రాక్టీస్ నాటిక రచన: సిద్ధాంతి మల్లికార్జునం
- 9-30 అఖిల భారత సంగీత కార్యక్రమము సిద్ధేశ్వరీదేవి (డిల్లీనుండి రిలే)
- 11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

శనివారం మార్చి 24

హైదరాబాద్-ఎ

6-30* సుప్రభాత్

6-35 భక్తిరంజని (విజయవాడనుండి రిలే)

6-55 కార్యక్రమ వివరణ

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 సంగీత శిక్షణ (విజయవాడనుండి రిలే)

7-30 విజయవాడ వలె

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 హిందీలో వార్తలు

8-30 బృందగానం

8-45 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

12-30 I కార్మికుల కార్యక్రమము దంతపు పనివానితో పరిచయము వారావాసిన సినిమా గానం

1-00 వనితావాణి (విజయవాడనుండి రిలే)

1-30 లలిత్ సంగీత : ఎస్. లలితకుమారి

1-50 తెలుగులో వార్తలు

2-00 హైదరాబాద్ బి వలె

2-10 ఉర్దూలో వార్తలు

2-20 హైదరాబాద్ బి వలె

2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

3-45 బాలానందం పిల్లల కార్యక్రమము

4-15 ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము IV

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 కన్నడ శ్రోతలకు

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 ప్రసంగము (ఉర్దూ)

7-30 ప్రసంగము (విజయవాడనుండి రిలే)

7-40 ప్రసంగము (ఉర్దూ)

7-55 విరామ సంగీతం

7-55 శ్రోతలకు తరలకు జవాబులు

8-00 Book Review (ఉర్దూ) by P. L. N. Sarma

8-10 విరామ సంగీతం +

8-15 ఎల్. రాయన్న : క్లాసిక్

8-30 Radio News Reel (relay from Delhi)

8-40 విరామ సంగీతం

8-45 చెన్నకోతగ్గ వార్తలు వార్తాసమీక్ష

8-55 Today in Parliament (relay from Delhi)

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 ఉర్దూలో వార్తలు

9-30 అఖిలభారత సంగీత కార్యక్రమము సెడ్లేశ్వరీదేవి (ధిల్లీనుండి రిలే)

11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-బి

ఉ॥ ప్రసారము I

6-12 మీ (1990 కిలోపై)

6-30* హైదరాబాద్ ఎ వలె

7-45 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము I (తరువాయి)

12-02 మీ (7140 కిలోపై)

8-00 హైదరాబాద్ ఎ వలె

8-45 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

42.02 మీ (7140 కిలోపై)

12-30* హైదరాబాద్ ఎ వలె

2-00 సి. వరలక్ష్మి

2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

3-45 హైదరాబాద్ ఎ వలె

4-15 ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము IV

6-12 మీ (1990 కిలోపై)

6-00* హైదరాబాద్ ఎ వలె

6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము శాంతి వర్షియు :

యోగముంటే ఏమిటి? అధ్యాత్మిక జ్ఞానం పొందేది ఎలా? ముద్రకథ పి. బెనర్జీ, బృందం మార్కెట్ సమీక్ష ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము విశేషా తెమిటి : చేయంగల విన్నపాలు

7-30 హైదరాబాద్ ఎ వలె

7-40 ప్రాదేశిక సుగం సంగీత్

8-00 హైదరాబాద్ ఎ వలె

9-15 నాటిక (విజయవాడనుండి రిలే)

9-30 హైదరాబాద్ ఎ వలె

10-30 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

బెంగుళూర్

491.8 మీ (610 కిలోపై)

ఉ॥ ప్రసారము I

7-00* సుప్రభాత్ కార్యక్రమ వివరణ, మేళగాన

7-15 శకుంతలా శ్రీనివాసన్

7-45 కన్నడమున వార్తలు

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 టి. రుక్మిణి : కన్నడపాటలు

8-30* ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

12-00* టి. కె. రామస్వామి

12-30 బాలజగత్

1-10 కన్నడమున వార్తలు

1-30 ఆంగ్లములో వార్తలు

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 ఆర్. లీల దేవరనామ ప్రసంగం (కన్నడము)

1-2) ఆర్. లీల : దేవరనామ

2-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

తిరుచి

319.1 మీ (940 కిలోపై)

ఉ॥ ప్రసారము I

6-45* మంగళగానం

6-50 భక్తి గీతాలు

7-00 వాద్య సంగీతం

7-10 కార్యక్రమ వివరణ

7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30 ఆర్. కె. ఉలగనాధన్ : వయోలిన్

7-45 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం)

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

1-0)* భక్తిపాటలు

1-20 పిల్లల కార్యక్రమము

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 గాత్ర సంగీతం +

2-00 తమిళమున వార్తలు

2-10 ఆర్. కె. ఉలగనాధన్ : వయోలిన్

2-45* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-10 ఆర్. లీల : దేవరనామ

6-20 సుగమ సంగీత +

6-35 ప్రదేశ సమాచార

6-45 గ్రామస్థులకు

7-45 కన్నడమున వార్తలు

8-00 హెచ్. ఆర్. రాధాకృష్ణన్ వాద్యబృందము సహా

8-30 Radio News Reel (relay from Delhi)

8-10 వాద్య సంగీత్ +

8-45 గానసుధ +

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 నన్న మెలె ప్రభావ వీరిద పుస్తకగళు ప్రసంగం (కన్నడము)

9-25 జలతరంగ్ +

9-30 అఖిలభారత సంగీత కార్యక్రమము సెడ్లేశ్వరీదేవి (ధిల్లీనుండి రిలే)

11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

4-45* వివిధ భారతి

5-45 సంగీత పాఠం

6-00 స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 గ్రామస్థులకు

7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30 ముద్రాన్ వలె

8-30 ధిల్లీనుండి రిలే

8-40 సంగీత మాల +

8-55 Today in Parliament (relay from Delhi)

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 Medical Science on the march : Laboratory investigation talk by M. S. Narayan

9-30 అఖిలభారత సంగీత కార్యక్రమము సెడ్లేశ్వరీదేవి (ధిల్లీనుండి రిలే)

11-00* ప్రసార సమాప్తి

సోమవారం మార్చి 26
1884 ప్రత్యేకం

మద్రాస్-ఎ

ఉ॥ ప్రసారము I
416.7 మీ (720 కిలోపై)
6-45 మంగళగానం
6-50 తుదిస్పాదకగళ
7-00 వాద్య సంగీతం
7-10 నేటివార్యక్రమ వివరణ,
వాతావరణసూచన (తమిళము)
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30* కారదా రాజభూషణం
8-00 మధురగీతం
8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II
416.7 మీ (720 కిలోపై)
1-00* మాడర్ విగిప్స
ప్రతిక (తమిళము)
1-30 గానమంజరి
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 గీతమంజరి
2-00 తమిళమున వార్తలు
2-10 వృత్తివిద్యాశిక్షణ
(తమిళము)
2-40 వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III
416.7 మీ (720 కిలోపై)
5-30* దుక్కిణీమణి: వీణ
6-05 ప్రాంతీయ తెలుదిగళ
6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళము)
(తిరుప్పినుండి రిలే)
(7-00 నుండి 7-15 వరకు
షార్ట్ వేవ్ పైగూడా)
7-00 వలదుం తమిళము
రూపకం (తమిళము)
రచన: ఉమాచంద్రన్
7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30* For the Universities
College Day
feature
Presented by
V P V. Rajan

8-00 కోపై మణి
8-30 ఎ. వేదనాయకి
9-00 కదంబం
9-15 అనులేదంపతి
సీరియల్ స్పెన్సర్ (హిందీ)
తమిళము: ఉమాచంద్రన్
9-30 ఎన్. రాధాకృష్ణ సాయుడు:
క్లారిన్
ఎ. సుబ్బయ్య: ఎయిలిన
కుచీంద్రం కృష్ణన్: మృదంగం
10-30 వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్ - 2

ఉ॥ ప్రసారము I
211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.30 మీ (6085 కిలోపై)
6-45 మద్రాస్ ఎ వలే
7-00 తెలుగులో వార్తలు**
7-15 వాద్యగోష్ఠి
7-30 మద్రాస్ ఎ వలే
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II
211.3 మీ (1420 కిలోపై)
413.2 మీ (7260 కిలోపై)
12-00* కార్మికుల కార్యక్రమం
(తమిళము)
12-30 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము II (తరువాతి)
1-00 కదంబం
1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
1-40 గీతమంజరి
1-50 తెలుగులో వార్తలు**
2-00 మధురగీతం
2-10 మద్రాస్ ఎ వలే
2-30 ప్రసార సమాప్తి

విజయవాడ
357.1 మీ 840 కిలోపై)

ఉ॥ ప్రసారము I
6-30* శుభోదయం
6-35 భక్తిరంజని
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
6-55 ప్రసార తరంగిణి
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 సంగీతశిక్షణ

సా॥ ప్రసారము III
211.3 మీ (1420 కిలోపై)
60.98 మీ (4920 కిలోపై)
5-30 పాశ్చాత్య సంగీతం
5-30 స్థానిక ప్రకటనలు,
వాణిజ్యవార్తలు (ఆంగ్లం)
6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
6-05 మద్రాస్ ఎ వలే
6-15 కార్యక్రమ వివరణ
(తమిళము)

6-20 కరుణై వల్లర్
నాటిక (తమిళము)
రచన: ఎ. కె. పట్టస్వామి
6-35 వల్లయూర్ గురుమూర్తి
7-00 తెలుగులో వార్తలు**
7-15 సంగీతమాల
7-30 తాళవాద్యకచేరి
పళని సుబ్రహ్మణ్య పిళ్ళై:
మృదంగం
7-50 శ్రోతల ఉత్తరాలకు
జవాబులు (తెలుగు)
8-00 శ్రోతలకోరిన పాటలు
8-30 మద్రాస్ ఎ వలే
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 కోతపై కోత**
నాటిక
రచన: డి. ఎ. రామారావు
9-30 ఆంధ్రదేశపు జానపద
గేయాలు**
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
9-45 రేడియోనాటక గీతాలు
10-00 భక్తిరంజని
(విజయవాడ నుండి రిలే)
10-30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193.5 మీ (1550 కిలోపై)
వివిధకళ (రిలే)
[వివరాలు 56-వ పేజీలో]
షార్ట్ వేవ్ పైగూడా వివరము
**మిడియం వేవ్ పై మౌళం

7-30 హైదరాబాద్ నిం
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II
12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం
మూడవ సంవత్సర ప్రణాళిక
సాధన సంపత్తి
ప్రపంచము
లక్ష్మీనారాయణ
పిల్వసంగీతం
క్రామిక విశేషాలు
1-00 ముత్తులక్ష్మి మాధవన్
1-30 విశ్వవిద్యాలయాలకు
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయవార్తలు
6-15 గ్రామస్థులకార్యక్రమం
యాత్రాస్థలాలు: భద్రాచలం
రూపకము
ప్రకటనలు, వార్తలు, వాతావరణము
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గ్రామస్థులకార్యక్రమం
విశేషాలేమిటి
చేయగల విన్నపాలు
7-30 సంగీత కచేరి
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 ముత్తులక్ష్మి మాధవన్
9-30 ఆంధ్రదేశపు జానపద
గేయాలు
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
9-45 అమరభారతి
మాగజైన్ కార్యక్రమం
(సంస్కృతం)
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సోమవారం మార్చి 28
హైదరాబాద్-2

ప్రసారము I
405.4 మీ (740 కిలోమీటర్ల)

- 6-30* సుప్రభాత
- 6-35 భక్తిరంజని: పక్షంజలి శంకునటనం
- 6-55 కార్యక్రమవివరణ
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 సంగీతశిక్షణ (విజయవాడనుండి రిలే)
- 7-30 శంకరరావు: సితార్ ఆంధ్రాని మాత్యూస్: మయోలిన్
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 హిందీలో వార్తలు
- 8-30 హిందూస్థానీ సంగీతశిక్షణ
- 8-45* ప్రసార సమాప్తి

- మ|| ప్రసారము II
- 12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం (విజయవాడనుండి రిలే)
  - 1-00 టి. సులోచన: వీణ
  - 1-30 For the Universities Science Review by Dr. M. G. Krishna
  - 1-50 తెలుగులో వార్తలు
  - 2-00 హైదరాబాద్ వివర
  - 2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
  - 2-20 హైదరాబాద్ వివర
  - 2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

- సా|| ప్రసారము III
- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
  - 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
  - 6-15 కదంబకార్యక్రమం (హిందీ)
  - 7-00 తెలుగులో వార్తలు
  - 7-15 ఘటర్: గీట్
  - 7-30 వింజమూరి వరదరాజు అయ్యంగార్ మాత్యూస్ కేళకరావు: మయోలిన్ బి. ఎస్. లక్ష్మీనారాయణన్: మృదంగం.

- 8-55 Today in parliament (relay from Delhi)
- 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
- 9-30 ఆంధ్రదేశపు జానపద గేయాలు
- 9-45 ఆమరభారతి
- మ్యాగజైన్ కార్యక్రమం (సంస్కృతం)
- 10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-2
ప్రసారము I

- 60 12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
  - 6-30* హైదరాబాద్ ఎ వరె
  - 7-15 ప్రసార సమాప్తి
  - ప్రసారము I (తరువాతి)
  - 42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)
  - 8-00 హైదరాబాద్ ఎ వరె
  - 8-45 ప్రసార సమాప్తి
- మ|| ప్రసారము II
- 42 02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)

- 12-30* హైదరాబాద్ ఎ వరె
  - 2-00 టి. సులోచన: వీణ
  - 2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి
- సా|| ప్రసారము III
- 60 12 మీ (1990 కిలోమీటర్ల)
  - 6-00* హైదరాబాద్ ఎ వరె
  - 6-15 గృహమంత్రి కార్యక్రమం యాత్రాస్థలాలు: భద్రావలం రూపకము ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణం
  - 7-00 తెలుగులో వార్తలు
  - 7-15 గ్రామమంత్రి కార్యక్రమం విశేషాలమిటి చేయంగల విన్నపాలు
  - 7-30 హైదరాబాద్ ఎ వరె
  - 9-15 లలిత్ సంగీత్: కె. రమ, జె. వై. దేవీ, రత్నం, పి. సావిత్రిదేవి
  - 9-30 హైదరాబాద్ ఎ వరె
  - 10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

బెంగుళూర్
491.8 మీ (610 కిలోమీటర్ల)

- ప్రసారము I
- 7-00* సుప్రభాత కార్యక్రమం వివరణ మేళగాన
  - 7-15 డి. నాగరత్న
  - 7-45 కన్నడమున వార్తలు
  - 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
  - 8-15 గానవిహార-సంగీతపాఠం
  - 8-30* ప్రసార సమాప్తి

- మ|| ప్రసారము II
- 12-00* కార్మికుల కార్యక్రమం
  - 12-30 టి. ఆర్. నవనీతం: వేణువు
  - 1-00 బి. వి. సీత: దేవరనామగళం
  - 1-10 కన్నడమున వార్తలు
  - 1-20 హెచ్.ఆర్. సీతారామశాస్త్రి: కన్నడ గీతాలు
  - 1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
  - 1-40 హిందీలో వార్తలు
  - 1-50 హిందీగీత్
  - 2-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

తిరుచ్చి

- 319.1 మీ (940 కిలోమీటర్ల)
- ప్రసారము I
- 6-45* మంగళగానం
  - 7-00 వాద్య సంగీతం
  - 7-10 కార్యక్రమం వివరణ
  - 7-15 తమిళమున వార్తలు
  - 7-30 తిరుక్కోయిలూర్ ఎస్. అలమేలూ అయ్యనన్
  - 7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం)
  - 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
  - 8-15* ప్రసార సమాప్తి
- మ|| ప్రసారము II
- 12-00* కార్మికులకు (మద్రాసునుండి రిలే)
  - 12-30* ప్రసార సమాప్తి
- ప్రసారము III
- 1-00* ఎస్. వీరాస్వామి: క్లారిన్
  - 1-30 గాత్రసంగీతం
  - 1-40 హిందీలో వార్తలు
  - 1-50 వాద్యసంగీతం
  - 2-00 తమిళమున వార్తలు
  - 2-10 వృత్తివిద్యాశిక్షణ (తమిళం)

- సా|| ప్రసారము III
- 6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
  - 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
  - 6-10 ఉర్దూ పాటలు
  - 6-20 హిందీభజన్
  - 6-35 ప్రదేశసమాచార
  - 6-45 గృహమంత్రి
  - 7-45 కన్నడమున వార్తలు
  - 8-00 మీరుమెచ్చిన పాటలు
  - 8-15 వి.దొరై స్వామి అయ్యంగార్: వీణ ఎమ్. ఎస్. రామయ్య: మృదంగం ఎస్. శేషగిరిదాస్: కంజీరా తైరవి రాగం, తానం, పల్లవి
  - 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
  - 9-15 Who Said That? Quiz Participants: K. Narasimha Murthy Shankar Patil, Runiti Bajekal R. Sundaram
  - 9-35 వాణివిగ్రహ విజ్ఞానశ్రవణం హెచ్. టి. శాశున్న
  - 10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

- ప్రసారము IV
- 4-45* వివిధభారతి
  - 5-45 సంగీతపాఠం
  - 6-00 స్థానికప్రకటనలు
  - 6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
  - 6-15 గృహమంత్రి
  - 7-15 తమిళమున వార్తలు
  - 7-30 ఈమానవులపాట
  - 7-35 నల్లరై
  - 7-40 చిత్రగానం
  - 8-00 తిరుక్కోయిలూర్ ఎస్. అలమేలూ అయ్యనన్
  - 8-30 టి. పి. రామకృష్ణన్
  - 8-55 Today in Parliament (relay from Delhi)
  - 9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
  - 9-15 ఇలజుర్ కుర్రల్ కదంబ కార్యక్రమం
  - 10-00* ప్రసార సమాప్తి

37 1/2

బుధవారం మార్చి 28
హైదరాబాద్-2
406.4 మీ (740 కిలోమీటర్ల)

ఉ|| ప్రసారము I
6-30* సుప్రభాత
6-35 ఉత్తరంజని:
రామవాష్టకం, శ్రీరామస్తోత్రం
6-55 కార్యక్రమ వివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 సంగీత శిక్షణ
(విజయవాడనుండి రిలే)

7-30 పేరి సుబ్బారావు: పయోలిన్
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 హిందూస్థానీ సంగీత శిక్షణ
8-45 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం
(విజయవాడనుండి రిలే)

1-00 మహిళా సమాజం
అఖిల ముఖ్య నాటిక
మీరుకోరిన సాటిలు
మాటాడుంటే
మంగళం

1-30 దోండాచాప్రికుప్తాపూర్వకర్: ఖయార్ ప్రదీప్
1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 హైదరాబాద్ వివరణ
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 హైదరాబాద్ వివరణ
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్యాంజీయ వార్తలు
6-15 ఉర్దూలో కథనం
కార్యక్రమము
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 ఆటాన్ ప్రధాన్
కర్ణాకా శివమొగ్గేశ్వర్
(పరిపూర్ణకే సే)
ఉదాహరణకు ప్రసంగం (హిందీ)
హిందీ మాధ్యమ
7-30 కోరికలుకోరిన పాటలు

8-00 స్వేదకజాలు నాటిక
రచన, నిర్వహణ:
టి. గోపీచంద్
8-30 పట్నం సుబ్రహ్మణ్య
అయ్యర్ కృతులు;
నిలయవిద్వాంసులు
8-55 Today in Parliament
(relay from 'Delhi)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
10-00 దోండాచాప్రి
కుప్తాపూర్వకర్: ఖయార్
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-2
ఉ|| ప్రసారము I
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
6-10* హైదరాబాద్ ఎవరే
7-45 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము I (తరువాయి)
4-0 మీ 7140 కిలోమీటర్ల)

8-00 హైదరాబాద్ ఎవరే
8-45 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)
12-30* హైదరాబాద్ ఎవరే
2-00 పేరి సుబ్బారావు: పయోలిన్
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము III
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
6-00* హైదరాబాద్ ఎవరే
6-15 గామిన్యాల కార్యక్రమము
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గామిన్యాల కార్యక్రమము
7-30 హైదరాబాద్ ఎవరే
9-15 క్షేత్రయ్య పదములు:
టి. టి. సీత
జయలక్ష్మి సంతానం
9-30 హైదరాబాద్ ఎవరే
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

బెంగుళూర్
491.8 మీ (610 కిలోమీటర్ల)
ఉ|| ప్రసారము I
7-00* సుప్రభాత
కార్యక్రమ వివరణ,
నాగహాడుగళు
7-15 సుగంధా రామన్
7-15 కన్నడమున వార్తలు
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 గానవిహారి-సంగీతపాఠం
8-30* ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
12-00* కార్మికుల కార్యక్రమము
12-30 ఎమ్. ఎస్. తెల్లపుళ్ళ
అయ్యంగార్
1-15 కన్నడమున వార్తలు
1-20 టి. రుక్మిణి: కన్నడగీతాలు
1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 మంజుల గోపినాథ్: వీణ
2-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

తిరుచి
319.1 మీ (940 కిలోమీటర్ల)
ఉ|| ప్రసారము I
6-45* మంగళగానం
6-50 భక్తి గీతాలు
7-00 వాద్య సంగీతం
7-10 కార్యక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 వీణ
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం)
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15* ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II
12-00* కార్మికులకు
(మద్రాస్ నుండి రిలే)
12-30* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
1-00* విజ్ఞానరంగం
అక్షరాలు (తమిళం)
1-30 వాద్య సంగీతం
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 మల్లె
2-00 తమిళమున వార్తలు

సా|| ప్రసారము III
6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
6-05 ప్యాంజీయ వార్తలు
6-10 మంజుల గోపినాథ్: వీణ
6-35 ప్రదేశ సమాచార
6-45 గామిన్యాలకు
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 సాహిత్య సాంస్కృతిక
కార్యక్రమము (ఉర్దూ)
8-15 టి. ఎస్. రామచంద్రన్
టి. గురురాజప్ప: పయోలిన్
టి. కె. వయ్యపురి దేవర్:
మృదంగం
ఎన్. ఎల్. సీతారామశాస్త్రి:
పటం

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 సమాచార దత్తన
9-25 శహనాయక్
9-45 ఎమ్. ప్రభాకర్:
కన్నడ గీతాలు
10-00 ఎ. వి. కృష్ణమూర్తి:
పయోలిన్
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

2-10 వృత్తివిద్యా శిక్షణ (తమిళం)
2-30 టి. జిమ్, జిమ్మల
2-45* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా|| ప్రసారము IV
4-45* వివిధ భారతి
5-45 సంగీత పాఠము
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్యాంజీయ వార్తలు
6-15 గామిన్యాలకు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 మద్రాస్ వరే
7-45 కేడింగ్ మూలం కల్యాణం
నాటిక (తమిళం)
రచన: సరసు సంబంధం
8-00 వీణ
8-30 చిత్రగానం
8-55 Today in Parliament
(relay from Delhi)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 వల్లరే
9-20 విజ్ఞానరంగం
9-30 National Programme
talk
(relay from 'Delhi)
50* ప్రకటనలు
10-00* ప్రసార సమాప్తి

గురువారం మార్చి 29

హైదరాబాద్-ఎ

405.4 మీ (740 కిలోమీటర్ల)

ఉ॥ ప్రసారము I

6-30* సుప్రభాత్

6-35 భక్తిరంజని
(విజయవాడనుండి రిలే)

6-55 కార్యక్రమ వివరణ

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 సంగీత శిక్షణ
(విజయవాడనుండి రిలే)

7-30 విజయవాడవరే

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 హిందీలో వార్తలు

8-30 సంగీతపరిచయ కార్యక్రమం

8-45 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

12-30* కార్మికుల కార్యక్రమము
వయోజన విద్యావ్యక్తక

ప్రసంగం

సి. ఎస్. సుబ్బారావు

విజ్ఞాన పీఠి
సినిగీతం

1-00 ప్రియ కార్యక్రమము (ఉర్దూ)

1-30 రేడియో కళాశాల
(విజయవాడనుండి రిలే)

1-50 తెలుగులో వార్తలు

2-00 హైదరాబాద్ వివర

2-10 ఉర్దూలో వార్తలు

2-20 హైదరాబాద్ వివర

2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

6-05* స్థానిక ప్రకటనలు

6-06 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 మరాఠీ శ్రోతలకు

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 కలం డి. షేర్ :
జగన్నాథ్ ఆజాద్

7-30 రాష్ట్ర విశాస పేపర్

7-45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మధ్యాహ్నం 8:00)

8-30 Red and Blue

8-40 విరామ సంగీతం

8-45 బిదేగులాం ఆర్టిస్ట్ :
ఖయ్యూర్, బుస్రీ

8-55 Today in Parliament
(relay from Delhi)

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 ఉర్దూలో వార్తలు

9-30 మంచాల జగన్నాథరావు: పీఠి

10-00 వన్సాలాల్ ఘోష్ : వేణువు

10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-బి

ఉ॥ ప్రసారము I

60-12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)

6-30* హైదరాబాద్ ఎ వరే

7-45 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము I (తరువాయి)

42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)

8-00 హైదరాబాద్ ఎ వరే

8-45 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)

12-30* హైదరాబాద్ ఎ వరే

1-00 ఎమ్. వెంకటరావు : పీఠి

1-30 హైదరాబాద్ ఎ వరే

2-00 ఎమ్. వెంకటరావు : పీఠి

2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

60-12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)

6-00* హైదరాబాద్ ఎ వరే

6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము

7-30 హైదరాబాద్ ఎ వరే

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 లలిత సంగీతం:
రవీంద్రుని గీతాలు

9-30 హైదరాబాద్ ఎ వరే

10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

బెంగళూరు

491.8 మీ (610 కిలోమీటర్ల)

ఉ॥ ప్రసారము I

7-00* సుప్రభాత్

కార్యక్రమ వివరణ,
మేళగాన

7-15 ఎన్. ఎస్. రామన్

7-45 కన్నడమున వార్తలు

8-00 ఆంగ్లములో వార్తలు

8-15 హిందీ శిక్షణ

8-30* ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

12-00* కార్మికుల కార్యక్రమము

12-30 ఆర్. లీలాబాయి :
హిందూస్థానీ గాత్రం
హెచ్. ఆర్. నాగరాజ శాస్త్రి :
డి. లిబా
డి. శీనప్ప. తల్లా

1-00 జానపద గీతాలు

1-10 కన్నడమున వార్తలు

1-20 ఉషాఖిల్కర్ : పదనగాన

1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 కె. ఎల్. వైగర్

2-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

తిరుచి

319.7 మీ (940 కిలోమీటర్ల)

ఉ॥ ప్రసారము I

6-45* మంగళగానం

6-50 భక్తి గీతాలు

7-00 వాద్య సంగీతం

7-10 కార్యక్రమ వివరణ

7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30 ఎస్. వేణుగోపాల్

7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం)

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15* ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

12-00* కార్మికులకు

12-30* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

1-00* ఎస్. కె. సుమతి

1-30 వాద్య సంగీతం

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 గృత సంగీతం

2-00 తమిళమున వార్తలు

2-10 వృత్తివిద్యా శిక్షణ (తమిళం)

2-30 ఎస్. వేణుగోపాల్

2-45* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-20 భక్తి గీతాలు

6-20 కార్మికులకు

6-35 ప్రదేశ సమాచార

6-45 గ్రామస్థులకు

7-45 కన్నడమున వార్తలు

8-00 ఆర్. లీలాబాయి :
హిందూస్థానీ గాత్రం
హెచ్. ఆర్. నాగరాజ శాస్త్రి :
డి. లిబా
డి. శీనప్ప : తల్లా

8-30 Radio News Reel
(relay from Delhi)

8-40 వాద్య సంగీతం

8-45 గానమంజరి

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 'March of Science'
Review by
Dr. O. P. Meidratta

9-25 నితార్

9-30 అఖిలభారత రూపక
కార్యక్రమము
: చిత్తరంజన్, నైషేధి
(కన్నడము)

10-00 ఎన్. పి. నటరాజన్ : వేణువు

10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము IV

4-45* వివిధ భారతి

5-45 సంగీతం పాఠం

6-00 స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 గ్రామస్థులకు

7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30 ఈ మాసపుపాట

7-35 చంపూ కావ్య పఠనము :
రామాయణ చరిత్ర
ప్రసంగం (తమిళం)
కె. జి. కృష్ణమూర్తి

8-45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మధ్యాహ్నం 8:00 రిలే)

8-30 Radio News Reel
(relay from Delhi)

8-45 చిత్రగానం

8-55 Today in Parliament
(relay from Delhi)

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 ముఖ్య సంగీతం

9-30 అఖిలభారత రూపక
కార్యక్రమము
: చిత్తరంజన్, నైషేధి
(తమిళం)

10-00* ప్రసార సమాప్తి

శ్రీకృష్ణదాసం మార్చి 30
 1881 ప్ర.త 9

మద్రాస్-ఎ

ప్రసారము I

416 మీ (720 కిలోపై)

- 6-45 మంగళగానం
- 6-50 తుదిపాపరంగ్
- 7-00 వాద్యగోష్ఠి
- 7-10 నేటికార్యక్రమ వివరణ.
- వాతావరణ సూచన (తమిళము)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* తిరుచ్చి వలె
- 8-00 మధురగీతం
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

416 మీ (720 కిలోపై)

- 1-00* హిందూస్థానీ సంగీతం:
- ఎమ్. ఆర్. గౌతం
- 1-30 గానముజరిగి
- 1-40 హిందీలో వార్తలు
- 1-50 గీతముజరిగి
- 2-00 తమిళమున వార్తలు
- 2-10 వృత్తివిద్యా శిక్షణ
- (తమిళము)
- 2-30 వాతావరణ సూచన.
- ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

416 మీ (710 కిలోపై)

- 5-30* ముఖ్యవిజ్ఞాన:
- నిలయవిద్యాంసుడు
- 5-45 గాంధీకథ (తమిళము)
- 6-00 భజన్
- 6-05 ప్రాంతీయ తెలుదిగ్
- 6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళము)
- (తిరుచ్చినుండిరిచ్చె)
- (7-00 నుండి 7-15 వరకు
- షార్వేవైగూడా)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* గానముకృత్య
- ఆకాశవాణి రికార్డుతో
- కూర్చిన కార్యక్రమము
- 9-00 వాద్యగోష్ఠి
- 9-15 ఆదంబం

9-30 సర్వ హృంగమయక్

జానపద గేయాంకో కూర్చిన

కార్యక్రమం

మద్రాస్ కేంద్రాలిరసంగీతశాఖ

9-45 సంగీతావృత్తం

ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడు:

సయ్యురిన్

10-30 వాతావరణ సూచన,

ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్ - బి

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోపై)

493 మీ (6085 కిలోపై)

6-45 మద్రాస్ ఎ వలె

7-00 తెలుగులో వార్తలు**

7-15 సంగీతముజరిగి

7-30 దేవీస్తుతి

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోపై)

41.32 మీ (7260 కిలోపై)

12-00* కార్మికుల కార్యక్రమం

(తమిళము)

12-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II (తరువాయి)

1-00 మూడో విగమి

ప్రీతు (తమిళము)

1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు

1-40 గీతముజరిగి

1-50 తెలుగులో వార్తలు**

2-00 మధురగీతం

2-10 మద్రాస్ ఎ వలె

2-30 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోపై)

60.98 మీ (4920 కిలోపై)

5-30* పాశ్చాత్య సంగీతం

5-50 స్థానిక ప్రకటనలు,

వాణిజ్యవార్తలు (ఆంగ్లం)

విజయ వాడ

357.1 మీ (810 కిలోపై)

ప్రసారము I

6-50* శుభోదయం

6-55 భక్తరంజని

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

6-55 ప్రసార విశేషాలు

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 గాంధీ మార్గము

గాంధీజీ జీవితగాథలు

భజన్

7-30 హైదరాబాద్ వలె

8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

8-15 హిందీలో వార్తలు

8-30 ప్రసార సమాప్తి

6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

6-05 మద్రాస్ ఎ వలె

6-15 కార్యక్రమవివరణ

(తమిళము)

6-20 సి. ఎన్. రాజరత్నం

7-00 తెలుగులో వార్తలు**

7-15 సంగీతమాల

7-30 మద్రాస్ ఎ వలె

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 The Species in Variation: Fashion Leaders

talk

by Rev. Eric Thacker

9-30 పాశ్చాత్య సంగీతం**

10-30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193 మీ (1550 కిలోపై)

వివిధభారతి (రిలే)

వివరాలు 56-వ పుటలో

* షార్వేవైగూడా వినవచ్చును

** మీడియల్వేవై మాత్రం

ప్రసారము II

12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం

అక్షరసందేశము

రంగస్థలనాటకం నుండి ఒక పుట్ట

కబుర్లు

1-00 చీరాల వెంకటేశ్వర్లు

1-30 అలిత సంగీతం

1-50 తెలుగులో వార్తలు

2-00 వాతావరణ సూచన.

ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయవార్తలు

6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం

కీర్తన

కోడూరు పంచాయతీ సమితి

ముఖ్య సేవికతో దొయ *

జానపద గేయం

ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణం

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం

గాంధీ సుభాషితాలు

చేయంగం విన్నపాలు

7-30 సంగీత కచేరీ

(మద్రాస్ నుండి రిలే)

9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు

9-15 జమారత్ హుస్సేన్ ఖాన్:

పితార్

9-30 నాటిక

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

9-45 చీరాల వెంకటేశ్వర్లు

10-30* వాతావరణ సూచన.

ప్రసార సమాప్తి

శ్రీ గౌరవ మూర్తి 30
ప్రసారము I
405 4 మీ (710 కిలోమీటర్ల వై)

6-30* సుప్రభాత
6-35 భద్రరంజని :
యాదగిరి లక్ష్మీ నృసింహ సుప్రభాతం
6-55 కార్యక్రమవివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గాంధీమార్గము (విజయవాడ నుండి రిలే)
7-30 మండా బలరామకర్క: వేణువు
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 హిందూస్తానీ సంగీతశిక్షణ
8-45 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II
12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం (విజయవాడ నుండి రిలే)
1-00 శ్రీ సంతోషార్ (హిందీ)
1-30 మానిక్ రావ్ రాయచూర్ కర్: బయల్
1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 హైదరాబాద్ వివర
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 హైదరాబాద్ వివర
2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 నాటిక (ఉర్దూ)
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గాంధీకథ (హిందీ)
7-30 కర్ణాటక సంగీతకచేరి (మద్రాస్ నుండి రిలే)
8-55 Today in Parliament (rela' from Delhi)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
9-30 నాటిక (విజయవాడ నుండి రిలే)

9-45 సుగం సంగీత : సుశీలా వాగ్గేషి
10-00 మానిక్ రావ్ రాయచూర్ కర్: బయల్
10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము I
60 12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల వై)
6-30* హైదరాబాద్ వివర
7-15 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము I (తరువాతి)
42 02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల వై)
8-00 హైదరాబాద్ వివర
8-45 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము II
42,02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల వై)
12-30* హైదరాబాద్ వివర
1-00 మండా బలరామకర్క: వేణువు
1-30 హైదరాబాద్ వివర
2-00 వి. బాలసుబ్రహ్మణ్య భాగవతర్
2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III
60 12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల వై)
6-00* హైదరాబాద్ వివర
6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం కీర్తన కొండాలు పెంచాయడ సమితి ముఖ్య సేకర్ వరదయము జానపద గేయాలు ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణము
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం గాథీ సభాసభలు చేయంగల విన్నపాలు
7-30 హైదరాబాద్ వివర
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 విహారిక: వాద్య సంగీతం సమర్పణ: నిలయ విద్వాంసులు
9-30 హైదరాబాద్ వివర
10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

బె గ ళ్లరావ్
491.8 మీ (610 కిలోమీటర్ల వై)
ప్రసారము I
7-00* సుప్రభాత కార్యక్రమ వివరణ స్తోత్రమాల
7-15 గాంధీస్మృతి
7-30 టి. ఎన్. రాజరత్నం: నాదస్వరం
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15 వాద్యబృందం
8-30* ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము II
12-00* రాజారాం: నాదస్వరం
12-30 వనితావిహార
1-10 కన్నడమున వార్తలు
1-20 హెడ్. ఉమాదేవి: కన్నడ గీతాలు
1-30 ఆంగ్లమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు

తెలుగు
357.1 మీ (940 కిలోమీటర్ల వై)
ప్రసారము I
6-45* మంగళగానం
6-50 భక్తి గీతాలు
7-00 వాద్య సంగీతం
7-10 కార్యక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 ఎ. సుబ్బయ్యపిళ్లై, ఎస్. పి. రాజాపిళ్లై: నాదస్వరం
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంధ్రం)
8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
8-15* ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము II
12-00* కార్మికులకు (మద్రాస్ నుండి రిలే)
12-30* ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము III
1-00* మాదర్ నిగిష్టి (మద్రాస్ నుండి రిలే)
1-30 గాత్ర సంగీతం

1-50 గాననైనిత్య
2-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము III
6-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-10 ఉర్దూ పాటలు
6-20 ఎమ్. ఎన్. కన్నడ పాటలు
6-35 ప్రదేశ సమాచార
6-45 గ్రామస్థులకు
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 సంగీత కచేరి (మద్రాస్ నుండి రిలే)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 సమాచార సమీక్ష
9-25 సరోద్ధ
9-30 సుబ్బర్ధ సంగీత్ టి. పుటస్వామయ్య టి. దుక్కిణి
10-00 పాశ్చాత్య సంగీతం
10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

హిందీలో వార్తలు
1-50 వాద్య సంగీతం
2-00 తమిళమున వార్తలు
2-10 పృథ్విద్యా శిక్షణ (తమిళము)
2-30 ఇతైకోవై
2-45* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము IV
4-45* వివిధ భారత
5-45 గాంధీకథ (మద్రాస్ నుండి రిలే)
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 గ్రామస్థులకు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 మద్రాస్ వరే
8-55 Today in Parliament (relay from Delhi)
9-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
9-15 పలకజే
9-30 మద్రాస్ వరే
9-45 సంగీతమాల
10-00* ప్రసార సమాప్తి

శ్రీమద్వేదము
క 1884 ప్రతి 10
శ్రీమద్వేదము

శ్రీమద్వేదము

416.7 మీ (720 కిలోపై)

కృ|| ప్రసారము I

- 6-45 మంగళ గానం
- 6-50 తుదిపాఠ్యము
- 7-00 వాద్యగోష్ఠి
- 7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* తె. పి. శివానందం, సి. ఆర్. శారదా
- 7-45 రేడియో తెలుగునుండి వార్తలు (తమిళం)
- 8-00 మధుర గీతం
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 1-00* కదంబం
- 1-30 గానమంజరి
- 1-40 హిందీలో వార్తలు
- 1-50 గీతమంజరి
- 2-00 తమిళమున వార్తలు
- 2-10 వయోలిన్ : నిలయవిద్యాంసుడు
- 2-30 ఎన్.వి.నారాయణాచార్యగారితో (ముత్తమయ్యగారివారి కృతులు)
- 3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

పా|| ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 5-30* ఆర్. ఏనుమలై
- 6-05 ప్రాతీయ తెలుగుగళం
- 6-15 గ్రామస్థులకు (తమిళము) (తెలుగునుండి రిలే)
- (7-00 నుండి 7-15 వరకు షార్ట్ వేవ్ పై గూడ)
- 7-15 తమిళమున వార్తలు
- 7-30* తిరువత్తూర్ చెల్లమ్మార్
- 8-00 డి. లక్ష్మణన్ : వీణ
- 8-30 Radio News Reel (relay from Delhi)
- 8-40 వాద్య సంగీతం

- 8-15 వాద్యగోష్ఠి
- 9-00 లుగ్నాదాసు
- 9-15 మధుర గీతం
- 9-30 అభిలఖారం సంగీతం
- కార్యక్రమము
- గుజరాత్ ప్రాంతపు సంగీతం (తెలుగునుండి రిలే)
- 11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

శ్రీమద్వేదము

కృ|| ప్రసారము I

- 211.3 మీ (1420 కిలోపై)
- 49.30 మీ (3085 కిలోపై)
- 6-45 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు*
- 7-15 సుప్రభాతం సంస్కృత కార్యక్రమము
- వేణీ సంహారము
- నాటిక (సంస్కృతం) 1-వ ఆంకం
- 7-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-45 మద్రాస్ ఎ వలె
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

- 211.3 మీ (1420 కిలోపై)
- 41.32 మీ (7260 కిలోపై)
- 1-00* మద్రాస్ ఎ వలె
- 1-30 ఆంగ్లములో వార్తలు
- 1-40 గీతమంజరి
- 1-50 తెలుగులో వార్తలు**
- 2-00 మధురగీతం
- 2-10 ముత్తమయ్యగారివారి పిల్లలకు (తమిళం)
- 3-00 For Children arranged by Mrs. W. M. Calvert Conducted by Uncle Handel
- 3-30 ప్రసార సమాప్తి

పా|| ప్రసారము III

- 211.3 మీ (1420 కిలోపై)
- 60.98 మీ (4920 కిలోపై)
- 5-20 పాశ్చాత్య సంగీతం
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు, వాణిజ్య వార్తలు (ఆంగ్లం)
- 6-00 ఆంగ్లములో వార్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ వలె
- 6-15 కార్యక్రమ వివరణ (తమిళం)
- 6-20 పి. విశ్వనాథరావు : వీణ

మోక్షమార్గము
357.1 మీ (210 కిలోపై)

కృ|| ప్రసారము I

- 6-30* శుభాదియం
- 6-35 భారతదినాని : మెదపాప్రిస్వామి కీర్తనలు
- ద్యూరం భావనారాయణరావు
- సురేంద్ర బిరాం
- పి. సూర్యారావు
- 6-55 ప్రసార వివరాలు
- 7-00 తెలుగులో వార్తలు
- 7-15 సంగీతం కథలు
- 7-30 ద్యూరం సర్వనారాయణ మూర్తి : వయోలిన్
- 8-00 ఆంగ్లమున వార్తలు
- 8-15 హిందీలో వార్తలు
- 8-30 ప్రసార సమాప్తి

మ|| ప్రసారము II

- 12-30* కార్మికుల కార్యక్రమం (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 1-00 వనితావాణి
- ప్రీతి కార్యక్రమం
- యమునాశ్రీరక్షతములో
- నారాయణ రెడ్డి గేయం
- జానపద గేయాలలోని అంతర్భాగము
- సామెతలు - పొడవు కట్టు ప్రచంగం
- కనుపర్తి చిరలక్ష్మమ్మ
- శ్రోతల ఉత్తరాలు మంగళం

- 7-00 తెలుగులో వార్తలు*
- 7-15 సంగీతమాల
- 7-30 పరిలాటిన్ సంగ్రహ నాటిక (తమిళం) (తెలుగునుండి రిలే)
- 8-00 మద్రాస్ ఎ వలె
- 8-30 తిరుమలై వాయిల్ శ్రీవాధన్
- 9-00 ఆంగ్లములో వార్తలు
- 9-15 Book Review by K. A. Nilakanta Sastri
- 9-25 వాద్య సంగీతం
- 9-30 పాశ్చాత్య సంగీతం**
- 11-00 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-ని

193.5 మీ (1550 కిలోపై)

వివిధభారతి (రిలే)

[వివరాలు 56 వ పేజీలో]

* షార్ట్ వేవ్ పై గూడ

** మీడియమ్ వేవ్ పై మాత్రము

1-30 రిలే సంగీతం

1-50 తెలుగులో వార్తలు

2-00 బొమ్మరిల్లు

పిల్లల కార్యక్రమం

రారండి రారండి

సంగీత శిక్షణ

తపాల సంచి

కథల్లో కథలు : దశకుమార చరిత్ర రూపకం

చూచివద్దాము :

నాగార్జున సాగర్

మనపాట : చిలక పలుకులు

సెలవు

3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

పా|| ప్రసారము III

6-00* సానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం

రంగస్థల కార్యక్రమము

మార్కెట్ సమీక్ష

ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమం

విశేష తెలుగు

చేయంగల విన్నపాలు

7-30 క్రీడారంగ సమీక్ష

ఎమ్. జానకిరామయ్య

7-40 విరామ సంగీతము

7-45 మధుమాన్

సంగీత రూపకం (హిందీ)

రచన : ఆర్. నరసింహమూర్తి

8-00 Development Forum

discussion

8-15 ఫిల్మ్ సంగీతం

8-30 Radio News Reel

(relay from Delhi)

8-40 విరామ సంగీతం

8-45 హైదరాబాద్ వలె

9-00 ఆంగ్లములో వార్తలు

9-15 వాటిక

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

9-30 అభిలఖారం సంగీతం

కార్యక్రమం

గుజరాత్ ప్రాంతపు సంగీతం (తెలుగునుండి రిలే)

11-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

(2వ పేజీ తరువాయి)

సప్తకతి—సాహిత్య క్షేత్రమును పరిపాలించినవి నన్నయభట్టు “తెలుంగునన్ మహాభారత సంహితారచన బంధురుడయ్యె జగద్ధితంబుగన్” అను వాక్యము విశ్వశ్రేయః కావ్యమే అను ఆంధ్రశబ్దచింతామణి ప్రారంభ సూత్రము—న న్నె చోడుడు పెర్కొనిన దేశికవిత్వమును ఒకే శృతితో విప్పిస్తాడు నన్నయ వ్యక్తిగతమైన ప్రతిభ—అంతవరకు సాగుతున్న ఒక సాహిత్య ప్రవాహానికి అనకట్ట వేసి క్రొత్తికాలువలు త్రవ్వి ఊసర క్షేత్రాలను సస్యశ్యామలం చేసింది.

నన్నయ ప్రతిభ

ఆంధ్ర వాఙ్మయంలో అది కవితా ప్రాతః స్మరణీయుడై నిలిచిన నన్నయభట్టు సర్వతోముఖ ప్రతిభాంతుడు. నన్నయభట్టు ఆంధ్ర మహాభారతం సంస్కృత శ్లోకంలో ఆరంభించాడు. అతడు వ్రాసిన చందస్సుపాడి కాసనభాష సంస్కృతం నన్నయభట్టు సంస్కృత సంప్రదాయాలలో పుట్టి పెరిగినవాడు కావటంచేత అటు సంస్కృత సంప్రదాయాలను చాలవరకు తెలుగులోకి ప్రవేశపెట్టాడు అలాగే ఆ సంస్కృత సంప్రదాయాలను

మరిచి తెలుగులో ప్రవేశపెట్ట వచ్చుననీ. తెలుగున మహాభారతము వినిర్మింపవచ్చుననీ, పూనుకోవటం ఒక మహా ప్రతిభ వంతుడికి మాత్రమే సాధ్యం. నన్నయ భారతం కూడ ఒక విధంగా క్రొత్తపాతల మేలి కలయికయే, నన్నయ శబ్దకాసన సుడు. సంస్కృతంపై వ్యాకరణం విహింపకల్గిన ప్రభుత్వ ప్రవాహినియైన దేశ భాషపై వహించటం కష్టం. అయినా నన్నయ ప్రతిభ శబ్దకాసన త్వంగా పరిణమించినది.

చందస్సులో నన్నయ అటు సంస్కృత చందో సంప్రదాయాలు—ముఖ్యంగా ఉత్పలము చంపకమాల మత్తేభ శార్దూల వృత్తాలు, సీసం, అలవెంది తెలుగీత కందము తరువోజ మవ్యాక్కర మొదలైన తెలుగు చందస్సులు. నన్నయ తీర్చిదిద్దిన ఒకవకులే నేటివరకూ తెలుగు కవులు అనుసరిస్తున్నారు. నన్నయ చందస్సుగూడ క్రొత్త పాతల మేలి కలయికయే. ఇక సంప్రదాయానికి అతీతంగా కేవలం నన్నయ ప్రతిభ మాత్రమే అని చెప్పదగినది. ఆ మహాకవుల మాలిలోనే చెప్పవలెనంటే, ప్రసన్న కథా కవితార్థ యుక్తి, అక్షర రమ్యత.

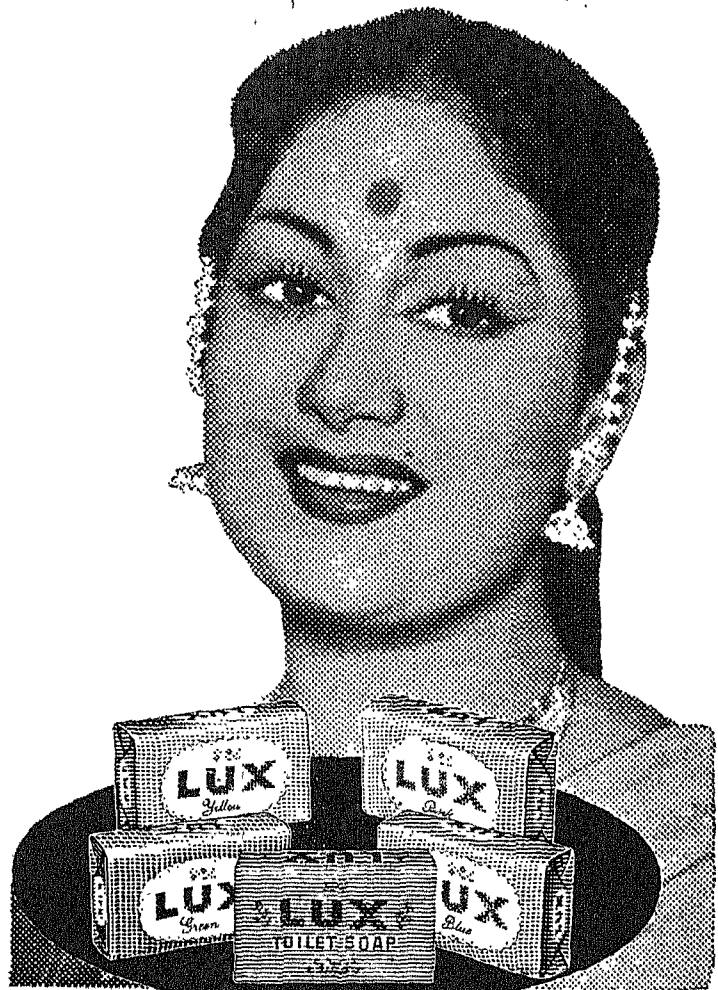
సావిత్రి

సాందర్య రహస్యం...

‘లక్ష్మీ వల్ల నా చర్మసాందర్యం అతి మనోహరం!’

సావిత్రి సాందర్య రహస్యం స్వీకరణేయం! స్వచ్ఛమైన అమె సౌందర్యాన్ని చూడగానే ఏమి వాడుతున్నా, అని ఆశ్చర్యమౌతుంది. కుద్రపైనే, సౌమ్యమగు లక్ష్మీ! మీ సౌందర్యముకోసం లక్ష్మీ ఎందుకు వాడగూడదు? లక్ష్మీ వాడితే...దాని సౌమ్యమైన చురుకవల్ల పెంపొందే మీ రూపం అరిసుందరం. లక్ష్మీ వాడితే...దాని దివ్య చరిమళం మీ అంద చందాలను దివ్యరేఖ చేస్తుంది. లక్ష్మీ వాడితే...వాన వెల్లిరంగు లలో ఏదైనా ఎప్పుడొనర్చు! మీ ప్రియమైన తెలుగులో చూడాలన్నది. మిమ్ములను మనోహరంగా మించేది లక్ష్మీ.

సినిమాతారలకు సాందర్యమునిచ్చే కుద్రపైనే సౌమ్యమగు నబ్బు.

‘రంగులు ఎంతో సుందరం—నబ్బు ఎంతో కోమలం!’ అన్నది సావిత్రి హిందుస్తాన్ లీవర్ ఉత్పత్తి

సంఘంలోనూ సాహిత్యం తిక్కన నన్నయభట్టు ఆరంభించిన మహాభారతం పూరించిన మహాభారతం పూరించిన విశ్వక్సేయం. సాధించటానికి చివరకు పాల్కురికి సోమనాథుల ఎన్నడిన సంప్రదాయాలే కాక జానుతెనుగు, దేశికవిత ఉద్యమం దోషంపట్టి జగత్తునకు అహితం రోవి సారం గ్రహించకపోలేదు. అవిశ్వక్సేయం కావచ్చు. కాని తిక్కన తనకు పూర్వం వెల్లి తరువాతివారు ఆ సంప్రదాయా విరిసిన సాహిత్య సంప్రదాయాలను పట్టుకొని వదలలేదు. ఇంకా లను సమన్వయించిన ధర్మా ప్రతిభావంతుడు ఉద్భవించేవరకు. పాల్కురికిసోమన వ్యక్తిగత ప్రతిభ పేర్కొనదగినది. అతడు నన్నయభట్టు పెట్టిన ఒక వడికి అచూడ గద్యపద్య సంస్కృత భూయిష్ఠరచనను భిన్నంగా ఒక మహోద్యమం లేవదీశాడు. అదే జానుతెనుగుదేశికవిత నాటినుండే ద్విపదకవిత ప్రత్యేక శాఖగా తెలుగులో వెల్లివిరిసింది.

సోమనాథుని కోడికూత

ఆంధ్ర వాఙ్మయంలో రావలసినంత కీర్తి రానట్టి దురదృష్టవంతులలో ఆ గ్రంథాన్ని పాల్కురికి సోమనాథుడు అతడు చరిత్రలో ఆటు నన్నయ ఇటు తిక్కన ఇద్దరు మహాకవుల మధ్య పడ్డాడు. చంద్రాస్తమయానికి సూర్యోదయానికి మధ్య కుక్కుని అతి అలతి కొంతులు ఎంత నిసగ్గ రమణీయములైనా లోకం చక్కగా దర్శింపలేదు. జానుతెనుగు దేశికవిత ఉద్యమాలతోపాటు అతని చేతిలో స్వభావోక్తి సిద్ధి పొందింది. చివరపురాజుగా అతడు వర్ణించిన కోడికూత సాహిత్య విద్రాగువులను నేటికీ మేల్కొలుపుతున్నప్పుంటుంది.

తిక్కన నవ్వులు

తిక్కన నవీనపాత్ర చిత్రణ నవీనగుణనాధుడను బిరుదు వహించిన నాచన సోమునికి గురుత్వం వహించింది. అంగికాభిరయంలో అంతర్భాగమే అయినా తిక్కన చిత్రించిన నవ్వులు పేర్కొనదగినదగినవి. అగాధ శృంగార విషయసూచికగా నవ్వును తిక్కన ప్రయోగించినట్లు మరియే తెలుగు కవిగూడ ప్రయోగింపలేదు. ఊర్వశీ పరకాసురుల సంభాషణ వరూధుని

ప్రవరాఖ్యుల సంభాషణ ఇవి కర్తకు. - పోసమాత్రవిధ్వంసం అన్నీ ఆ ప్రతిభా సమన్వితములే నిలింప తగ్గకు. నిరర్థిగళప్రసన సువర్ణ సూత్ర పరిహరత్తు". అంటే ప్రతి కవికీ, ఒక విధమైన వ్యక్తిగత ప్రతిభ ఉంటుంది. ఎన్నో విషయాలలో ఎందరో కవులకు అతడు సరోక్ష శిష్యుడైనప్పటికీ ఆ ఒక్క విషయంలో అతడు తన తరువాతి రికి విద్యాగురువు అవుతాడు. ఒక్క చందో విషయంలో తీసుకుంటే కదానికి తిక్కన. సీసానికి శ్రీనాథుడు. ఆటవేడికి వేమన. కాద్దూలానికి ధూర్జటి. అల్లసానివాని అల్లిక జిగిరిగి ముక్కుతిమ్మనార్యు ముద్దుపదలు పొందురంగ విభుని పద గుంభనములు జగత్ ప్రసిద్ధా - దీనికితోడ - వసు చరిత్రకారుని శ్లేషగూడ చేర్చక తప్పదు. ఈ కవులందరూ - పావన సాహిత్య సంప్రదాయాలను అనుసరిస్తూనే, ఏదో ఒక వ్యక్తిగత ప్రతిభా ముదవాఙ్మయంలో వేసిపోయిన వాళ్లే.

శ్రీనాథుని సీసాలు

తెలుగు కవులతో ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులు రెండు గంగా యమున లవలె సంగమించినవాడు శ్రీనాథుడు. శ్రీనాథుడు తీర్చిన సీసపు ఒకవడి నేటికీ విలచి ఉంది శ్రీనాథుని సీసాలు పెద్దన వంటి మహాకవికే ఒజ్జలంతులు అయ్యాయి. పోతనకు సహజ పాండిత్య భూణుడు అనే బిరుదు కన్పిస్తోంది. దీని అంతర్భాగం అనుశీలించదగింది. అంటే ఈతనిది నేర్పుకున్న సాహిత్యం కాదు. ఇతరులుప్రయత్నపూర్వకంగా అనుపాసన అలంకారం గా ప్రయోగించవచ్చు. పోతనకు సారి పెక్కుమంది ప్రతిభావం అది వివర్ధంగా అలవడిన కళ వంతులు ఉద్భవించారు అందరికీ "హరికి నందగోకులవిహారికి, స్ఫుటమైన గొంతుకలు ఉన్నాయి. చక్కనమీర దైత్య సంహారికి... ఎవరిగొంతుక వారిదే ముత్యంగా గోపనితంచిన మనోహారికి...." గుర్తుపట్టవచ్చు విశేషం ఏమి "స్వప్రజగత్రయీభువన శాసన అంటే, అష్టదిగ్గజాల మధ్యభువన

ఎవరిగొంతుక వారిదే

ఆంధ్రవాఙ్మయంలో స్వజ్ఞ యుగం అని సాహిత్య చరిత్రకారులు ఉగ్గడిస్తూవున్న రాయల యుగంలో ఒకేయుగంలో ఒకే గా ప్రయోగించవచ్చు. పోతనకు సారి పెక్కుమంది ప్రతిభావం అది వివర్ధంగా అలవడిన కళ వంతులు ఉద్భవించారు అందరికీ "హరికి నందగోకులవిహారికి, స్ఫుటమైన గొంతుకలు ఉన్నాయి. చక్కనమీర దైత్య సంహారికి... ఎవరిగొంతుక వారిదే ముత్యంగా గోపనితంచిన మనోహారికి...." గుర్తుపట్టవచ్చు విశేషం ఏమి "స్వప్రజగత్రయీభువన శాసన అంటే, అష్టదిగ్గజాల మధ్యభువన

చిత్రానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల బిస్కట్లు

విజయ నవాబులతో అధ్యక్ష స్థానం వహించిన శ్రీ కృష్ణదేవ రాయలవారి గొంతుకగూడ మృతంగా గుర్తుపట్టదగినది. 'ఉపమా కాళిదాసస్య' అని సంస్కృతంలో ఉంటే ఉత్పేక్ష అమృతమూల్యదాకాదుని సొత్తు అసకతప్పదు.

కౌత్తపు త తొక్కినవాడు

ప్రతి ధ యుగంలో కొన్ని కౌత్త సంప్రదాయాలు స్థాపించబడ్డాయి. కావ్య అధ్యయనం వంటివి ఏకంగా ప్రవచితమైనవైతే పురాణాధార గ్రహించి అక్షాదళ వస్త్రాలతో పెంచి పెద్ద ప్రబంధంగా వ్రాయటం— ఇవి అనాటి సంప్రదాయాలు. ఆ సంప్రదాయాలను అనాటి కవులు అందరూ పాటి చివరకే, పింగళి సూరస స్వకపోల కల్పితమైన ప్రబంధం కళాపూర్ణోదయం ప్రాతే సమకాలీనులు కొందరు, 'తేవల కల్పనా కథలు కృత్రిమ రత్నములు' అని మూతిముడిచిన వారు లేకపోలేదు. అంటే పింగళి సూరస అనాటి ప్రతిభ ప్రదర్శించి కౌత్త వుత్తొక్కిన వాడు అని చెప్పటం మోక్షమే— కౌత్తదనం ప్రతిభకు వివిధంగా నిదర్శనమో. తేవలం అనుకరణ ప్రతిభాహీనంకు నిదర్శనం అని అనిపించవచ్చు.

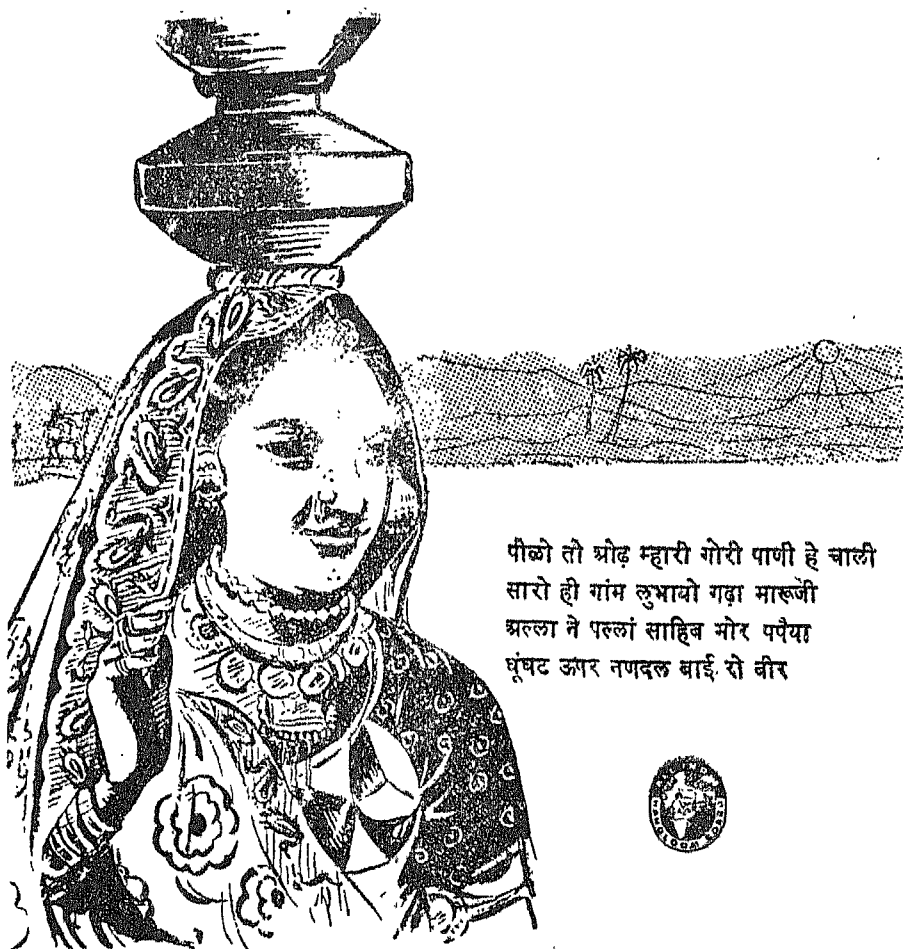
ధూర్జటి ఈశ్వరారాధన

ఆ ప్రబంధయుగం వ్యక్తిగత ప్రతిభకు 'ఉజ్జ్వల దాహరణం' ధూర్జటి మహాకవి ప్రబంధాలలో అక్షాదళ వర్ణనలలో ప్రాయశఃకంగా ప్రాచీన ఉండదు. పురవర్ణన మొదలైనవి ఉదాహరణలుగా స్వీకరింపవచ్చు. అవి తేవలం అనుకరణం. ప్రతిభనులు మాత్రమే కాని ప్రతిభావంతు

డైన ధూర్జటికి చందోదయ వర్ణనం ఇందుకు బిన్నం. ఉదయ గ్రావము నవవత్తు మఖిషేకోద ప్రవాహము వా ర్థి ధంధ్యాశము ధూపము జ్వలద్గీత ప్రధానాశి కౌ మునితారాన వహనం జలర్పిత సుమంజులగా తిమోదూక సౌ బ్యవమై శీతగర్భ స్థి శవలింగం బొప్పి పాడిదిశన్.

సర్వ ప్రకృతి ఈశ్వరారాధ వెన్నెలదేవళంకట్టి ఆరాధించే నగా సాక్షిగా రిచింది ధూర్జటికే పలువురు ఉద్భవించటం ఆంధ్ర ఈశ్వరారాధనలో చంద్రుడు శివ వాక్యాయుక్త అదృశం. లింగమై ఉదయాద్ర పావట్టిమై సముద్రజలము అభిషేకోదమై చీటి ధూప ధూపమునక్షత్రములు పూజా పుష్పములు. అదృష్టం ఆధునిక యుగంలో ప్రతిభను

నన్నయభట్టమండి నేటివరకూ కౌత్త సంప్రదాయాలు స్థాపించటం అనే ప్రాచీన సంప్రదాయం అబద్ధిత్వంగా సాగుతోంది ఎప్పటికప్పుడు. కౌత్తసాకల మేలింలయి తే తెలుగు దనగా వెల్లివిరిస్తోంది.

पीळो तो ओढ म्हाारी गोरी पाणी हे चाली
सारो ही गांम लुभायो गढा मारुजी
अल्ला ने पल्लां साहिव मोर परैया
धूषट अगर तणदल बाई रो वीर

సమ్మోహనకర సౌందర్యం

పించము విప్పిన నెమలి, దూహారముల కోకిలల దొమ్మలలో అత్యంత శృంగారంగా పున్న చేనేల చీరను ధరించి మంచినీళ్లు తీసుకొని రావడానికి బయలుదేరిన రాజస్తాన్ రమణిని చూచి ఆ గ్రామం మొత్తం పరవశమై పోయింది.

చేనేల వస్త్రాలు

9A 11/748

మన జాతీయ సంస్కృతి చిహ్నములు

గృహపరిశ్రమలు: అగర్బత్తి చేయుట

3. సుగుణము

గృహపరిశ్రమ అంటే యంత్రాలు కట్టాగారాలు ఆక్కర లేకుండా మనా ఉంటే పదిమంది ఎవరొకరినూ ఎక్కువ లేకుండా చిన్నచిన్న పని ముట్టతో మనకు కావలసిన అవసర వస్తువులు, మనమే తయారుచేసుకొనే కుటీర నిర్మాణములను అందరికీ తెలిపిందే. ఎప్పుడైతే యంత్రాలచేత ఈ పనులు చేయించడం ప్రారంభించారో అప్పుట్నుంచీ మన గృహ పరిశ్రమలు నశించిపోవడం మొదలైతేము. గాంధీజీ పుణ్యమూ అని, ఇప్పుడు మళ్ళీ మన కుటీరపరిశ్రమలన్నీ పునరుద్ధరించబడి, మనలో అనేకమంది మీదవారి, మహిళలకు కుటుంబీకులకు చేరినాడని చెప్పవచ్చును.

కొన్ని గృహపరిశ్రమలు మచ్చుకు చెప్పాలంటే మన గృహ పరిశ్రమలు కొన్ని—మూలు వడకడం, బట్టలు వేయడం, అద్దకం, పూనుకాని, నారికి కావలసిన ముడి లేసు అల్లిక, ఎంట్రియడర్, పట్టు పరిశ్రమ, కంబళ్ళ వేత, పీచు పరిశ్రమలు, కాగితం తయారీ, కర్ర మైన సరుకులు ఏ ఎంపోరియాల్లోనో వస్తులు, ఎక్క వస్తులు, లోకాపు వుంచి, అమ్మిపెట్టి, వచ్చిన డబ్బు పరిశ్రమలు, వడ్రంగం, కమ్మరం ఆ సరుకులు ఉత్పత్తి చేసుకొన్న వెడరు—పేము వస్తులు, బట్టలు—నారికి అందవేయడము, మొదలగు తట్టలు అల్లడం, విస్తళ్లు కట్టడం, సౌకర్యాలు కల్పిస్తే. ఈ గృహ పరిశ్రమలు తయారుచేయడం, గ్లాసు, పరిశ్రమలు ఇంకా విరివిగా జీవనోపింకాజీ వస్తులు, మట్టిబొమ్మలు, పాడిగా అవలంబించడంలాను, తదంతం వస్తులు, అగ్గిపుల్లల తయారీ, యారు చేసుకొన్న సరుకులు విక్రమాన గానుగలు, దంపుడు బియ్యం, యిండుకోవడంలాను పుండే ఇబ్బంది లేనట్టిగల పెంపకం, అగర్ వత్తులు దులు తొలగి, ఎండరెండరికో ముఖ చేయడం—ఇలా ఒకటేమిటి మనకు జీవనానికి తోడ్పడి. వారు భార్య విత్యజీవితంలా ఆవసరమైన వస్తువు నిర్మలతో ముఖిక్షంగా గౌరవంగా బ్రతలన్నీ మన దేశస్థులే ఉత్పత్తి చేయడ కదానికి పిలవుతుంది. మన్నమాట.

రక్తపాతంలేని గొప్ప విస్తవం ఇలా మన ఆవసర వస్తువులు మనమే గృహపరిశ్రమలుగా ఉత్పత్తియోగమైన ఆవసరాలలో అగర్బత్తి చేసుకోవడంలో ఎంతో అధికతత్వం ఒకటి గదా. మనము చేసేది ఒక

యిమిడి వుంది. అన్యో వడికితే పెళ్ళి కాసింది, కాన్యం కాసింది, 5 తుమ్మటిగురుగాని అరపూస గాని 1 పాలు 6 పెంట్లు లేక కస్తూరి సువాసనకి మోతాదుగా వెయ్యాలి. చేసేసద్దతి:—వీటిని కలిపి మోతాదుగా పిళ్ళతో చపాతీ ముద్దలాగ చేసి తయారుగా ఉంచుకోవాలి. ఇంకా చపాతీలు చేస్తున్నప్పుడు చల్లినట్టుగా వాడటానికి సూర్యా పొడగు అని అంటే గులాబీ, చెంబోళి వంటి పూలరేకుల పొడి, తీసుకోవాలి. సన్నగా చీల్చి క్రిందిభాగం 1-2 అంగుళాలు ఎర్రరంగులోనో, పచ్చ రంగులోనో ముంచివుంచిన పుల్లలు సిద్ధంగా వుండాలి. ఒక గుప్పెడో, వందో చేసే ఓసకకొద్దీని, వత్తులు చేయడానికి మన్నటి, పీట ఒకటి, అముద్ద కొద్దికొద్దిగా తీసుకుని పీటమీద సూర్యాపొడరు అద్దుతూ బట్టిచు చెయ్యాలి. తయారైన వెదురు పుల్లలకు వట్టెలాగ పీటమీద అరచేతిక్రింద దొర్లిస్తూ అగర్బత్తిలు చెయ్యాలి. తయారైన పుల్లలు ఏడడు అరవిచ్చాలి, ఆరిన తర్వాత తిరిగి ప్రతీ పుల్లకు కొద్దిగా పెంట్, కస్తూరి పూస్తే మంచి సువాసనతో ఆకర్షించే వాసన పుల్ల వెలిగిరిన వెంటనే గుమ్ముమని వాసనా వస్తాయి. తయారయిన అగర్బత్తిలు వాసన పోకుండా రంగు రంగుల సెటోపేన్ సేవర్లతో సేకింగ్చేసి వాడుకొడానికైతే, అమ్మకానికైతే సిద్ధము చెయ్యాలి.

ముఖజీవనానికి తోడ్పాటు తీవ్ర కాలంలో గొప్ప యింటి గృహిణీ దగ్గరమంది, విత్యజీవనం గడవని వితంతువువరకూ ఏ ఎంట్రియడర్లయో ఏ లేసు కుట్టువతో, ఏ వడియూలు, అప్పడాలు, ఊరగాయలు వంటివో తయారీ చేయగలరు. కాని వాటిని స్వయముగా అమ్ముకుంటే వామోషీ అనే అభిప్రాయాల్లో ఉంటున్నారు. అందుచేత ప్రీల సంస్థలో, ఆయా పనివాళ్ళ సహకార సంస్థలో వదలాలి బోకున కొని, ప్లాకుచేస్తే సులువుగా సప్లయ చేయడం, ఉత్పత్తి పుంచి, అమ్మిపెట్టి, వచ్చిన డబ్బు పరిశ్రమలు, వడ్రంగం, కమ్మరం ఆ సరుకులు ఉత్పత్తి చేసుకొన్న వెడరు—పేము వస్తులు, బట్టలు—నారికి అందవేయడము, మొదలగు తట్టలు అల్లడం, విస్తళ్లు కట్టడం, సౌకర్యాలు కల్పిస్తే. ఈ గృహ పరిశ్రమలు తయారుచేయడం, గ్లాసు, పరిశ్రమలు ఇంకా విరివిగా జీవనోపింకాజీ వస్తులు, మట్టిబొమ్మలు, పాడిగా అవలంబించడంలాను, తదంతం వస్తులు, అగ్గిపుల్లల తయారీ, యారు చేసుకొన్న సరుకులు విక్రమాన గానుగలు, దంపుడు బియ్యం, యిండుకోవడంలాను పుండే ఇబ్బంది లేనట్టిగల పెంపకం, అగర్ వత్తులు దులు తొలగి, ఎండరెండరికో ముఖ చేయడం—ఇలా ఒకటేమిటి మనకు జీవనానికి తోడ్పడి. వారు భార్య విత్యజీవితంలా ఆవసరమైన వస్తువు నిర్మలతో ముఖిక్షంగా గౌరవంగా బ్రతలన్నీ మన దేశస్థులే ఉత్పత్తి చేయడ కదానికి పిలవుతుంది. మన్నమాట.

తయారుచేసే విధం వీటి తయారీలో చాలా పద్ధతులున్నాయి. అనేక రకాల పరిమళ ద్రవ్యాలు కలుపుతారు. ఖరీదైన సరుకులు వాడేకొద్దీ వాటి నాణ్యమూ, ఖరీదు హెచ్చుతూవుంటుంది. సాధారణంగా ఇంట్లో చేసుకొందుకు వీలైన విధానాలు ముందుచెప్పి, ఖరీదైన వాటి సంగతి, అగర్బత్తికంపెనీలు, నాణ్యత సరళితో చేసే వాటి సంగతి అతురన ఉదహరిస్తాను.

కావలసిన సరుకులు :—
1 మసిబొగ్గు పొడి, మెత్తగా చేసిజంల్లించింది 100 పాళ్లు
2 చుంచిగంధచెక్కపొడి 20..
3 సూరేశారం, పొటాసియం నైట్రిడని ఉపాకాయలతో వాడేది. 10 ..
4 సాంట్లాణిగాని, గుగ్గిలం గాని (పొడుం) 6 ..

కావలసిన సరుకులు :—
1 మసిబొగ్గు పొడి, మెత్తగా చేసిజంల్లించింది 100 పాళ్లు
2 చుంచిగంధచెక్కపొడి 20..
3 సూరేశారం, పొటాసియం నైట్రిడని ఉపాకాయలతో వాడేది. 10 ..
4 సాంట్లాణిగాని, గుగ్గిలం గాని (పొడుం) 6 ..

తయారుచేసే విధం వీటి తయారీలో చాలా పద్ధతులున్నాయి. అనేక రకాల పరిమళ ద్రవ్యాలు కలుపుతారు. ఖరీదైన సరుకులు వాడేకొద్దీ వాటి నాణ్యమూ, ఖరీదు హెచ్చుతూవుంటుంది. సాధారణంగా ఇంట్లో చేసుకొందుకు వీలైన విధానాలు ముందుచెప్పి, ఖరీదైన వాటి సంగతి, అగర్బత్తికంపెనీలు, నాణ్యత సరళితో చేసే వాటి సంగతి అతురన ఉదహరిస్తాను.

కావలసిన సరుకులు :—
1 మసిబొగ్గు పొడి, మెత్తగా చేసిజంల్లించింది 100 పాళ్లు
2 చుంచిగంధచెక్కపొడి 20..
3 సూరేశారం, పొటాసియం నైట్రిడని ఉపాకాయలతో వాడేది. 10 ..
4 సాంట్లాణిగాని, గుగ్గిలం గాని (పొడుం) 6 ..

కావలసిన సరుకులు :—
1 మసిబొగ్గు పొడి, మెత్తగా చేసిజంల్లించింది 100 పాళ్లు
2 చుంచిగంధచెక్కపొడి 20..
3 సూరేశారం, పొటాసియం నైట్రిడని ఉపాకాయలతో వాడేది. 10 ..
4 సాంట్లాణిగాని, గుగ్గిలం గాని (పొడుం) 6 ..

సంఘము, మనసుమ్యల ప్రవర్తన: నవ్వు

(సంభాషణ)

నీలం వైదేహి—జంపన కనకదుర్గ

కనకదుర్గ : నేను యిండాకటినుంచి చూస్తున్నా. ఆ అమ్మయింటలా వది వది నవ్వుతున్నారే. వారికేం ఏదా ?

వైదేహి : బహుగా విన్నుచూచి నవ్వుతున్నారేమో.

కనక : ఆ పీడిస్తూ నవ్వుతావే నవ్వుతేం ఆంత యిష్టమైతే, నీవు వెళ్ళి, ఆ అమ్మనుల్ని కలుసుకో.

వైదే : అలానే వెళ్ళా, మళ్ళీం చెప్పిందిక్కడ : వివాహంగా కూర్చుంటావు : దాగా ఆవహావ్యం లేకుండా ఒడలంతా కంపించేట్లు, పూర్తిగా అనుభవించి నవ్వు నవ్వు ఉదారిగుడ్డాన్ని కలిగిస్తుంది. సాధారణంగా....

కనక : సరేలే, ఏం చెప్పి కా వేదాంతం మొదలెట్టావు.

వైదే : ఇది వేదాంతం కాదు. ప్రతిదిన జీవితంలో చూడదగింది. మఱి ఒక్కటి అడుగుకాదు. చెప్తావా :

కనక : ఏమిటది : అడుగు.

వైదే : పీడు తెనాలి కామలింగది కథలంటే యిష్టమా :

కనక : ఎందుకిష్టం లేదు : అది నిజమో, కాదో కాని.

వైదే : మరి పిప్పి పిప్పిచాలెత్తే కామిడి కుమలున్నారో లేదోవి చూస్తావా

కనక : అది నిజమే. కామిడి లేకపోతే చాల పీరియట్గా ఉంటుంది పిప్పిమా.

వైదే : ఆదెందులంటే, అన్నటికన్నటికి వీలో ఏర్పడిన దుఃఖభావాలను శ్రోసిపుచ్చి మనోవికాసం చెందాలని వీవు కొరుతావు. దుఃఖము మనస్సును చిన్నబుచ్చుతుంది. ఏకాంతాన్ని వెదకమంటుంది. ఇతరులంటే అసహ్యం వుట్టిస్తుంది. సంతోషం దీనికి విరుద్ధమైతే, ఇతరులతో కలిసి, సంతోషాన్ని చెందుకొవాలంటుంది. అది ఒకరైననులే. పొదుకడైనను సరే. ధైర్యస్థైర్యములను కలిగిస్తుంది ఎట్టికానా రైవము కొంట మనోవికాసం వుట్టిస్తుంది. ఆ సంతోషానికి అవకాశం ఉన్నది. దేవుని సృష్టిలో నవ్వు లిగిన వాడు మౌనపుడు ఒక్కడే.

కనక : వీవు చెప్పిందంతా ఒప్పుకుంటాను, కాని దేవుని సృష్టిలో నవ్వు గలగినవాడు మానవు డొక్కడే అన్నావే, బాకీతో మాత్రము నేను పూర్తిగా ఏకభవించలేను. అంతువులుకూడా నవ్వుతాయట, కోతి నవ్వుదు. ఇకిరింపుద్వారా చూస్తుంది ఇతర అంతువులు తమ నవ్వును తోకాడించి చూపుతాయి. అయితే మానవుడు తన

తెలివి మనయోగించి నందామసారంగా నవ్వాని. కాని బాల మంది ఊసుపోక వెకిలింపు నవ్వుతారు.

వైదే : నిజంగా వారు ఎప్పుడూ నీరియన్ మొహం పెట్టుకొని, ముచ్చలాగా ఉండేవారికింటే నూరురెట్లు మేనుకో....మరి సాధారణ ముగా మనస్సులు ఎందుకు నవ్వుతారో ఆలోచించావా.

కనక : ఎందుకూ. ఏదైనా తమాషా విషయం వింటే నవ్వుతారు. అదేం చిట్కు ప్రశ్నా :

వైదే : పిడి తమాషా విషయం అంటావు : ఉదాహరణంగా :....

కనక : ఆ....ఆదెలా చెప్పడం. నేనేం వికటకవివా :

వైదే : పరిహాసం చేస్తున్నావే కాని పీడు ఏదైనా పరిహాసపుడ విషయం తెలిస్తే నవ్వుతావుకదా. మొన్న మా అన్నయ్య చెప్పాడు. ఒక నైంటిపిక్ డైజస్టులో చదివివుట్టుగా. పరిహాసాన్ని ఆర్థం జేసుకోవడం ఒక నవ్వుక్రియొక్క తెలివినబట్టి వుంటుంది.

కనక : అది నిజమంటావా :

వైదే : కాకపోతే. మనం విన్నతనంలో దేన్ని చూసి నవ్వుతాం : నర్కన్లో బహుశ వికారి మొహంపెట్టి, వికారపు కూతలు కూస్తే పిల్లలు వదివది నవ్వుతారు. పెద్దవారు దాన్ని చూసి మందహాసం చేస్తారు. ఎందుకంటావు :

కనక : వారి తెలివి తక్కువైందేమో :

వైదే : నీ తెలివి ఎక్కువైందంటా విన్నాడు....మరి దానికి విజమైన కారణం వారి తెలివి ఎక్కువై నందుచేతనే :

కనక : ఎలాగా :

వైదే : చిన్నతనంలో బుద్ధితక్వలత తక్కువకొబట్టి నవ్వు కలిగిందా లంటే అహాన్ నో లేక కామెడియన్ అధికంగా శ్రమపడాలి. వికారిపు మొహాలు పెట్టాలి, క్రింద పడాలి, పడిన తరువాత దెబ్బతిగిసి, దుంకు మూలగాలి, ఇతరులచే దెబ్బతివాలి....ఇలా ఎన్నో మోటుపనులు చేస్తే ఎవ్వరి గెలుగుతుంది,

కనక : బాదులే ఇప్పుడు అట్టి పిచ్చిచేష్టలు చూడాలని బుద్ధివంతుడు.... నవ్వులేను కూడా....

వైదే : ఇప్పుడు నీకు నవ్వు కావాలంటే అట్టి పిచ్చిచేష్టలు అక్కర లేదు. జీవితంలోని అవకాశాలను చూస్తేదాని, పీడు నవ్వు వుట్టుతుంది. ఉదాహరణంగా....దార్ల దాస్లన్ పిక్ ఒకదాన్నిగూర్చి

చెప్పాను. దాంట్లో అతడు ఒక కాల్పితుడుగా నటిస్తాడు. అతని వని ఒక యంత్రాన్నిచేసి పెక్కు దేశాల్లో నొక్కటి మాత్రమే. సానమును దుంచబడిన అడ్డు గడియాల (టోల్స్) త్రిప్పుతామే.... కర్మాగారములో అతడుండు గడియాలెల్ల అంకి పిలుచి లేదు. బోల్డెంను త్రిప్పుతామే.

తనక : అందేమి నవ్వు గలిగిస్తుంది ?

వైదే : అతడు ఆ వని ఆ పెద్దకర్మాగారములో గొప్ప సీయన్ గా చేయడం, అలసిపోవడం, తప్పులు చేయడం. కర్మాగారముంచి బయటపరిసర తర్వాత కూడ ఏది చేతికడినా అడ్డుగడియాలాగ త్రిప్పుట మొదలిడడం....

తనక : ఇక బార్లీ బాస్టిన్ చేస్తే దారి గమ్మత్తుగానే ఉంటుంది.

వైదే : కాని దాని అంతర్భాగము తెలిసికొంటే మన నవ్వు ఇంకా కదిక మౌతుంది.... అచిత్రంలో అతిదేమి చూపాడంటే.... యంత్రాలలో పనిచేసే మానవుడు చిన్నచిన్న సమయంలో తన మానవత్వములతో బోపి యంత్రాలవల్లే ఆత్మహీనుడౌతాడని.

తనక : మనల నవ్వింది, మన తప్పుల మనచేతనే గ్రహింపచేయించి, వానిని హాస్యాస్పదం చేయడానికి చూచాడన్నమాట.

వైదే : మన తప్పులు హాస్యాస్పదములే. కాని ఎన్నో కారణాలచేత మన తప్పుల, దురభిప్రాయాల, దుశ్చేష్టల నిజరూపమును గ్రహించక, వానిని మనము ఒప్పులుగా, పరిమాపదులుగా తలచు కొంటూ వుంటాము.

తనక : కాని నిజవ్యభావము తెలిపింజాలంటే, ఒక యంత్రమ మార్గము, కానివి హాస్యాస్పదం చేయడం అన్నమాట. ఔనాను.... ఇప్పుడు క్లిప్తగొస్తుంది బార్లెస్ డిక్టేషన్లు తన కాలములోని సంఘము నందు అనకతనకల తన నవలలో చిత్రించి, హాస్యాస్పదం చేశాడంటారు.

వైదే : అతని నవలలోని పాత్రలు సంఘములో దోషము మూర్ఖతవించిన వారవుతారు. అపీనులో తనకు గొప్ప అంకణు లేకపోయినా, అడంబరంగా, అబ్బాటంగా ఉండే బంబుల్ వంటివారు ఎందరు లేరు? ఎందరు ఆగావారులే లేదో ఐక్యతము రాగలదని దుర్వకస్థితిలో గూడ సంతోషపడుతున్న మికాబిచువంటివారులేరు.

తనక : అక్షరాల నిజం.... మనకేళంగా వీరేళలింగం పంతులుగూడ మన సంఘపు అనకతనకలను ప్రహసనాలలో నవ్వుపుట్టనటు వ్రాశారు గదా.... నిజంగా నవ్వు చాల బలవత్తరమైన అయిదంగూడ కాగల దన్నమాట.

వైదే : కాకపోతే ఒక్కసారి అలాచించి చూడు. కృష్ణదేవరాయలు ఎంతటివాడు.... ఆ కాలపు చ జాలంటే ఎంత అధికాంముంబంది? అట్టి వారికీకూడ ఎక్కిసార్లు తెనాలి రామలింగం నవ్వుకలిగించి తప్పులను గ్రహింపచేసేవాడు!

తనక : ఆ.... ఇంద్రుని సభలో హాహా, హీహీ ... అనే హాస్యగాళ్ల మహాశ్వరుని సభలో తప్పించి, అత్యుచిత క్రవర్తి కొలుపు కూటంలో మీరబలే. ఇలాంటి తెగకు చెందినవారిన్నమాట. నవ్వు చేత ఏదైనా చెప్పి మానిలే దావలన క్రోధము వుల్లదు.... చించి మనస్సుతోనే తమతమ తప్పులు చున్నవ్యలు నవించుకొంటారన్నమాట.

వైదే : ఆనవ్యచేత మహాకార్యం సాదించిన వారలలో వాల్లే రాకడు. ప్రెంచి గ్రంథకర్త. అతడు తన కాలపు సంఘములోని మూఢ నమ్మకాలను బేదించడానికి నవ్వును ఆయుధముగా గైకొన్నాడు. గొప్ప కాట్యాన్ని సాధించి నేను మూఢనమ్మకాల నవ్వుడు త్రోసివెట్టితి అన్నాడు.

తనక : నిజమే. చాలసార్లు ఒకడుతప్పులుచేస్తే మనవారికి వాటినిగురించి చెబితే, నీవెవ్వరు నాకు చెప్పడానికి మూర్ఖత్వం మీద ఇంకా గట్టిగా ఆతప్పలే చేస్తారు. సంఘములో యిది చాల సామాన్యం గదా. అదే వానిని పెగుటాటుచేస్తే, సిగ్గునడి వానిని వారే పదులు కుంటారు.

వైదే : ఔను. ఇప్పుడు మన సంఘములో మండు అనకతనకల, మూఢ నమ్మకాల, పనికిమాలిన భేదాల—అవి ఎంత ప్రాచీనమైతే నేను— పెగుటాటు చేయడానికి ఒక వాల్లేసుంటే ఎంత బాగుండును.

తనక : ఔనాను. ఇదిగో ఇత మనం మాట్లాడుకునేసరికి ఆ అమ్మాయిని ఇంకా నవ్వుకుంటూనే యున్నాడు.

వైదే : అదీ మంచిదే.... సంతోషం నగం బలం కదా.

ప్రకటన

మార్చి 22-3-1962

ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక

ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుండి 15వ తేదీవరకు ఆలావాణి వివిధ కేంద్రాల కార్యక్రమ వివరాలతో 22-3-1962వ తేదీ వాటి ఉగాది ప్రత్యేకసంచికగా వెలువడుతుంది.

ఆకర్షణీయమైన ద్వితీయముఖచిత్రముతో, అదనపు పేజీలతో, ప్రసంగాలతో, ఇతర రచనలు, రేఖా చిత్రాలతో సర్వాంగ సుందరంగా ఈ సంచిక ప్రత్యక్షమవుతుంది.

వాణి ప్రత్యేక సంచిక విక్రియత వెల 35 నయాపైసలే. మీ కాసీలను మీకు దగ్గరగావున్న మీ పబ్లికేషన్ల ముందే రిజర్వు చేసుకోండి.

ఎడిటర్ : 'వాణి'

ఆల్ ఇండియా రేడియో,

24, కచేరీగోడ్డు, మైలాపూర్, మద్రాసు-4. అవి వ్రాయండి.

హెచ్చు నాణ్యత గల
బిస్కట్లు

జీవిత విజయ సాధనలు : లేఖలు

వనం దురాకుమారి

ప్రతిరోజూ సాయంత్రం కాలేజీ నుంచి రాగానే అచ్చమైన నేను ప్రశ్నించేదేమంటే "కల్పవృక్షం" వచ్చాడా? అమాట విని పక్కంటి వాళ్లు నవ్వుకుంటారు నిజంగా నాకే కాదు, దాని నుండి పోస్ట్మేన్ అంటే సరిగ్గా కల్పవృక్షం లాంటినాడే. ఆకస్మాత్తున ఆత్మీయులకోసం ఎదురు చూచినటుగా అలా నిరీక్షించడం, చక్కగా మాట్లాడడం, నలుగురికీ అతడు వీటికొకటి వచ్చి మన రిజిస్ట్రేషన్ వరిచయం చేసుకోవటం. ఉపయింటి ముందకు వచ్చేటాగా గుండె వ్యాసా లీయగలగడము యిలాంటి మరింత వేగంగా కొట్టుకోవడం, వాటికిమల్లనే చక్కని ఉత్తరం అయ్యో మన యింటికి వస్తాడోరాదో వ్రాయగలగటమూ ఒక కళే. నం అని—ఇంతాచేసి మన యింటిముందు నుంచే అతడు అగకుండా వెళ్ళిపోవడమే గనక తలపిస్తే మరి చూడాలి మన అవస్థ అనువా, మర్నాడు మళ్ళీ అదే విరీక్షణ.

కొందరికి ఉత్తరాదు అందుకోవడం యిష్టమేగానీ, జవాబులు కామడం మాత్రం బద్ధకం. "ఎప్పుడూ ఏ ముంటాయమ్మా ఆ ఉత్తరాలో అలా ప్రాకులాడుతారుగాని...." అంటారు కొందరు.

రకారకాలు

నిజంగా ఎన్నో సేషన్ల విమోచనం కొస్తాయి జాబులు. వాస్తవో కృతించి నిరీక్షించిన హృదయాలను నేడ తీగేవి కొన్ని వేదసలూ ఉన్న మనుష్యులకు తీరటను చేసారేవి కొన్ని. భగ్గుహృదయాలకు కథూ

రం ముక్కల్లాంటి చల్లని పలకులను ఆదాపాదదా అందించేవి మరికొన్ని జీవితాంతు తలక్రిందులే చేయజాలినవీ ఒకటిమిటి—అధికారులమధ్య నడిచేవి ఆత్మీయులమధ్య జరిగినవీ—ఆకాశకామన్నలు కాసేవీ—ఇలా ఎన్నెన్నో రకాలుంటాయి.

చక్కగా మాట్లాడడం, నలుగురితో వరిచయం చేసుకోవటం. ఉప వ్యాసా లీయగలగడము యిలాంటి వాటికిమల్లనే చక్కని ఉత్తరం వ్రాయగలగటమూ ఒక కళే. నం గీతం, సాహిత్యం, చిత్రలేఖనం లాంటి లలిత కళలు కాకపోయినా చతుష్పాస్తికకలా ఉన్నట్లే నేర్చుకో లోకంలో వ్యవహరించటం, వది మందిలో మనుల్లా, ఎవరినీ నొప్పించకుండా చాచకళ్యాంగా మన అవసరాలు తీర్చుకుంటూ అన్ని సమర్థించు కుని ఎవరచేతా చూటవడకుండా వది మందిలోనూ బానిసించుకని రావటం మన్నది నిజంగా విశేషమే. అది చేత కానివాళ్లు, జీవితంలో దేన్నీ సాధించలేరు పెద్దగా లలితకళలలో మనకు బాధే. కాని అసలైన లేఖలు అందు మధ్యగానీ ఓలేఖ గ్రాయబడి. దాని ప్రావీణ్యతగానీ, ప్రజీకంగానీ లేక ఉన్న వారికి ఎంతటి ఆనందాన్ని కలికొంది అందలి విషయముల్పూర్ణంగా రాయినా యిబ్బంది లేదుగానీ, యీ గీసాయో రాసేవారికి అంతటి ఆనందం ప్రదానం కాబట్టి వాడే పదకాం

చిన్న ఉన్నవాళ్లూ గనక మనము దాన్నే కలిగిస్తాయి. అలాంటి లేఖలు సమర్థులం కాకపోతే మనకు జీవన రచించగల్గటమే కళ అనిపిస్తుంది. యాత్ర కాస్త కష్టమే అవుతుంది. ఉత్తరాలే శరణ్యం

ఉత్తరానికి వెళ్ళిన అమ్మాయి దగ్గరనుంచి వచ్చే అకాద్దుముక్క కోసం అమ్మా, నాన్నా అతురతతో, అహర్నిశలు ఎదురుచూస్తుంటారు. అది తెచ్చేది క్షేత్రసమాధానాలు నాలుగు ముక్కలే అయినా అతలిదండ్రుల హృదయాలను అనందంలో తేల్చి వేయగలదు. అదే వదికోజాలు అల క్యంగా వస్తే వారి గుండెలు తల్లడిల్లి పోతాయి దూరేశ్వరంలో ఉన్న భర్త సంగతులుగానీ కాని జేళ్లలో పున్న కొడుకు సంగతులుగానీ తెలుసుకో వాలంటే మరి ఉత్తరాలే గదా శరణ్యము!

అందరికీ అలవడని చిత్రమైనకళ భావాన్ని ఆశ్రయించే ఉంటుంది. కొందరికేమిటో అనలు ఉత్తరం అలా కావచ్చును రసోచిత కాని భావ గాయటమే చేతకాదు సరిగదా పైగా అసాధయోగ్యమూకాదు, అష్టదశన విసుగు విరాజుగూడా. వాళ్ళు చదవకమూ కాదు, ఉదాహరణకు ప్రేమి వటంమన్నా బాధే. కామటమన్నా కుల మధ్యగానీ, మాతన దంపతుల లేరు పెద్దగా లలితకళలలో మనకు బాధే. కాని అసలైన లేఖలు అందు మధ్యగానీ ఓలేఖ గ్రాయబడి. దాని ప్రావీణ్యతగానీ, ప్రజీకంగానీ లేక ఉన్న వారికి ఎంతటి ఆనందాన్ని కలికొంది అందలి విషయముల్పూర్ణంగా రాయినా యిబ్బంది లేదుగానీ, యీ గీసాయో రాసేవారికి అంతటి ఆనందం ప్రదానం కాబట్టి వాడే పదకాం

లిఖితరూపంలో మరొకరికి పంపే సందేశాన్నే లేఖ అంటారు అనలు లేఖ రచనలో మనం గమని చవల నిస ముఖ్యమైన విషయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి ప్రధానమైనది భాము అభావమే రసాన్నిబట్టి ఉత్పన్నమవుతుంది రసమంటే సవగసాల్లో సందర్భాన్నిబట్టి. ఆలేఖలు జరిగే వ్యక్తులమధ్యగల సంబంధాన్నిబట్టి నిర్ణయించబడుతుంది. అలాగే కోలేఖలో సందర్భాన్ననుసరించి పద రసముల సమ్మేళనమూ అవసరమే అవుతుంది, వ్యక్తులు పరస్పరమూ తమ మనోభావాలని వెల్లడించుకొనే సాధనమేగదా భావ! అది రసాన్ని

చిత్రానియకా

హెచ్చు నాణ్యత గల బిస్కట్లు

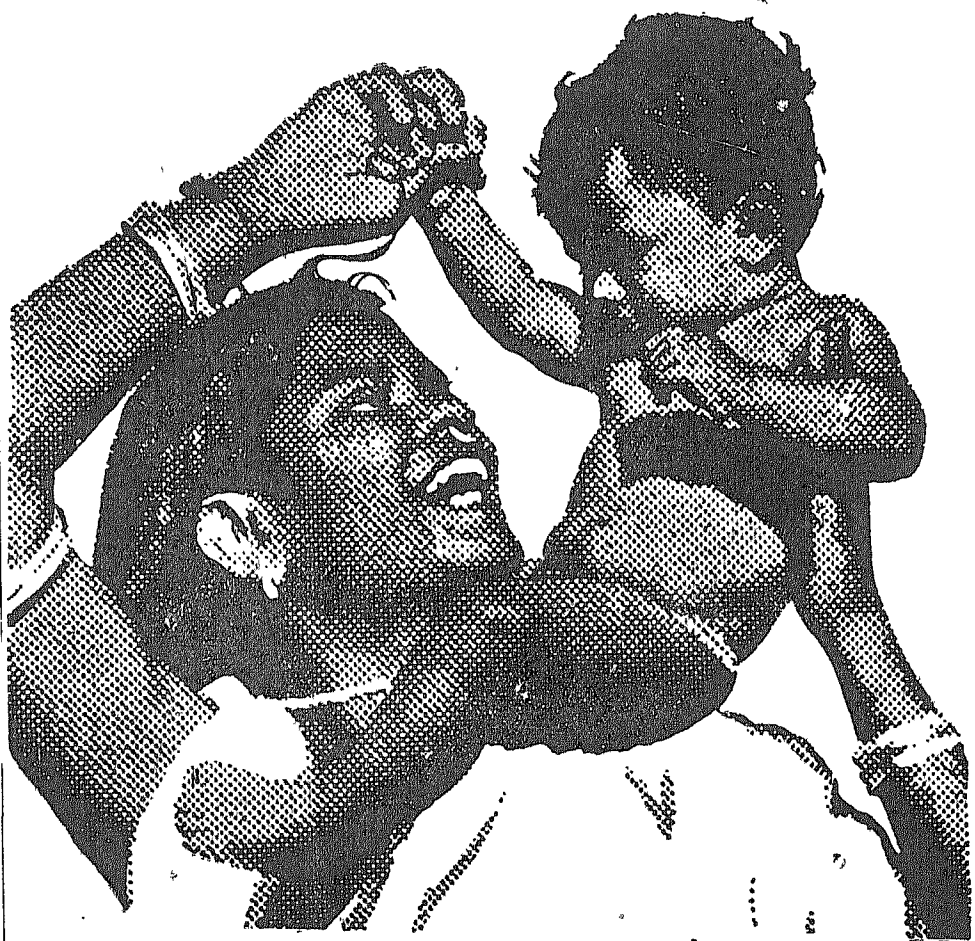
అతితంగా మధురంగా, సుద్భితంగా ఉండాలిగానీ, గంభీరంగా కటువైన పదాల సమ్మేళనంతో, ఎ యుద్ధరంగా న్నో వర్ణిస్తూన్నట్లుగా ఉంటే అది వరసమైన లేఖ అనిపించుకోదు అంతేకాదు, భాషలో మనం మనించ వలసివేడి, ముఖ్యమైనది మరొక టుంది లేఖ మొదటినుంచి చివరి వరకూ సరళముగా ఒకే రకమైన భాషలో ఒకే రకమైన శైలిలో దాదా శంగా సాగిపోగలగలి

పదాల పొందిక

మంజుచెప్పామన, మనం ఎవరి శైలే కాస్తున్నామో ఆ వ్యక్తులకూ మనకూ గల సంబంధాన్నిబట్టి భావం పదాల పొందిక, భాషాకూడా ఎక్కువ కోవాలని, తలిదండ్రులకు కాసే ఉత్తరాల్లో గౌరవ ప్రేమలతోపాటు కొంచెం చమత్కారం వుంటుంది. తన కంటే చిన్నవారైన తమ్ముల! చెల్లెళ్ళకీ రాస్తే, అందులో నాత్మ్యం అధికంగా వుంటుంది పూజ్యులైన గురువులకి పెద్దలకి రాసేదాల్లో కేవలం గౌరవం, భక్తిప్రవర్తనలు పక్షతూ వుంటాయి దంపతుల మధ్య అనురాగ ప్రదర్శనం, శ్రమ గల భావాలకే ఎక్కువ అవసరం వుంటుంది ఇలా వివిధ రసాలకూ అనుగుణ్యమైన పదకాలాన్నీ మనం ఎక్కువగాటాము లేకపోతే అవగాహన వుండి, రసభాస అవుతుంది. మొన్న మా తాతగారికి ఒక యాంబు వుత్తరం వ్రాశాడు.

ప్రణాళిక ద్వారా మీకు కలిగే ప్రయోజనాలు ఇతోధిక మైన ఆరోగ్య సదుపాయాలు

పల్లెలకి, పట్టణాలకి వ్యవస్థమైన మంచినీటి సదుపాయం,
14,000 అప్పకరాలు, వైద్యశాలలు, 2,40,100 పడకలు,
81,000 డాక్టర్లు, 10,000 మాతాశిశు ఆరోగ్య కేంద్రాలు
మలేరియా, డియ, మళూచి మొదలైన వ్యాధులను
అరికట్టే పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా
మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరయేసరికి ప్రజల ఆరోగ్యభివృద్ధి

ప్రణాళిక విజయానికి తోడ్పడండి తద్వారా

మూడవ
పంచవర్ష
ప్రణాళిక

ప్రతి ఒక్కరికీ

ఆనందదాయకమైన జీవితం

“చి॥ సో॥ మా అమ్మగారు మా
 శాన్సగారి అబ్బికానికి వారంరోజులు
 ముందే మరణించారు” అంటూ, అది
 విని మేమంతా విరగబడి నవ్వుకు
 న్నాము. తానె ఒక్క వాక్యంలో మా
 ఎన్ని అనందరూపిణులైనా మా
 దండి—అనలు ఒక్కొక్క వయసు
 వారిని నంబోదించటానికి ఒక్కో
 వద్దతి వుంటుంది. ఒక్కొక్క రకం
 లేఖ ముగించే వద్దతి వున్నది. చిన్న
 వాళ్ళకు కాసే జాబులో గ్రహించ
 వలెను అని రాస్తారు. పెద్దలకు రాసే
 వాటిలో చిత్తగించవలెను, అంటాడు
 ముగింపులో. ఉత్తరంపైన కుతం
 అనో, కేమం అనో రాయలం మన
 అందరికీ అనుభవంలోని సంగతే.
 అది రాయని జాబు అవుతాన్ని
 మోసుకువస్తుండని యిట్టే తెలుస్తుంది.
 వెనుకటికి ఎవరో వ్యంగ్యంగా
 అన్నారు ఒక స్త్రీ రాసిన లేఖలో
 ముఖ్యమైన విషయాలు ఎన్నడూ
 ఉత్తరం ముగించినకాక అంతలో
 కాసే పోస్ట్ స్క్రిప్టులో వుంటాయని.
 అంటే లేఖనిండా అవసరమైన సంత
 గతులు నింపి అనలేనని పర్చిపోతా
 రని వారి భావం.

అక్షర రమ్యత

మరొక ముఖ్యమైన అంశం అక్షర
 రమ్యత. అదే అక్షరాల పొందిక.
 కొందరి దసూరి గుండ్రం గాముత్తా
 ర పోవలా చూడ ముచ్చటగా వుంటే మరొక
 ఎంతో లోకం. నేర్పు

టాండ్ చక్కని దస్తూరి వుండటమూ
 అద్భుతమే ఎంతమంది భావాలతో
 మధురమైన లేఖ వ్రాసినా దస్తూరి
 తాగుండకపోతే ఎవరంటా మనము
 తగినంత సహనంతో చదవలేము.
 డాక్టర్లు తానే జిబుగు దస్తూరిగురించిన
 తమాషాలు మనం వింటూనే వుంటా
 ము. ఒక డాక్టరుగారు భార్యామణికి
 జాబు రాస్తే దాన్ని అవిడమొందుల
 పావులోకి వెళ్ళి చదివించుకోవలసి
 వచ్చిందట అలా మనము కాసే
 పుత్తరంలో నగం కర్తం కాకుండా
 చదివే వాళ్ళు విసుగెత్తి అవతలి
 పాడేసేలా వుండకూడదు ఎన్ని
 సేజీలు రాసినా దాన్ని అందుకుని
 చదివే వ్యక్తికి అలసట, విసుగుదల
 లేకుండా ప్రతి పంక్తిలోనూ ఉత్సా
 హాన్నే పొందేలా వుండాలి. అందుకు
 కేవలం అక్షరాలు అందంగా వుండే
 చాలదు. అని సరిగా అర్థం అవాలి
 కూడా. ఒక అక్షరం మరో అక్షరంలా
 కనిపించిందంటే అద్దమే తారుమాటు
 అవుతుంది సరికదా కొన్ని సందర్భా
 లలో చాలా అనర్థాలుకూడా సంప్రాప్త
 మవుతాయి. విషయ విమ్ము అన్న
 మాట కాస్తా, విషయ విమ్ము అని
 దిద్దేసరికి కథ ఎలామారినో చంద్ర
 హాస చరిత్ర తెలుపుతుంది.

నిజంగా కళ

కొన్ని రకాల జాబులు వ్రాయడ
 వున్నది నలుగురికీ పందిపెడుతూ

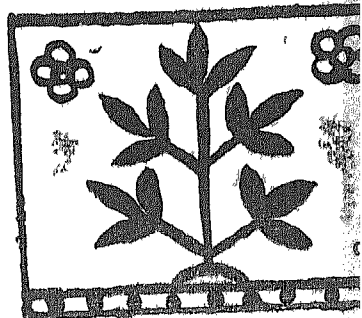
కావాలి వదలు గడుసుగా ఎన్నుకొని
 రాయవలసి వుంటుంది రాసేవారికి
 అందుకునేవారికి దాని నిజమైన భావం
 గోచరించి, అన్యులకు సాధారణ
 మనసిందేలా రాయవలసిన పరిస్థితులు
 వుంటాయి. ఇవన్నీ రాజకీయమైన
 లేఖలకు వర్తిస్తాయి. అత్తవారింటి
 నుండి అమ్మాయిరాసే జాబులు
 అలా భవనిగర్భితంగానే వుండాలి.
 కొన్నిసంసారాల్లోకోడళ్ళు పుత్తరాలు
 రాయగూడదనే అక్షయం అయిపోతే
 రాసినా వాటిని నఖశిఖనర్యంతం శిల్ప
 పరిక్ష చేసినవీడటనే పాస్టలో కీసా
 దు అలాంటివన్నీ జాగ్రత్తగా
 రాయకపోతే కోరి ప్రమాదాల్లో చురు
 క్కోవలసి వస్తుంది మరి కోడలు
 అందుకే వెనకటికి ఒక యిల్లాడ,
 తండ్రి—“అత్తంటి సుఖం ఎలా వుంది
 కిల్లి” అంటే—“మోసేటి దెబ్బలా
 ఉంది శాశ్వాత” అని అన్నదట.
 అలా ఉత్సాహంతో గుంభనగా
 వెంటనే ఎదుటివాళ్ళకు అంతర్లీన
 మైన భావము అంతుపట్టని విధంగా
 పుత్తరాలు రాయటం సమర్థి. చుకో
 టంనిజాగా కళ.

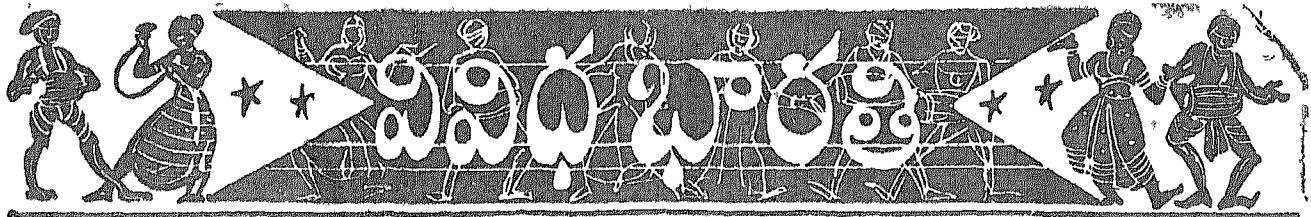
జీవిత విశేషాలు

అమ్మాయిలు వస్తే ఎదిరకళగారు ?
 జీవించటమే ఒక కళ మిగిలిన
 కళ. తీర్చి అది జయప్రదంగా. సుఖ
 ప్రదంగా సాగటానికి అమలైన నాం
 గులు. తను హాయిగా బ్రతుకుతూ
 తన చుట్టూ వున్నవారి బ్రతుకులు
 కూడా కాంతివంతంగా చేస్తూ. తనకు
 వున్నది నలుగురికీ పందిపెడుతూ

జీవితం గా సుఖపడగలగటానికి
 యివన్నీ సహకరిస్తాయి.
 ప్రతివ్యక్తి జీవితంలో ఏదో సంత
 దర్శనంలో ఏదో లేఖలు రాయవల
 సిందే. కొందరు గొప్పవారి జీవిత
 విశేషాలు వారు యితరులకు రాసిన
 లేఖలనుండే గ్రహిస్తారు. గాంధీజీ,
 రవీంద్రుడు, వివేకానందుడు, మీరా
 బెన్ మొదలైన వారి లేఖలవల్ల
 మనము ఎన్నో విశేషాలు గ్రహించ
 గలుగజూస్తాము నెహ్రూజీ ఇంది
 రకు రాసిన లేఖలు అలాంటివేకదా.
 అటు అంగ సాహిత్యంలో గడుసుగా
 రచనలు చేయటంలో శర్వరి అయిన
 శామ్మూర్ జాన్సన్, లార్డ్ ఛెస్టర్
 ఫీల్డుకు రాసిన లేఖ మచ్చుకునక
 అన్న విషయం జగన్నిదితం. ఇలా
 చెప్పేకొద్దీ వింతయినా వుంది.

ముచ్చటగా క్లుప్తంగా చెప్పుకోవా
 లంటే, మంచి లేఖ రాయటానికి
 భావము, భాష, రచన, అక్షర
 రమ్యత ప్రధానమైనవి అని జిప్త
 యంతుండుకుంటే చాలు అప్పుడు
 మనయూ చక్కని లేఖలు సందర్భ
 భుద్ధిగా కావగలము.

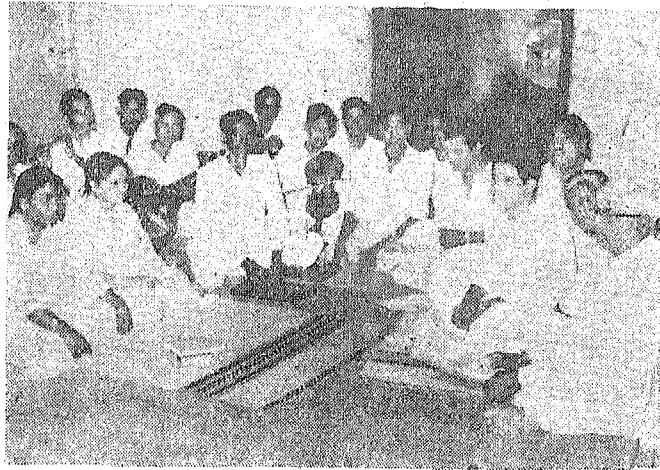
అన్నింటి భారత కదంబ కార్యక్రమము

<p>మార్చి 16-వ తేదీ కుర్రవారి, మండి మార్చి 31-వ తేదీ, శనివారం వరకు (మార్చి 18 25 ఆదివారము మినహా)</p> <p>ప్రసారము I 42-13 మీ (7120 కిలోహెర్ట్స్) 41-32 మీ (7260 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>7-00 అరుణోదయ పంగిళ మంజు 7-30 వందనవారి తల్లి గీతావళి 8-00 యుంకార్ నాద్య పంగిళం 8-15 స్వర్ణసంగమ కదంబ కార్యక్రమము 8-30 మధువనీ 8-57 యుర్రోళా నేటి కార్యక్రమముల వివరాలు 9-00 ప్రసాత సమాచిత</p> <p>ప్రసారము II 25-27 మీ (11870 కిలోహెర్ట్స్) 31-28 మీ (9590 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>11-00 అంద్రధనుస్సు కదంబ కార్యక్రమము 12-00 ప్రసాత సమాచిత</p> <p>ప్రసారము III 25-36 మీ (11830 కిలోహెర్ట్స్) 31-28 మీ (9590 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>2-00 మనోరంజన మిరుకోరిన పాటలు 3-00 ప్రసాత సమాచిత</p> <p>ప్రసారము IV 31-41 మీ (9550 కిలోహెర్ట్స్) తర్వాత సంగీత కార్యక్రమము</p> <p>4-30 శీతమాలిక 4-45 అంజలి-గీతావళి 5-00 నాద్య పంగిళ</p>	<p>6-15 మధుర శీతం మిరుకోరిన పాటలు (బుధ, కుక్ర, ఆదివారములు) 6-40 శానామృత శాస్త్రీయ రంగిలం 7-15 ప్రసాత సమాచిత 7-30 ప్రసారము V 31-41 మీ (9550 కిలోహెర్ట్స్) 41-32 మీ (7260 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>8-30 తార్కావర్ ప్రసిద్ధ పురాణ ఆటలు 8-45 ఉదయశాన్ దేశభక్తి గీతాలు, బృందావనము 7-00 పుష్పావళి మిరుమెచ్చిన పాటలు 7-30 గణపా గీతా గుచ్ఛము 8-00 ప్రతాపతి శ్రోతల ఉత్తరాలు 8-10 తనైపంతి ముగం పంగిళం మిరుకోరిన (బుధవారములు) 8-30 మన-చాప-గీత మిరుకోరిన పాటలు 9-00 హవామహల్ నాటికలు, రూపకములు, హాస్య రచనలు</p> <p>9-15 మంజుషా జానపద, ప్రాంతీయ పంగిళం 9-30 రాక్షతండ్ 9-42 యుర్రోళా రేవతి కార్యక్రమముల వివరాలు (శనివారములు మినహా) 9-45 ప్రసాత సమాచిత ప్రత్యేక కార్యక్రమము</p> <p>మార్చి 17, 24, 31 శనివారాలు 9-45 మండి 11-00 వరకు 50-38 మీ (5955 కిలోహెర్ట్స్) 10-00 మండి 11-00 వరకు 41-32 మీ (7260 కిలోహెర్ట్స్) 9-45 నాదతంజని నాద్య పంగిళం 10-00 శీతమంజరి లలిత పంగిళం 10-40 తంకనాటి లలిత శాస్త్రీయ పంగిళం</p>	<p>10-57 యుర్రోళా వచ్చేవారపు కార్యక్రమాలు వివరాలు 11-00 ప్రసాత సమాచిత మార్చి 18 25 ఆదివారాలు యుల్లిమైన పండుగ దినాలు</p> <p>ప్రసారము I 42-13 మీ (7120 కిలోహెర్ట్స్) 41-32 మీ (7260 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>7-00 అరుణోదయ పంగిళ మంజు 7-30 వందనవారి తల్లి గీతావళి 8-00 యుంకార్ నాద్య పంగిళం 8-15 స్వర్ణ సంగమ కదంబ కార్యక్రమము 8-30 శీతంభుతి కహనీ పాటలతోబాధించే కళ 8-57 యుర్రోళా నేటి కార్యక్రమముల వివరాలు 9-00 ప్రసాత సమాచిత</p> <p>ప్రసారము II 25-27 మీ (11870 కిలోహెర్ట్స్) 31-28 మీ (9590 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>10-15 తంకనాటి, తత్వాత్మక నాటికలు, హాస్యరచనలు, కథలు 11-00 బాన్ బహురే 11-30 చోతరా మిరుకోరిన పాటలు 12-00 ప్రసాత సమాచిత</p> <p>ప్రసారము III 25-36 మీ (11830 కిలోహెర్ట్స్) 31-28 మీ (9590 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>2-00 మనోరంజన మిరుకోరిన పాటలు 3-00 అస్సామర్ మిరుకోరిన పాటలు 3-30 ప్రసాత సమాచిత</p>	<p>ప్రసారము IV 31-41 మీ (9590 కిలోహెర్ట్స్) తర్వాత సంగీత కార్యక్రమము</p> <p>4-30 శీత మాలిక 4-45 అంజలి-గీతావళి 5-00 నాద్య పంగిళ</p> <p>ప్రసారము V 31-41 మీ (9550 కిలోహెర్ట్స్) 41-32 మీ (7260 కిలోహెర్ట్స్)</p> <p>6-30 తార్కావర్ ప్రసిద్ధ పురాణ ఆటలు 6-45 ఉదయశాన్ దేశభక్తి గీతాలు, బృందావనము 7-00 పుష్పావళి మిరుమెచ్చిన పాటలు 7-30 గణపా గీతా గుచ్ఛము 8-00 ప్రతాపతి శ్రోతల ఉత్తరాలు 8-10 తనైపంతి ముగం పంగిళం 8-30 మన-చాప-గీత మిరుకోరిన పాటలు 9-00 హవామహల్ నాటికలు, రూపకములు, హాస్య రచనలు 9-15 మంజుషా జానపద, ప్రాంతీయ రంగిలం 9-30 రాక్షతండ్ 9-42 యుర్రోళా రేవతి కార్యక్రమముల వివరాలు 9-45 ప్రసాత సమాచిత</p>
--	--	---	---

అంతర వివరములు : ప్రొడ్యూసర్ : 'రేవతిబావ' అకాదమి, హైదరాబాద్, తంబాకూరి.

ముజహిద్ అలీ అన్సారి: సంగీత రచన
జానపద సంగీత కార్యక్రమము
(హైదరాబాద్, మార్చి 16)

'మార్క్సిస్టు చరిత్రం' మేలబూర్ సృత్య సంగీత నాటికలో
పాల్గొన్నవారు (విజయవాడ, మార్చి 16)

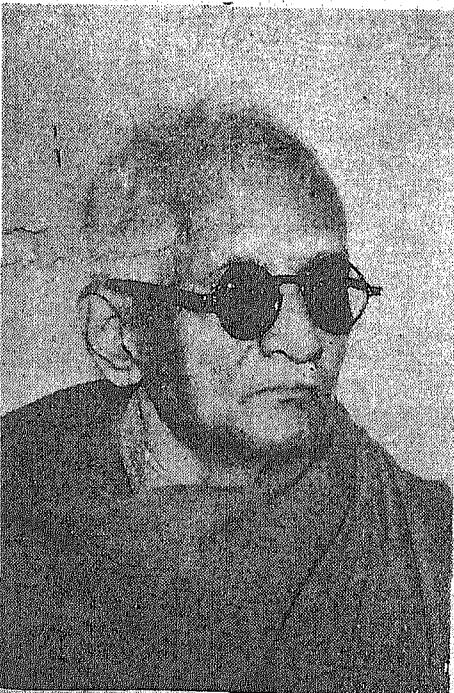
వి. వి. క్రాస్:
'This week in Madras' లో ప్రసంగం

'ఖంకోసం' నాటికలో పాల్గొన్న ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాల బృందము
(ఇటివల విజయవాడనుండి ప్రసారితము)

బందరు హిందూ కళాకాల బృందగానం
(విజయవాడనుండి ప్రసారితము)

గ్వారం వెంకటస్వామి నాయుడు [మార్చి 17]
(అఖిల భారత సంగీత కార్యకర్త)

సిద్ధేశ్వరి [మార్చి 24]

అర్. దుర్గాంబ: హరికథా కాలక్షేపం
(విజయవాడ కేంద్రం నుండి ప్రసారము)